

INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI

**KONVENCE OSN A DALŠÍ DOKUMENTY
K ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU**

Sborník sestavil : PhDr. Miroslav Scheinost

Překlad : MV ČR, Jednota překladatelů, PRESTO

Tento text nemá charakter oficiálního překladu a je určen pro studijní účely

Neprodejné

Praha 2001

ISBN 80-86008-91-6

© Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2001

Institut pro kriminologii a sociální prevenci děkuje odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR za svolení použít pro tuto publikaci překlad Konvence OSN proti mezinárodnímu organizovanému zločinu pořízený Ministerstvem vnitra ČR. Děkuje také Spolkovému ministerstvu spravedlnosti SRN za laskavý souhlas s přeložením a publikací materiálů Spolkového ministerstva vnitra a Spolkového ministerstva spravedlnosti SRN připravených pro jednání X. kongresu OSN o prevenci kriminality a zacházení s pachateli ve Vídni 2000.

OBSAH

	<i>strana</i>
Úvod (<i>Miroslav Scheinost, IKSP</i>)	4
Konvence OSN proti mezinárodnímu organizovanému zločinu (<i>překlad MV ČR</i>)	7
Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, doplňující Konvenci Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu (<i>překlad Jednota překladatelů</i>)	31
Protokol proti pašování migrantů po souši, mořem a vzduchem, doplňující Konvenci Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu (<i>překlad Jednota překladatelů</i>)	41
SPOLEČNÝ POSTUP z 21. prosince 1998 přijatý Radou na základě Článku K3 Smlouvy o Evropské Unii, o tom, že trestným činem je účast ve zločinecké organizaci v členských státech Evropské unie (<i>překlad Jednota překladatelů</i>)	55
SPOLEČNÉ STANOVISKO ze dne 29. března 1999 definované Radou na základě Článku 3 Smlouvy o Evropské Unii k návrhu Konvence Spojených národů proti organizovanému zločinu (<i>překlad Jednota překladatelů</i>)	62
Trestní zákon Kanady - výňatky (<i>překlad agentura PRESTO</i>)	65
Materiály Spolkového ministerstva vnitra a Spolkového ministerstva spravedlnosti SRN k organizované kriminalitě a korupci (<i>překlad agentura PRESTO</i>) Organizovaná kriminalita - Globální výzva si vyžaduje globální odpovědi (<i>Hans-Georg Maaßen, Spolkové ministerstvo vnitra</i>)	86
Trestně právní boj s organizovanou kriminalitou ve Spolkové republice Německo (<i>Michael Grotz, Spolkové ministerstvo spravedlnosti</i>)	95
Internacionalizace materiálního trestního práva (<i>Manfred Möhrenschrager, Spolkové ministerstvo spravedlnosti</i>)	104
Boj proti korupci – vývoj z hlediska německého trestního práva (<i>Edgar Radziwill, Spolkové ministerstvo spravedlnosti</i>)	111

Úvod

Předkládaný sborník navazuje na překladové práce IKSP týkající se problematiky organizovaného zločinu. V rámci výzkumu tohoto fenoménu připravuje a vydává IKSP již od roku 1993 překlady mezinárodních dokumentů a legislativních norem zabývajících se analýzou, postihem a prevencí organizovaného zločinu.

Určitým předělem v úsilí mezinárodního společenství čelit hrozbě organizovaného zločinu byla mezinárodní konference v roce 1994 v Neapoli, svolaná z podnětu Hospodářské a sociální rady OSN. Na této konferenci důrazně zazněl podnět k vypracování a přijetí mezinárodní konvence o boji s organizovaným zločinem. Celosvětový akční plán proti organizovanému mezinárodnímu zločinu přijatý na této konferenci a následně potvrzený rezolucí Valného shromáždění OSN (publikován v edici IKSP v r. 1996) vyzval k zahájení prací na přípravě takové mezinárodní konvence. V roce 1996 byly skutečně, přes velké problémy spojené s obtížností vymezit sám předmět této konvence a s nutností překonávat složité otázky spojené s principy státní suverenity a s odlišnostmi justičních a legislativních systémů různých zemí, práce na přípravě konvence zahájeny. První návrh znění konvence byl přednesen prezidentem Polské republiky p. Kwasniewskim na zasedání Valného shromáždění OSN v září toho roku. Následoval alternativní návrh USA a poté byla Valným shromážděním OSN pověřena mezivládní skupina expertů další prací na návrhu. Stav prací a znění textu pak byly pravidelně posuzovány na zasedáních Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici. Text pracovního návrhu, projednávaný na 7. zasedání této komise v dubnu r. 1998, byl rovněž přeložen a pro informaci a pracovní potřebu publikován v edici IKSP v roce 1998.

V roce 2000 byly práce na přípravě textu Konvence OSN proti mezinárodnímu organizovanému zločinu dokončeny a po projednání konečného návrhu na Valném shromáždění OSN v listopadu téhož roku byl text Konvence předložen k slavnostnímu podpisu na konferenci na vysoké úrovni v Palermu ve dnech 12. až 15. prosince roku 2000. Podle informace přednesené na X. zasedání Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici ve Vídni v květnu roku 2001 podepsalo do této doby Konvenci 124 států, což je až dosud nejvyšší počet ze všech dokumentů OSN. Na konferenci v Palermu podepsala Konvenci také Česká republika s tím, že doplňkové protokoly budou podepsány později. Platnost Konvence dále vyžaduje souhlas Parlamentu ČR ve smyslu článku 49 Ústavy ČR a ratifikaci prezidentem republiky. Obdobný schvalovací proces se ve smyslu článku 36 Konvence týká všech signatářských států. X. zasedání Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici proto vyzvalo všechny členské státy k zabezpečení hladkého průběhu

ratifikace Konvence tak, aby mohla vstoupit v platnost v co nejkratší době, což se stane po uložení čtyřicáté ratifikační listiny.

Součástí Konvence jsou tři protokoly, které její text doplňují a týkají se obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, pašování migrantů a nedovolené výroby a obchodování se střelnými zbraněmi. Text třetího protokolu byl dokončen až v roce 2001, kdy má být také předložen Valnému shromáždění OSN ke konečnému schválení a protokol tedy nebyl předložen k podpisu na palermské konferenci. Překlad tohoto protokolu proto nebyl zařazen do tohoto sborníku, ale jeho přeložení a publikaci předpokládáme následně.

Vypracování a přijetí této Konvence znamená završení jedné důležité etapy mezinárodního úsilí o potlačování organizovaného zločinu. Konvence poskytuje nejširší právní rámec pro vzájemnou spolupráci a sladění postupu proti mezinárodnímu organizovanému zločinu. Nelze přehlédnout ani její přínos pro sjednocování terminologie a pro pojetí organizovaného zločinu; ostatně analýza textu Konvence z hlediska jeho významu pro legislativu i pro kriminologii si nepochybně vyžádá další hlubší studii. Překlad a publikování textu Konvence a protokolů proto považujeme za nutný první krok k jejímu zpřístupnění širší odborné veřejnosti a následné práci s těmito dokumenty (je ovšem nutné upozornit, že se jedná, stejně jako u dalších dokumentů a materiálů obsažených v tomto sborníku, o pracovní překlady, které neprošly jazykovou ani hlubší odbornou korekturou a které vzhledem k tomu, že pocházejí od různých překladatelů, nemusí být vždy terminologicky sjednoceny).

Pro doplnění tohoto základního dokumentu OSN byly do sborníku připojeny dokumenty Evropské Unie. První z nich, tzv. Joint Action, tedy dohoda o společném postupu, byla zpracována a uzavřena s cílem sjednotit přístup států Evropské Unie k trestnímu postihu členství ve zločinecké organizaci. Tato dohoda předcházela vypracování Konvence OSN a je zajímavé oba dokumenty porovnat. Ve druhém, tzv. Joint Position, tedy společném přístupu, formulovaly státy EU svůj postoj k návrhu textu Konvence OSN.

Sborník dále obsahuje výňatky z Trestního zákona Kanady, resp. překlad těch jeho ustanovení, které se týkají postihu organizovaného zločinu. Jedná se přirozeně o informativní materiál poskytující pouze nejzákladnější poznatky o přístupu kanadské trestní legislativy a trestní justice k tomuto fenoménu, nicméně může sloužit jako srovnávací i inspirativní dokument.

Díky vstřícnému přístupu Spolkového ministerstva spravedlnosti SRN mohly být také přeloženy a publikovány studie k problematice organizovaného zločinu, korupce a jejich postihu zpracované z pohledu praxe a zkušeností SRN. Tyto studie byly zpracovány pro jednání X. kongresu OSN o prevenci kriminality a zacházení s pachateli v r. 2000 ve Vídni a představují velmi cenný zdroj zkušeností a poznatků k tématice, která je předmětem předkládaného sborníku.

**Ad hoc komise pro vypracování Konvence OSN
proti mezinárodnímu organizovanému zločinu**

Desáté zasedání
Vídeň, 17.–28. července 2000

Konvence OSN proti mezinárodnímu organizovanému zločinu

*Článek 1
Předmět Konvence*

Předmětem této Konvence je podporovat spolupráci za účelem účinnější prevence a boje proti mezinárodnímu organizovanému zločinu.

*Článek 2
Použité termíny*

Pro účely této Konvence:

- (a) „**Skupina organizovaného zločinu**„ znamená strukturovanou skupinu tří či více osob existující po určité časové období a jednající ve vzájemné dohodě za účelem spáchání jednoho či více závažných trestných činů či trestných činů stanovených v souladu s touto Konvencí za účelem získání přímého či nepřímého finančního či jiného hmotného prospěchu;
- (b) „**Závažný trestný čin**„ znamená jednání představující trestný čin postihnutelný trestem odnětí svobody v délce nejméně čtyři roky nebo závažnějším trestem;
- (c) „**Strukturovaná skupina**„ znamená skupinu, která není náhodně utvořena za účelem bezprostředního páčání trestného činu a která nemusí mít formálním způsobem definované funkce svých členů, nepřetržitost svého členství ani rozvinutou strukturu;
- (d) „**Majetek**„ znamená prostředky všeho druhu ať již materiální či nemateriální povahy, movité či nemovité, hmotné či nehmotné a právní dokumenty či nástroje dokládající právní nárok na takové prostředky či podíl na nich;
- (e) „**Výnosy z trestné činnosti**„ znamenají jakýkoliv majetek jako výnos z trestného činu nebo majetek získaný v souvislosti s páčáním trestného činu, a to přímo či nepřímo;
- (f) „**Zmrazení**„ nebo „**zabavení**„ znamená dočasný zákaz převodu, zpeněžení, prodeje nebo pohybu majetku nebo dočasné převzetí do úschovy či převzetí kontroly nad majetkem na základě nařízení vydaného soudem či jiným oprávněným orgánem;
- (g) „**Konfiskace**„, případně „**propadnutí**“, znamená trvalé zabavení majetku na základě nařízení soudu nebo jiného oprávněného orgánu;

- (h) „**Predikativní trestný čin**„ znamená jakýkoliv trestný čin, v jehož důsledku došlo k vytvoření výnosů, které se mohou stát předmětem trestného činu definovaného v článku 6 této Konvence;
- (i) „**Sledované dodávky**„ znamenají metodu, která umožňuje, aby nelegální nebo podezřelé zásilky odešly z území jednoho či více států, případně jím prošly nebo na ně vstoupily, s vědomím a pod dohledem příslušných úřadů těchto států za účelem vyšetření trestného činu a identifikace osob podílejících se na spáchání tohoto trestného činu;
- (j) „**Regionální organizace pro hospodářskou integraci**„ znamená organizaci zřízenou suverénními státy daného regionu, na niž její členské státy převedly kompetence v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Konvencí a již bylo náležitým způsobem dáno oprávnění, v souladu s jejími vnitřními postupy, podepsat, ratifikovat, přijímat, schvalovat tuto Konvenci nebo k ní přistoupit; odkazy na „státy jako strany„ dle této Konvence se budou vztahovat na takovéto organizace v rámci jejich kompetencí.

Článek 3 Předmět úpravy

1. Tato Konvence upravuje, s výjimkou případů zde uvedených, problematiku na úseku prevence, vyšetřování a trestního stíhání:
 - (a) trestných činů stanovených v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Konvence; a
 - (b) závažných trestných činů definovaných v článku 2 této Konvence v případech, kdy je trestný čin mezinárodní povahy a zahrnuje skupinu organizovaného zločinu.
2. Pro účely odstavce 1 je trestný čin mezinárodní povahy, jestliže:
 - (a) je spáchán ve více než jednom státě;
 - (b) je spáchán v jednom státě, avšak podstatná část příprav na něj, jeho plánování, řízení či kontroly se odehrává v jiném státě;
 - (c) je spáchán v jednom státě, avšak zahrnuje skupinu organizovaného zločinu, která se zabývá trestnou činností ve více než jednom státě; nebo
 - (d) je spáchán v jednom státě, avšak jeho podstatné dopady se projevují v jiném státě.

Článek 4 Ochrana svrchovanosti

1. Státy jako strany budou plnit své závazky vyplývající z této Konvence způsobem, který bude v souladu se zásadami svrchované rovnosti a územní celistvosti států a tak, aby nedošlo k zasahování do vnitřních záležitostí jiných států.
2. Nic v této Konvenci neopravňuje žádný stát jako stranu k tomu, aby na území druhého státu uplatňovala výkon jurisdikce a výkon funkcí, které v souladu s vnitrostátním právem daného státu vykonávají výlučně jeho vlastní orgány.

Článek 5 Trestní postižitelnost účasti na skupině organizovaného zločinu

1. Všechny státy jako strany přijmou taková právní a jiná opatření, která bude nutné přijmout s cílem stanovit jako trestné činy, a to při jejich úmyslném spáchání, následující:
 - (a) jeden z následujících činů nebo oba, a to jako trestné činy lišící se od těch, které spočívají v pokusu o spáchání trestné činnosti či v jejím uskutečnění:
 - i) dohoda s jednou nebo více dalšími osobami na spáchání závažného trestného činu za účelem vztahujícím se přímo nebo nepřímo k získání finančního či jiného hmotného prospěchu, která, v případech, kdy to stanoví vnitrostátní právo, zahrnuje čin

- uskutečněný jedním z účastníků v návaznosti na takovouto dohodu nebo na které se podílí skupina organizovaného zločinu;
- (ii) jednání osoby, která s vědomím buď cíle a všeobecné trestné činnosti skupiny organizovaného zločinu nebo jejího záměru spáchat dotyčné trestné činy se aktivně podílí na:
 - a. trestné činnosti skupiny organizovaného zločinu;
 - b. na jiné činnosti skupiny organizovaného zločinu s vědomím, že její účast přispěje k dosažení výše uvedeného zločinného cíle;
- (b) Organizování, řízení a usnadňování spáchání, napomáhání, podněcování, nebo přispění k spáchání závažného trestného činu skupinou organizovaného zločinu.
2. Na vědomí, úmysl, cíl, účel nebo dohoda, na které se odkazuje v odstavci 1 tohoto článku, lze usuzovat na základě objektivních věcných okolností.
 3. Státní strany, jejichž vnitrostátní právo vyžaduje pro účely trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 1 (a) (i) tohoto článku podílení se na činnosti skupiny organizovaného zločinu, zajistí, aby jejich vnitrostátní právo pokrývalo všechny závažné trestné činy spáchané skupinami organizovaného zločinu. Takové státní strany, stejně jako státní strany, jejichž vnitrostátní právo vyžaduje kromě dohody též další činnosti pro účely trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 1 (a) (i) tohoto článku, musí o této skutečnosti informovat Generálního tajemníka Organizace spojených národů v době jejich podpisu nebo uložení jejich ratifikační listiny, listiny o přijetí či odsouhlasení této Konvence nebo listiny o přistoupení k ní.

Článek 6

Trestní postižitelnost legalizace výnosů z trestné činnosti

1. Všechny státní strany přijmou v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva právní a jiná opatření s cílem stanovit jako trestné činy při jejich úmyslném spáchání následující:
 - (a)(i) Zpeněžení nebo převod majetku, s vědomím toho, že takový majetek představuje výnosy z trestné činnosti, za účelem zatajení nebo zastření nelegálního původu majetku nebo napomáhání jakékoliv osobě, která se podílí na spáchání predikativního trestného činu, vyhnout se právním následkům nezákonného jednání;
 - (ii) Zatajení nebo zastření pravé povahy, zdroje, umístění, prodeje, přesunu nebo vlastnictví majetku nebo práv k němu s vědomím, že tento majetek představuje výnosy z trestné činnosti;
- (b) v souladu se základním pojetím svého právního systému:
 - (i) Nabytí, vlastnictví nebo užívání majetku s vědomím že, v době převzetí, tento majetek představuje výnosy z trestné činnosti;
 - (ii) Účast a spolupráce na spáchání nebo spolčení za účelem spáchání, pokus spáchat a usnadňování spáchání, napomáhání, podněcování nebo přispění k páčání jakýchkoliv trestných činů upravených v souladu s tímto článkem.
2. Pro účely implementace nebo užití odstavce 1 tohoto článku:
 - (a) Všechny státní strany musí usilovat o uplatnění odstavce 1 tohoto článku na nejširší rozpětí predikativních trestných činů;
 - (b) Všechny státní strany zahrnou pod pojem predikativní trestný čin veškeré závažné trestné činy definované v článku 2 této Konvence a trestné činy stanovené v souladu s články 5, 8 a 23 této Konvence. V případě státních stran, jejichž legislativa obsahuje seznam konkrétních predikativních trestných činů, musí tyto strany alespoň zahrnout do takového seznamu úplný výčet trestných činů souvisejících se skupinami organizovaného zločinu;

- (c) Pro účely pododstavce (b), predikativní trestné činy zahrnují trestné činy spáchané jak mimo, tak v rámci jurisdikce dotyčné státní strany. Trestné činy spáchané mimo jurisdikci státní strany však budou zakládat predikativní trestné činy pouze tehdy, pokud příslušné jednání bude trestným činem dle vnitrostátního práva státu, kde je spáchán, a byl by trestným činem dle vnitrostátního práva státní strany implementující nebo uplatňující tento článek, pokud by byl spáchán tam;
- (d) Všechny státní strany poskytnou výtisky svých zákonů, jimiž nabývá účinnost tento článek, výtisky veškerých následných změn těchto zákonů nebo jejich popis Generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů;
- (e) Jestliže to budou vyžadovat základní zásady vnitrostátního práva státní strany, lze stanovit, že trestné činy uvedené v odstavci 1 tohoto článku se nebudou vztahovat na osoby, které spáchaly predikativní trestný čin;
- (f) Na vědomí, úmysl, cíl, účel nebo dohodu, na které se odkazuje v odstavci 1 tohoto článku lze usuzovat na základě objektivních věcných okolností.

Článek 7

Opatření k boji proti praní špinavých peněz

1. Všechny státní strany:

- (a) Zavedou komplexní vnitrostátní dohledový a kontrolní režim pro banky a finanční instituce nebankovního typu a podle potřeby i pro jiné subjekty obzvláště ohrožené praním špinavých peněz, v rámci svých kompetencí s cílem zabránit všem formám praní špinavých peněz a odhalit je, přičemž tento režim bude klást důraz na požadavky v oblasti identifikace zákazníků, vedení evidence a hlášení podezřelých transakcí;
 - (b) Zajistí, aniž tím budou dotčeny články 18 a 27 této Konvence, aby orgány státní správy, orgány dohledu, orgány činné v trestním řízení a jiné orgány zabývající se bojem proti praní špinavých peněz (včetně soudních orgánů tam, kde to bude dle vnitrostátního práva přiměřené) byly schopné spolupracovat a vyměňovat si informace na vnitrostátní i mezinárodní úrovni v rámci podmínek stanovených vnitrostátním právem a za tím účelem musí zvážit založení finančně-analytické služby, která by sloužila jako státní středisko pro shromažďování, analýzu a šíření informací týkajících se potenciálního praní špinavých peněz.
2. Státní strany zváží zavedení proveditelných opatření za účelem monitorování pohybů hotovosti a příslušných obchodovatelných cenných papírů přes hranice, která by podléhala bezpečnostním zárukám zajišťujícím řádné využití informací a nebránícím v žádném ohledu pohybu zákonného kapitálu. K takovým opatřením může patřit požadavek, aby fyzické i právnické osoby hlásily převody značných objemů hotovosti a příslušných obchodovatelných cenných papírů přes hranice státu.
 3. Při vytváření vnitrostátního dohledového a kontrolního režimu dle podmínek stanovených tímto článkem, aniž by tím byly dotčeny žádné jiné články této Konvence, jsou státní strany tímto vyzývány k tomu, aby užívaly jako vodítka příslušné iniciativy regionálních, nadregionálních a multilaterálních organizací zabývajících se bojem proti praní špinavých peněz.
 4. Státní strany budou usilovat o to, aby rozvinuly celosvětovou, regionální, subregionální a bilaterální spolupráci mezi orgány soudními, orgány činnými v trestním řízení a dohledovými orgány za účelem koordinace boje proti praní špinavých peněz.

Článek 8

Trestní postižitelnost korupce

1. Všechny státní strany přijmou vhodná právní a jiná opatření s cílem stanovit jako trestné činy při jejich úmyslném spáchání následující:
 - (a) Slib, nabídku nebo poskytnutí státnímu úředníkovi přímo nebo nepřímo nepřiměřené výhody pro úředníka samotného nebo pro jinou osobu či subjekt proto, aby tento úředník jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností;
 - (b) Požadování nebo přijetí ze strany státního úředníka, a to přímo nebo nepřímo, nepřiměřené výhody pro úředníka samotného nebo pro jinou osobu či subjekt proto, aby tento úředník jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností.
2. Všechny státní strany zváží přijetí vhodných právních a jiných opatření s cílem stanovit jako trestné činy jednání popsané v odstavci 1 tohoto článku, bude-li se jednat o zahraničního státního úředníka nebo zaměstnance mezivládní organizace. Obdobně pak všechny státní strany zváží možnost stanovit jako trestné činy jiné formy korupce.
3. Všechny státní strany rovněž přijmou vhodná opatření s cílem stanovit jako trestný čin spolupachatelství na trestném činu stanoveném v souladu s tímto článkem.
4. Pro účely odstavce 1 tohoto článku a článku 9, se „státním úředníkem“, rozumí státní úředník nebo osoba, která poskytuje státní služby vymezené vnitrostátním právem a způsobem uplatňovaným v rámci trestního práva státní strany, v níž dotyčná osoba vykonává tuto funkci.

Článek 9

Opatření proti korupci

1. Kromě opatření uvedených v článku 8 této Konvence, všechny státní strany přijmou, v rozsahu přiměřeném a shodném se svým právním systémem, legislativní, administrativní nebo jiná účinná opatření s cílem podporovat integritu státních úředníků a zajistit prevenci, odhalování a potrestání jejich korupce.
2. Všechny státní strany přijmou opatření s cílem zajistit účinné kroky ze strany svých úřadů v oblasti prevence, odhalování a potrestání korupce státních úředníků, zároveň poskytnou takovým úřadům adekvátní nezávislost s cílem zabránit vyvíjení nepřiměřeného vlivu na jimi podnikané kroky.

Článek 10

Odpovědnost právnických osob

1. Všechny státní strany přijmou veškerá nutná opatření v souladu se svými právními zásadami s cílem stanovit odpovědnost právnických osob za účast na závažných trestných činech, na nichž se podílí skupina organizovaného zločinu a za trestné činy stanovené v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Konvence.
2. Dle právních zásad státní strany může odpovědnost právnických osob podléhat trestnímu, občanskému nebo správnímu řízení.
3. Taková odpovědnost bude platit, aniž by tím byla dotčena trestní odpovědnost fyzických osob, které trestné činy spáchaly.
4. Všechny státní strany zejména zajistí, aby se na právníky osoby odpovědné v souladu s tímto článkem vztahovaly účinné, přiměřené a odrazující trestní nebo jiné než trestní sankce včetně sankcí peněžitých.

Článek 11

Trestní stíhání, soudní rozhodnutí a sankce

1. Všechny státní strany uvalí na spáchání trestného činu stanoveného v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Konvence sankce, jejichž výše bude odpovídat závažnosti daného trestného činu.
2. Všechny státní strany budou usilovat o zajištění implementace veškerých diskrečních pravomocí v rámci svého vnitrostátního práva vztahující se k trestnímu stíhání osob za trestné činy, jichž se týká tato Konvence, s cílem maximalizovat účinnost soudně vymahatelných opatření v souvislosti s těmito trestnými činy a s patřičným ohledem na potřebu zabránit v páchání takových trestných činů.
3. V případě trestných činů stanovených v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Konvence, všechny státní strany přijmou přiměřená opatření, v souladu se svým vnitrostátním právem a s náležitým zřetelem k právům obhajoby, k zajištění toho, aby podmínky nařízené v souvislosti s rozhodnutími o propuštění po dobu dosud probíhajícího soudního řízení nebo odvolání zohledňovaly nutnost zajistit přítomnost obžalovaného v následujících etapách trestního stíhání.
4. Všechny státní strany zajistí, aby jejich soudy nebo jiné příslušné úřady při zvažování možnosti předčasného propuštění nebo podmíněného propuštění osob usvědčených z takovýchto trestných činů přihlížely k závažné povaze všech trestných činů, kterých se týká tato Konvence.
5. Všechny státní strany přiměřeně stanoví v rámci svého vnitrostátního práva dlouhou promlčecí lhůtu, během níž je možné zahájit trestní stíhání v souvislosti s jakýmkoliv trestným činem, jehož se týká tato Konvence, a delší lhůtu pro případy, kdy se údajný pachatel vyhýbal výkonu spravedlnosti.
6. Žádná ustanovení této Konvence nezrušují princip, na jehož základě klasifikace trestných činů stanovených touto Konvencí a příslušných zákonných obranných prostředků nebo jiné právní zásady řídící zákonnost jednání jsou výlučně pod jurisdikcí vnitrostátního práva státní strany a že takové trestné činy budou stíhány a potrestány v souladu s tímto právem.

Článek 12

Konfiskace a zabavení

1. Státní strany přijmou v největším možném rozsahu do svého vnitrostátního právního systému taková opatření, která mohou být nutná za účelem konfiskace:
 - (a) výnosů z trestné činnosti pocházejících z trestných činů, jichž se týká tato Konvence nebo majetku, jehož hodnota odpovídá takovým výnosům;
 - (b) majetku, vybavení nebo jiných prostředků užívaných při nebo určených pro použití při páchání trestných činů, jichž se týká tato Konvence.
2. Státní strany přijmou veškerá nezbytná opatření s cílem umožnit identifikaci, vyhledání, zmrazení nebo zabavení jakékoliv položky, na kterou se odkazuje v odstavci 1 tohoto článku za účelem případné konfiskace.
3. Jestliže výnosy z trestné činnosti byly transformovány nebo přeměněny, částečně nebo zcela, na jiný majetek, budou se opatření, o kterých se hovoří v tomto článku, vztahovat na takovýto majetek a nikoliv na výnosy.
4. Jestliže výnosy z trestné činnosti byly smíšeny s majetkem získaným ze zákonných zdrojů, takový majetek bude, aniž tím budou dotčena jakákoliv práva vztahující se k zmrazení nebo zabavení, podléhat konfiskaci do výše odhadnuté hodnoty smíšených výnosů.
5. Příjmy nebo jiný užitek odvozené z výnosů z trestné činnosti, z majetku, na nějž byly výnosy z trestné činnosti proměněny nebo přeměněny, nebo z majetku, s nímž byly výnosy

- z trestné činnosti smíšeny, budou rovněž podléhat opatřením výše v tomto článku, a to stejným způsobem a ve stejném rozsahu, jako je tomu v případě výnosů z trestné činnosti.
6. Pro účely tohoto článku a článku 13, všechny státní strany zplnomocní své soudy nebo jiné příslušné úřady k tomu, aby nařídily předložení nebo zabavení bankovních, finančních nebo obchodních dokumentů. Státní strany neodmítnou jednat v souladu s ustanoveními tohoto odstavce z důvodů zachování bankovního tajemství.
 7. Státní strany mohou zvážit možnost požadovat, aby pachatel prokázal zákonný původ domnělých výnosů z trestné činnosti nebo jiného majetku podléhajícího konfiskaci v rozsahu, v němž takovýto požadavek bude v souladu se zásadami jejich vnitrostátního práva a s povahou soudního a jiného řízení.
 8. Ustanovení tohoto článku nebudou vykládána na úkor práv třetích stran jednajících v dobré víře.
 9. Nic, co je obsaženo v tomto článku neovlivní zásadu, že opatření, na která odkazuje, budou definována a uplatňována v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva státní strany a v závislosti na nich.

Článek 13

Mezinárodní spolupráce pro účely konfiskace

1. Státní strana, která obdržela žádost od jiné státní strany mající jurisdikci v souvislosti s trestným činem, jehož se týká tato Konvence, o konfiskaci výnosů z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiných prostředků, na něž se odkazuje v článku 12, odstavec 1 této Konvence, které se nacházejí na jejím území, v co největším rozsahu v rámci svého vnitrostátního právního systému:
 - (a) předloží žádost svým příslušným úřadům za účelem získání příkazu ke konfiskaci a, jestliže takový příkaz bude vydán, vykoná jej; nebo
 - (b) předloží svým příslušným úřadům, za účelem jeho vykonání v požadovaném rozsahu, příkaz ke konfiskaci vydaný soudem na území žádající státní strany v souladu s článkem 12, odstavec 1, této Konvence do té míry, v níž se vztahuje k výnosům z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiným prostředkům, na něž se odkazuje v článku 12, odstavec 1, které se nacházejí se na území žádané státní strany.
2. V návaznosti na žádost jiné státní strany, mající jurisdikci v souvislosti s trestným činem, jehož se týká tato Konvence, žádaná státní strana přijme opatření s cílem identifikovat, vyhledat a zmrazit nebo zabavit výnosy z trestné činnosti, majetek, vybavení nebo jiné prostředky, na něž se odkazuje v článku 12, odstavec 1, této Konvence za účelem případné konfiskace, kterou nařídí buď žádající státní strana nebo, v návaznosti na žádost dle odstavce 1 tohoto článku, žádaná státní strana.
3. Ustanovení článku 18 této Konvence lze uplatnit s příslušnými změnami též na tento článek. Kromě informací podrobně uvedených v článku 18, odstavec 15, budou žádosti podané v souladu s tímto článkem obsahovat:
 - (a) V případě žádosti dle odstavce 1 (a) tohoto článku, popis majetku, který má být konfiskován a uvedení skutečností, z nichž vychází žádající státní strana, postačujících k tomu, aby umožnily žádané státní straně vyžádat si příkaz v souladu se svým vnitrostátním právem;
 - (b) V případě žádosti dle odstavce 1 (b) tohoto článku, právně přípustný exemplář příkazu ke konfiskaci, na němž je žádost založena, vydaného žádající státní stranou a uvedení skutečností a informací specifikujících rozsah, v němž je výkon příkazu požadován;
 - (c) V případě žádosti dle odstavce 2 tohoto článku, uvedení skutečností, z nichž vychází žádající státní strana a popis požadovaných kroků.

4. Rozhodnutí nebo kroky stanovené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku budou podniknuty žádanou státní stranou v souladu s ustanoveními jejího vnitrostátního práva a jeho procesních pravidel nebo s jakoukoliv bilaterální nebo multilaterální úmluvou, smlouvou nebo dohodou, jíž může být vázána ve vztahu k žádající státní straně, a budou se jimi řídit.
5. Všechny státní strany poskytnou výtisky svých zákonů a předpisů, které uvádějí v platnost tento článek, a veškeré následné změny takovýchto zákonů a předpisů nebo jejich popis Generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.
6. Jestliže se státní strana rozhodne vázat přijetí opatření, na něž se odkazuje v odstavcích 1 a 2 tohoto článku, na podmínku existence příslušné úmluvy, taková státní strana bude považovat tuto Konvenci za nezbytnou a postačující.
7. Spolupráce dle tohoto článku může být státní stranou odepřena, jestliže trestný čin, k němuž se žádost vztahuje, není trestným činem, jehož se týká tato Konvence.
8. Ustanovení tohoto článku nesmí být vykládáno na úkor práv bona fide třetích stran.
9. Státní strany zváží uzavření bilaterálních nebo multilaterálních úmluv, smluv nebo dohod s cílem zvýšit účinnost mezinárodní spolupráce uskutečněné v návaznosti na tento článek.

Článek 14

Prodej konfiskovaných výnosů z trestné činnosti nebo majetku

1. Výnosy z trestné činnosti nebo majetek konfiskovaný státní stranou v návaznosti na článek 12 nebo článek 13, odstavec 1, této Konvence budou prodány touto státní stranou v souladu s jejím vnitrostátním právem a správními postupy.
2. Při jednání v návaznosti na žádost jiné státní strany v souladu s článkem 13 této Konvence, budou státní strany, v rozsahu povoleném vnitrostátním právem a budou-li o to požádány, přednostně uvažovat o navrácení konfiskovaných výnosů z trestné činnosti nebo majetku žádající státní straně, aby tato mohla poskytnout odškodnění obětem trestné činnosti nebo vrátit takovéto výnosy z trestné činnosti nebo majetek jejich oprávněným majitelům.
3. Při jednání v návaznosti na žádost jiné státní strany v souladu s články 12 a 13 této Konvence, státní strana může zejména uvažovat o uzavření smluv nebo dohod o:
 - (a) uložení částky představované takovými výnosy z trestné činnosti nebo majetkem nebo finančními prostředky pocházejícími z prodeje takovýchto výnosů z trestné činnosti nebo majetku nebo jejich části na účet označený v souladu s článkem 30, odstavec 2 (c), této Konvence a o jejím věnování mezivládním orgánům specializovaným na boj proti organizovanému zločinu;
 - (b) rozdělení se s jinými státními stranami, a to pravidelně nebo ad hoc, o takovéto výnosy z trestné činnosti nebo majetek nebo finanční prostředky odvozené z prodeje takovýchto výnosů z trestné činnosti nebo majetku, v souladu se svým vnitrostátním právem nebo správními postupy.

Článek 15

Jurisdikce

1. Všechny státní strany přijmou veškerá opatření nezbytná k uplatnění jejich jurisdikce v souvislosti s trestnými činy stanovenými v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Konvence, je-li:
 - (a) trestný čin spáchán na území této státní strany; nebo je-li
 - (b) trestný čin spáchán na palubě plavidla, které pluje pod vlajkou této státní strany, nebo na palubě letadla, které je registrováno v souladu se zákony této státní strany v době, kdy je trestný čin spáchán.
2. Podle článku 4 této Konvence, státní strana může rovněž uplatnit svou jurisdikci v souvislosti s jakýmkoliv takovýmto trestným činem, je-li:

- a) trestný čin spáchan proti státnímu příslušníkovi této státní strany;
- b) trestný čin spáchan státním příslušníkem této státní strany nebo osobou bez státní příslušnosti, která má trvalý pobyt na jejím území; nebo
- c) je-li trestný čin:
 - (i) jedním z trestných činů stanovených v souladu s článkem 5, odstavec 1, této Konvence a je spáchan mimo její území za účelem spáchaní závažného trestného činu na jejím území;
 - (ii) jedním z trestných činů stanovených v souladu s článkem 6, odstavec 1 (b) (ii), této Konvence a je spáchan mimo její území za účelem spáchaní trestného činu stanoveného v souladu s článkem 6, odstavec 1 (a) (i) nebo (ii) nebo (b) (i), této Konvence na jejím území.
3. Pro účely článku 16, odstavec 10, této Konvence, všechny státní strany přijmou veškerá opatření nezbytná k uplatnění jejich jurisdikce v souvislosti s trestnými činy, jichž se týká tato Konvence, je-li údajný pachatel přítomen na jejich území a tyto strany tuto osobu nevydají jinému státu výlučně z důvodu toho, že se jedná o jednoho z jejich vlastních státních příslušníků.
4. Všechny státní strany mohou rovněž přijmout opatření nezbytná k uplatnění jejich jurisdikce v souvislosti s trestnými činy, jichž se týká tato Konvence, je-li údajný pachatel přítomen na jejich území a tyto strany jej nevydají jinému státu.
5. Jestliže státní strana vykonávající svou jurisdikci dle odstavce 1 nebo 2 tohoto článku byla uvědomena nebo jinak zjistila, že jeden nebo více jiných státních stran vede vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení v souvislosti s totožným jednáním, příslušné úřady takovýchto státních stran se budou řádným způsobem vzájemně radit za účelem koordinace svých kroků.
6. Aniž tím budou dotčeny normy mezinárodního práva obecného, tato Konvence nevyklučuje výkon jakékoliv trestní jurisdikce uplatňované státní stranou v souladu s jejím vnitrostátním právem.

Článek 16 *Extradice*

1. Tento článek se vztahuje na trestné činy, jichž se týká tato Konvence, nebo na případy, kdy na trestném činu, na nějž se odkazuje v článku 3, odstavec 1 (a) nebo (b), se podílí skupina organizovaného zločinu a osoba, která je předmětem žádosti o extradici, se nachází v žádané státní straně za předpokladu, že trestný čin, kvůli němuž se o extradici žádá, je trestně postižitelný v souladu s vnitrostátním právem jak žádající státní strany, tak žádané státní strany.
2. Jestliže se žádost o extradici týká několika samostatných závažných trestných činů, z nichž některých se netýká tato Konvence, žádaná státní strana může tento článek uplatňovat rovněž v souvislosti s trestnými činy, jichž se tato Konvence netýká.
3. Každý trestný čin, na nějž se tento článek vztahuje, bude považován za zařazený mezi trestné činy podléhající extradici v jakékoliv úmluvě o extradici mezi státními stranami. Státní strany se zavazují zahrnout takovéto trestné činy mezi trestné činy podléhající extradici v každé úmluvě o extradici, která mezi nimi bude podepsána.
4. Jestliže státní strana, která váže extradici na podmínku existence úmluvy, obdrží žádost o extradici od jiné státní strany, s níž nemá žádnou úmluvu o extradici, může považovat tuto Konvenci za právní základ pro extradici v souvislosti s jakýmkoliv trestným činem, na nějž se tento článek vztahuje.
5. Státní strany, které váží extradici na podmínku existence úmluvy budou:

- (a) informovat Generálního tajemníka Organizace spojených národů v době uložení jejich ratifikační listiny, listiny o přijetí či odsouhlasení této Konvence nebo listiny o přistoupení k ní, zda budou považovat tuto Konvenci za právní základ pro spolupráci v oblasti extradice s jinými státními stranami této Konvence; a,
 - (b) jestliže nebudou považovat tuto Konvenci za právní základ pro spolupráci v oblasti extradice, zda budou usilovat tam, kde to bude přiměřené, o uzavření úmluv o extradici s jinými státními stranami této Konvence s cílem realizovat tento článek.
6. Státní strany, které neváží extradici na podmínku existence úmluvy, budou vzájemně uznávat trestné činy, na které se vztahuje tento článek, za trestné činy podléhající extradici.
 7. Extradice bude vázána na podmínky stanovené vnitrostátním právem žádané státní strany nebo příslušnými smlouvami o extradici včetně, mezi jiným, podmínek v souvislosti se stanovením nejnižšího přípustného trestního postihu pro účely extradice a na důvody, na jejichž základě žádaná státní strana může extradici odmítnout.
 8. Státní strany se budou podle svého vnitrostátního práva, snažit uspišit proces extradice a zjednodušit požadavky ohledně průkaznosti ve vztahu k jakémukoliv trestnému činu, na který se vztahuje tento článek.
 9. Podle ustanovení svého vnitrostátního práva a svých smluv o extradici žádaná státní strana může, poté, co se ujistí o tom, že okolnosti to opravňují a jsou naléhavé a v návaznosti na žádost žádající státní strany, vzít osobu, jejíž extradice je požadována a která se nachází na jejím území do vazby nebo přijmout jiná přiměřená opatření s cílem zajistit její přítomnost při extradičním řízení.
 10. Jestliže státní strana, na jejímž území je údajný pachatel nalezen, nevydá takovou osobu v souvislosti s trestným činem, na něž se vztahuje tento článek, na základě toho, že se jedná o jednoho z jejích státních příslušníků, bude, na žádost státní strany žádající o extradici, povinna předložit případ bez zbytečného prodlení svým příslušným úřadům za účelem trestního stíhání. Tyto úřady přijmou rozhodnutí a povedou své řízení stejným způsobem jako v případě jakéhokoliv jiného trestného činu závažné povahy v souladu s vnitrostátním právem oné státní strany. Zainteresované státní strany spolu budou vzájemně spolupracovat zejména na procedurálních aspektech a aspektech průkaznosti, s cílem zajistit efektivnost takového trestního stíhání.
 11. Kdykoliv státní straně její vnitrostátní právo povoluje vydat v rámci extradice nebo jinak jednoho ze svých státních příslušníků pouze pod podmínkou, že tato osoba bude navrácena této státní straně, aby si odpykala trest uvalený v důsledku soudu nebo řízení, kvůli kterému byla požadována extradice nebo vydání takové osoby, a daná státní strana a státní strana žádající o extradici oné osoby souhlasí s touto možností i s jinými podmínkami, které mohou považovat za přiměřené, takováto podmíněčná extradice nebo vydání budou dostatečné pro splnění závazku uvedeného v odstavci 10 tohoto článku.
 12. Jestliže extradice, o níž se žádá pro účely výkonu rozsudku, bude odmítnuta, protože hledaná osoba je státním příslušníkem žádané státní strany, žádaná strana zváží, jestliže to její vnitrostátní právo umožňuje, a v souladu s ustanoveními tohoto práva, v návaznosti na žádost žádající strany, možnost vykonat rozsudek, který byl vydán v souladu s vnitrostátním právem žádající strany, nebo jeho zbývající části.
 13. Jakákoliv osoba, proti níž je vedeno řízení v souvislosti s jakýmikoliv trestnými činy, na něž se tento článek vztahuje, bude mít zaručeno spravedlivé zacházení na všech úrovních řízení včetně všech práv a záruk poskytovaných vnitrostátním právem státní strany, na jejímž území se tato osoba nachází.
 14. Nic v této Konvenci nebude vykládáno jako uložení povinnosti uskutečnit extradici, jestliže žádaná státní strana bude mít podstatné důvody se domnívat, že žádost byla podána za účelem stíhání nebo potrestání osoby na základě pohlaví, rasy, náboženského

- presvědčení, národnosti, etnického původu nebo politických názorů té osoby nebo že vyhovění žádosti by způsobilo újmu postavení oné osoby z některého z těchto důvodů.
15. Státní strany nesmí odmítnout žádost o extradici pouze na základě toho, že existuje domněnka, že trestný čin rovněž zahrnuje daňové záležitosti.
 16. Před odmítnutím extradice se žádaná státní strana bude tam, kde to bude přiměřené, radit s žádající státní stranou, aby jí poskytla více než postačující možnost prezentovat své názory a poskytnout informace významné z hlediska jejího obvinění.
 17. Státní strany se budou snažit uzavřít bilaterální a multilaterální smlouvy nebo dohody za účelem provedení nebo zvýšení efektivity extradice.

Článek 17 *Předávání odsouzených osob*

Státní strany mohou zvážit uzavření bilaterálních nebo multilaterálních smluv nebo dohod o předávání na svá území osob odsouzených k trestu odnětí svobody nebo jiným formám omezení osobní svobody za trestné činy, jichž se týká tato Konvence, aby tam mohly dokončit výkon svého trestu.

Článek 18 *Vzájemná právní pomoc*

1. Státní strany si vzájemně budou poskytovat tu nejširší míru vzájemné právní pomoci při vyšetřování, trestním stíhání a soudních řízeních v souvislosti s trestnými činy, jichž se týká tato Konvence tak, jak je to upraveno v článku 3 a budou si recipročně nabízet obdobnou pomoc tam, kde žádající státní strana bude mít opodstatněné důvody k podezření, že trestný čin, na nějž se odkazuje v článku 3, odstavec 1 (a) nebo (b), je nadnárodní povahy včetně toho, že oběti, svědci, výnosy, prostředky nebo důkazy takových trestných činů se nacházejí u žádané státní strany a že na trestném činu se podílela skupina organizovaného zločinu.
2. Vzájemná právní pomoc bude poskytnuta v nejvyšší možné míře dle příslušných zákonů, úmluv, smluv a dohod žádané státní strany s ohledem na vyšetřování, trestní stíhání a soudní řízení v souvislosti s trestnými činy, za něž může být právnická osoba hnána k odpovědnosti v souladu s článkem 10 této Konvence u žádající státní strany.
3. Vzájemná právní pomoc, která má být poskytnuta v souladu s tímto článkem, může být požadována z jakéhokoliv z následujících účelů:
 - (a) získání důkazů nebo výpovědí osob;
 - (b) doručování soudních dokumentů;
 - (c) provedení prohlídek, zabavení a zmrazení;
 - (d) prohlídka objektů a areálů;
 - (e) poskytnutí informací, důkazů a znaleckých posudků;
 - (f) poskytnutí originálů nebo ověřených kopií příslušných dokumentů a záznamů včetně vládních, bankovních, finančních, podnikových nebo obchodních záznamů;
 - (g) identifikování nebo vyhledání výnosů z trestné činnosti, majetku, prostředků nebo jiných věcí pro účely dokazování;
 - (h) umožnění osobám nacházejícím se na území žádající státní strany, aby se dobrovolně dostavily;
 - (i) jakýkoliv jiný typ pomoci, která není v rozporu s vnitrostátním právem žádané státní strany.
4. Aniž tím bude dotčeno vnitrostátní právo, příslušné úřady státní strany mohou, bez předchozího požádání, předávat informace vztahující se k trestněprávním záležitostem příslušnému úřadu na území jiné státní strany tam, kde jsou přesvědčeny, že takové

informace by mohly úřadu napomoci při provádění nebo úspěšné realizaci vyšetřování a trestního stíhání nebo by mohly vést k žádosti podané touto jinou státní stranou v souladu s touto Konvencí.

5. Předávání informací v souladu s odstavcem 4 tohoto článku nebude na úkor vyšetřování a trestního stíhání ve státě, jehož příslušné úřady informace poskytují. Příslušné úřady, které obdrží informace, vyhoví žádosti, aby dané informace zůstaly důvěrné, a to i dočasně, nebo s omezením ohledně jejich využití. Toto však nebrání přijímající státní straně, aby v rámci svého řízení nezveřejnila informace, které jsou exkulpující vůči obviněné osobě. V takovém případě přijímající státní strana vyrozumí předávající státní stranu před zveřejněním informací a, jestliže o to bude požádána, poradí se s předávající státní stranou. Jestliže ve výjimečném případě předběžné vyrozumění nebude možné, přijímající státní strana bude bezodkladně informovat předávající státní stranu o zveřejnění těchto informací.
6. Ustanovení tohoto článku nebudou mít vliv na závazky vyplývající z jakékoliv jiné úmluvy, bilaterální nebo multilaterální, která upravuje nebo bude upravovat, v celistvosti nebo částečně, vzájemnou právní pomoc.
7. Odstavce 9 až 29 tohoto článku se vztahují na žádosti podané v návaznosti na tento článek, jestliže dotyčné státní strany nejsou vázány úmluvou o vzájemné právní pomoci. Jestliže tyto státní strany jsou vázány takovouto úmluvou, odpovídající ustanovení takové úmluvy budou platit, pokud se státní strany nedohodnou, že budou místo nich uplatňovat odstavce 9 až 29 tohoto článku. Státní strany jsou naléhavě vyzývány, aby tyto odstavce uplatňovaly, jestliže usnadňují spolupráci.
8. Státní strany neodmítnou poskytovat si vzájemnou právní pomoc v souladu s tímto článkem z důvodů dodržování bankovního tajemství.
9. Státní strany mohou odmítnout vzájemně si poskytovat právní podporu v souladu s tímto článkem z důvodů absence dvojí trestní odpovědnosti. Nicméně, žádaná státní strana může, považuje-li to za přiměřené, poskytovat asistenci v rozsahu, který sama stanoví dle svého uvážení bez ohledu na to, zda by takové jednání představovalo trestný čin dle vnitrostátního práva žádané státní strany.
10. Osoba, která je zadržena nebo která si odpykává trest na území jedné státní strany a jejíž přítomnost na území jiné státní strany je požadována pro účely identifikace, poskytnutí svědectví nebo z důvodu poskytnutí jiné pomoci při získávání důkazů pro účely vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení v souvislosti s trestnými činy, jichž se týká tato Konvence, může být převedena, jestliže dojde ke splnění následujících podmínek:
 - (a) daná osoba dobrovolně udělí svůj souhlas na základě poučení;
 - (b) příslušné úřady obou státních stran se dohodnou za oboustranně vhodných podmínek.
11. Pro účely odstavce 10 tohoto článku:
 - (a) Státní strana, k níž je daná osoba převezena, bude mít právo a povinnost držet danou převezenou osobu ve vazbě, pokud si státní strana, od níž daná osoba přijela, nevyžádá něco jiného nebo pokud ji k něčemu jinému neoprávní;
 - (b) Státní strana, k níž je daná osoba převezena, neprodleně splní svou povinnost a navrátí tuto osobu do vazby státní strany, od níž byla daná osoba přivezena tak, jak bylo předem dohodnuto, nebo jak bylo jiným způsobem odsouhlaseno příslušnými úřady obou státních stran;
 - (c) Státní strana, k níž bude daná osoba převezena, nebude požadovat od státní strany, od které byla daná osoba přivezena, aby zahájila extradiční řízení ohledně návratu této osoby;
 - (d) Dané přivezené osobě bude započteno období odpykávání trestu ve státě, z něhož byla přivezena, a období strávené ve vazbě státní strany, k níž byla přivezena.
12. Pokud státní strana, od níž daná osoba má být přivezena v souladu s odstavci 10 a 11 tohoto článku, nevysloví s následujícím svůj souhlas, nebude tato osoba, ať již jakékoliv

národnosti, soudně stíhána, zadržena, potrestána ani podrobena jakémukoliv jinému omezení osobní svobody na území státu, kam byla přivezena, v souvislosti s činy, opomenutími nebo dřívějšími tresty předcházejícími jejím odchodu z území státu, z něhož byla přivezena.

13. Všechny státní strany označí centrální úřad, který bude mít odpovědnost a pravomoc přijímat žádosti o vzájemnou právní pomoc a buď je vyřídit nebo je předat k vyřízení příslušným úřadům. Tam, kde státní strana má zvláštní oblast nebo území se samostatným systémem vzájemné právní pomoci, může určit samostatný centrální úřad, který bude plnit stejnou funkci pro tuto oblast nebo území. Centrální úřady zajistí urychlené a řádné provedení nebo předání obdržené žádosti. Tam, kde centrální úřad předá žádost k vyřízení příslušnému úřadu, bude na příslušný úřad naléhat, aby žádost urychleně a řádným způsobem vyřídil. Generální tajemník Organizace spojených národů bude vyrozuměn o tom, který centrální úřad byl pro tento účel vybrán, a to v době, kdy všechny státní strany uloží svou ratifikační listinu, listinu o přijetí či odsouhlasení této Konvence nebo listinu o přistoupení k ní. Žádosti o vzájemnou právní podporu a veškerá sdělení, která se k nim budou vztahovat, budou předávány centrálním úřadům oznámeným státními stranami. Tento požadavek bude, aniž tím bude dotčeno právo státní strany požadovat, aby jí takové žádosti a sdělení byly adresovány diplomatickou cestou, a v naléhavých případech, jestliže se na tom státní strany dohodnou, prostřednictvím Mezinárodní organizace kriminální policie, bude-li to možné.
14. Žádosti budou podávány písemně nebo případně pomocí jakéhokoli prostředku schopného vytvořit písemný záznam v jazyce přijatelném pro žádanou státní stranu za podmínek umožňujících této státní straně ověřit jeho pravost. Generální tajemník Organizace spojených národů bude vyrozuměn o jazyce nebo jazycích přijatelných pro všechny státní strany v době, kdy uloží svou ratifikační listinu, listinu o přijetí či odsouhlasení této Konvence nebo listinu o přistoupení k ní. V naléhavých případech a tam, kde se na tom státní strany dohodnou, mohou být žádosti předkládány ústně, avšak bezodkladně musí být potvrzeny písemně.
15. Žádost o vzájemnou právní podporu bude obsahovat:
 - (a) totožnost úřadu, který žádost podává;
 - (b) předmět a povahu vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení, k němuž se žádost vztahuje, a název a funkce úřadu provádějícího vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení;
 - (c) přehled důležitých skutečností kromě případů žádostí souvisejících s doručením soudních dokumentů;
 - (d) popis požadované podpory a podrobné informace o jakémkoliv konkrétním postupu, jehož dodržení žádající státní strana požaduje;
 - (e) tam, kde je to možné, totožnost, místo a státní příslušnost jakékoliv zúčastněné osoby; a
 - (f) účel, pro který se důkazy, informace nebo kroky požadují.
16. Žádaná státní strana může požádat o doplňující informace, bude-li to považovat za nezbytné pro vyřízení žádosti v souladu s jejím vnitrostátním právem nebo tehdy, když to může usnadnit její vyřízení.
17. Žádost bude vyřízena v souladu s vnitrostátním právem žádané státní strany a v rozsahu, který nebude v rozporu s vnitrostátním právem žádané státní strany, a tam, kde je to možné, ve shodě s postupy uvedenými v žádosti.
18. Je-li daná osoba na území státní strany a má-li být vyslechnuta jako svědek nebo znalec soudními orgány jiné státní strany, první státní strana smí na žádost strany druhé povolit, podle možností a v souladu se základními zásadami vnitrostátního práva, aby se výslech konal prostřednictvím videokonference, jestliže nebude možné nebo žádoucí, aby se daný jedinec dostavil osobně na území žádající státní strany. Státní strany se mohou dohodnout,

- že výslech bude proveden soudním úřadem žádající státní strany a za přítomnosti soudního úřadu žádané státní strany.
19. Žádající státní strana nesmí bez předchozího souhlasu žádané státní strany předávat ani používat žádné informace nebo důkazy poskytnuté žádanou státní stranou pro účely vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení kromě těch, které jsou uvedeny v žádosti. Nic, co je uvedeno v tomto odstavci, nezabrání žádající státní straně, aby zveřejnila v průběhu svého řízení informace nebo důkazy, které jsou pro obviněnou osobu exkulpující. V tomto naposledy jmenovaném případě žádající státní strana uvědomí žádanou státní stranu před zveřejněním takovýchto informací nebo důkazů a, jestliže o to bude požádána, poradí se s žádanou státní stranou. Jestliže, ve výjimečném případě předchozí vyrozumění nebude možné, žádající státní strana bude neprodleně informovat žádanou státní stranu o zveřejnění.
 20. Žádající státní strana může požadovat, aby žádaná státní strana utajila podstatu žádosti a zveřejnila ji pouze v rozsahu nutném pro vyřízení žádosti. Jestliže žádaná státní strana nemůže vyhovět požadavku ohledně utajení, bude bezodkladně informovat žádající státní stranu.
 21. Vzájemná právní pomoc může být odmítnuta:
 - (a) jestliže žádost nebude vypracována v souladu s ustanoveními tohoto článku;
 - (b) jestliže se žádaná státní strana domnívá, že vyřízení žádosti může poškodit její svrchovanost, bezpečnost, veřejný pořádek nebo jiné její základní zájmy;
 - (c) jestliže by úřadům žádané státní strany bránilo její vnitrostátní právo v uskutečnění kroku požadovaného v souvislosti s jakýmkoliv podobným trestným činem, pokud by se na takový trestný čin vztahovalo vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení v rámci jejich vlastní jurisdikce;
 - (d) jestliže by spolupráce v rámci vzájemné právní podpory byla v rozporu s právním systémem žádané státní strany.
 22. Státní strany nesmí odmítnout žádost o vzájemnou právní podporu pouze na základě toho, že existuje domněnka, že trestný čin rovněž zahrnuje daňové delikty.
 23. Každé odmítnutí vzájemné právní pomoci musí být zdůvodněno.
 24. Žádaná státní strana vyřídí žádost o vzájemnou právní pomoc co nejdříve a přihlédne v co největší míře k jakýmkoliv termínům navrženým a nejlépe přímo v žádosti zdůvodněným žádající státní stranou. Žádaná státní strana bude reagovat na přiměřené žádosti žádající státní strany ohledně průběhu vyřizování žádosti. Žádající státní strana bude urychleně informovat žádanou státní stranu, jestliže požadovanou pomoc již nebude potřebovat.
 25. Vzájemná právní pomoc může být žádanou státní stranou odložena bude-li na překážku probíhajícímu vyšetřování, trestnímu stíhání, nebo soudnímu řízení.
 26. Před odmítnutím žádosti v souladu s odstavcem 21 tohoto článku nebo odložením jejího vyřízení v souladu s odstavcem 25 tohoto článku, se žádaná státní strana poradí s žádající státní stranou, aby zvážila, zda může být poskytnuta pomoc podmínek, které daná strana považuje za nezbytné. Jestliže žádající státní strana akceptuje pomoc dle těchto podmínek, podřídí se stanoveným podmínkám.
 27. Aniž tím bude dotčena možnost uplatnit odstavec 12 tohoto článku, svědek, znalec nebo jiná osoba, která na žádost žádající státní strany bude ochotna poskytnout důkazy v průběhu řízení nebo asistovat při vyšetřování, trestním stíhání nebo soudním řízení na území žádající státní strany, nebude na tomto území soudně stíhána, zadržena, potrestána ani vystavena jakémukoliv jinému omezení své osobní svobody v souvislosti s činy, opomenutími nebo dřívějšími tresty, k nimž došlo před jejím odchodem z území žádané státní strany. Takovéto zaručení bezpečnosti přestane platit, jestliže svědek, znalec nebo jiná osoba poté, co měli po období patnácti po sobě následujících dní nebo po jakémkoliv období, na kterém se státní strany dohodnou od data, kdy budou tyto osoby oficiálně

informovány, že jejich přítomnost již není soudními orgány požadována, příležitost odejít, přesto však úmyslně zůstali na území žádající státní strany nebo, jestliže poté, co z tohoto území odešli, se na něj z vlastní svobodné vůle vrátili.

28. Běžné náklady na vyřízení žádosti ponese žádaná státní strana, pokud se zainteresované státní strany nedohodnou jinak. Jestliže si splnění žádosti vyžádá výdaje velkého objemu nebo mimořádné povahy, státní strany se poradí s cílem stanovit podmínky, za nichž žádost bude vyřízena včetně způsobu hrazení nákladů.

29. Žádaná státní strana:

(a) poskytne žádající státní straně výtisky vládních záznamů, dokumentů nebo informací ve svém vlastnictví, které je, dle jejího vnitrostátního práva, možné dát k dispozici široké veřejnosti;

(b) může, dle svého uvážení, poskytnout žádající státní straně plně, částečně nebo za takových podmínek, které uzná za vhodné, výtisky jakýchkoliv státních záznamů, dokumentů nebo informací ve svém vlastnictví, které dle jejího vnitrostátního práva není možné dát k dispozici široké veřejnosti.

30. Státní strany dle potřeby zváží možnost uzavření bilaterálních nebo multilaterálních smluv nebo dohod, které budou sloužit účelům ustanovení tohoto článku, umožní jeho praktické uplatnění nebo ustanovení tohoto článku zkvalitní.

Článek 19 Společná vyšetřování

Státní strany zváží uzavření bilaterálních nebo multilaterálních smluv nebo dohod, s jejichž pomocí mohou příslušné úřady vytvořit společné vyšetřovací orgány spolupracující na vyšetřování, trestních stíháních nebo soudních řízeních v jednom nebo více státech,. Pokud takové smlouvy nebo dohody neexistují, lze společná vyšetřování vést na základě dohod uzavíraných ad hoc (případ od případu). Zainteresované státní strany zajistí dodržování svrchovanosti státní strany, na jejímž území takové vyšetřování probíhá.

Článek 20 Zvláštní vyšetřovací postupy

1. Jestliže to umožní zásady jejího vnitrostátního právního systému, každá státní strana přijme, v rámci svých možností a v souladu s podmínkami stanovenými jejím vnitrostátním právem, nezbytná opatření s cílem umožnit přiměřené využití sledovaných dodávek a, v případech, které bude považovat za přiměřené, využití jiných zvláštních vyšetřovacích postupů, jako jsou elektronické nebo jiné formy sledování a špionážních činností ze strany svých příslušných úřadů na svém území za účelem efektivního boje s organizovaným zločinem.

2. Za účelem vyšetření trestných činů, jichž se týká tato Konvence, jsou státní strany vybízeny k tomu, aby uzavřely, bude-li to nutné, příslušné bilaterální nebo multilaterální smlouvy nebo dohody o využití takovýchto zvláštních vyšetřovacích postupů v rámci spolupráce na mezinárodní úrovni. Takové smlouvy nebo dohody musí být uzavřeny a uplatňovány v plném souladu se zásadami svrchované rovnosti států a prováděny striktně v souladu s podmínkami těchto smluv nebo dohod.

3. Při neexistenci smluv nebo dohod viz výše v odstavci 2 tohoto článku budou rozhodnutí o využití takovýchto zvláštních vyšetřovacích postupů na mezinárodní úrovni přijímána případ od případu a mohou, bude-li to nutné, zohledňovat finanční dohody a úmluvy ohledně výkonu jurisdikce ze strany zainteresovaných státních stran.

4. Rozhodnutí o využití sledovaných dodávek na mezinárodní úrovni mohou, se souhlasem zainteresovaných státních stran, zahrnovat metody typu zadržení zboží a umožnění, aby zboží pokračovalo dále netknuté nebo aby bylo odstraněno případně vyměněno v celku nebo částečně.

Článek 21 Převod trestního stíhání

Státní strany zváží možnost vzájemně na sebe převádět trestní stíhání v souvislosti s trestným činem, jehož se týká tato Konvence v případech, kdy se předpokládá, že takovýto převod je v zájmu řádného výkonu spravedlnosti, zejména v případech, kdy se jedná o zapojení několika jurisdikcí, za účelem soustředění trestního stíhání.

Článek 22 Založení trestního rejstříku

Všechny státní strany mohou přijmout taková legislativní nebo jiná opatření, která mohou být nezbytná k zohlednění, za vhodných podmínek a za vhodným účelem, veškerých předchozích odsouzení údajného pachatele v jiném státě za účelem využití takovýchto informací v trestním stíhání v souvislosti s trestným činem, jehož se týká tato Konvence.

Článek 23 Trestní postižitelnost maření výkonu spravedlnosti

Všechny státní strany přijmou taková právní a jiná opatření, která bude nutné přijmout, s cílem stanovit jako trestné činy při jejich úmyslném spáchání:

- (a) využití fyzické síly, vyhrožování nebo zastrašování nebo slib, nabízení nebo poskytování nepřiměřené výhody s cílem navádět k falešnému svědectví nebo vměšovat se do podávání svědectví nebo předkládání důkazů v průběhu stíhání v souvislosti se spácháním trestných činů, jichž se týká tato Konvence;
- (b) využití fyzické síly, vyhrožování nebo zastrašování za účelem vměšování se do výkonu úředních povinností soudce nebo osoby činné v trestním řízení v souvislosti se spácháním trestných činů, upravených touto Konvencí. Nic v tomto pododstavci nebude na úkor práva státních stran mít takovou právní úpravu, která ochrání jiné kategorie státních úředníků.

Článek 24 Ochrana svědků

1. Všechny státní strany přijmou v rámci svých možností vhodná opatření na účinnou ochranu svědků v trestním řízení, kteří podají svědectví v souvislosti s trestnými činy upravenými touto Konvencí, a popřípadě i jejich rodinným příslušníkům nebo jiným osobám jim blízkým, a to před potenciální odvetou nebo zastrašováním
2. Opatření upravená v odstavci 1 výše mohou mimo jiné zahrnovat, aniž tím budou dotčena práva obžalovaného včetně práva na řádný soudní proces, následující:
 - (a) stanovení postupů v oblasti fyzické ochrany chráněných osob jako například, a to v rozsahu nezbytném a proveditelném, jejich přemístění a popřípadě zákaz nebo omezení zveřejňování informací v souvislosti s totožností a místem pobytu takovýchto osob;
 - (b) zavedení pravidel důkazního řízení, která svědkovi umožní poskytnout svědectví způsobem, který zajišťuje bezpečnost svědka, a to například umožnění podávání svědectví při využití komunikačních technologií typu videa či jiných adekvátních prostředků.
3. Státní strany zváží uzavření smluv nebo dohod s jinými státy o přemístění osob, na něž se odkazuje v odstavci 1 tohoto článku.
4. Ustanovení tohoto článku se budou rovněž vztahovat na oběti, pokud tyto budou svědky.

Článek 25
Pomoc obětem a jejich ochrana

1. Všechny státní strany přijmou veškerá možná opatření s cílem poskytovat pomoc a ochranu obětem trestných činů upravených touto Konvencí, a to zejména v případech, kdy je oběti vyhrožováno odvetou nebo je zastrašována.
2. Všechny státní strany stanoví příslušné postupy s cílem poskytnout přístup ke kompenzaci a odškodnění obětem trestných činů upravených touto Konvencí.
3. Všechny státní strany umožní, v souladu se svým vnitrostátním právem, prezentování názorů a obavy obětí a jejich zohlednění v příslušných etapách trestního řízení proti pachatelům způsobem, který nepoškodí práva obhajoby.

Článek 26
Opatření ke zkvalitnění spolupráce s orgány činnými v trestním řízení

1. Všechny státní strany přijmou příslušná opatření s cílem podpořit osoby, které působí nebo které působily ve skupinách organizovaného zločinu:
 - (a) aby poskytly informace užitečné pro příslušné úřady pro účely vyšetřování a důkazního řízení v kontextu následujících aspektů:
 - (i) totožnost, povaha, složení, struktura, místo nebo činnosti skupin organizovaného zločinu;
 - (ii) spojení, včetně mezinárodního spojení, s jinými skupinami organizovaného zločinu;
 - (iii) trestné činy, které skupiny organizovaného zločinu spáchaly nebo mohou spáchat;
 - (b) aby poskytly reálnou, konkrétní pomoc příslušným úřadům, které mohou přispět k tomu, aby skupiny organizovaného zločinu byly připraveny o své zdroje nebo výnosy z trestné činnosti.
2. Všechny státní strany zváží ve vhodných případech zakotvení možnosti snížení trestu obžalované osoby, která poskytne podstatnou spolupráci při vyšetřování nebo trestním stíhání v souvislosti s trestným činem upraveným touto Konvencí.
3. Všechny státní strany zváží zakotvení možnosti, v souladu se zásadami svého vnitrostátního práva, udělit imunitu proti soudnímu stíhání osobám, které poskytnou podstatnou spolupráci při vyšetřování nebo trestním stíhání v souvislosti s trestným činem upraveným touto Konvencí.
4. Ochrana takovýchto osob bude podléhat ustanovením článku 24 této Konvence.
5. Tam, kde osoba, na niž se odkazuje v odstavci 1 tohoto článku, nacházející se na území jedné státní strany může poskytnout podstatnou spolupráci příslušným úřadům jiné státní strany, příslušné státní strany mohou zvážit uzavření smluv nebo dohod, v souladu se svým vnitrostátním právem, o potenciálním poskytnutí režimu popsaného v odstavcích 2 a 3 tohoto článku druhou státní stranou.

Článek 27
Spolupráce v oblasti trestního řízení

1. Státní strany spolu budou vzájemně úzce spolupracovat v souladu se svými příslušnými vnitrostátními právními a správními systémy s cílem zlepšit účinnost kroků v oblasti trestního stíhání za účelem boje proti trestným činům upraveným touto Konvencí. Všechny státní strany pak zejména přijmou účinná opatření s cílem:
 - (a) zlepšit a tam, kde to bude nutné, vytvořit komunikační cesty mezi svými příslušnými úřady, orgány a službami za účelem usnadnění bezpečné a rychlé výměny informací v souvislosti se všemi aspekty trestných činů upravených touto Konvencí, a to včetně, budou-li to zainteresované státní strany považovat za vhodné, vazeb na jinou trestnou činnost;

- (b) spolupracovat s jinými státními stranami na provádění šetření trestných činů upravených touto Konvencí v souvislosti s:
 - (i) totožností, místem pobytu a činností osob podezřelých z podílení se na takovýchto trestných činech nebo místem, kde se nacházejí jiné zúčastněné osoby;
 - (ii) pohybem výnosů z trestné činnosti nebo majetku odvozeného ze spáchání takovýchto trestných činů;
 - (iii) pohybem majetku, vybavení nebo jiných prostředků použitých nebo zamýšlených k použití při páchání takovýchto trestných činů;
 - (c) poskytovat informace nebo předměty pro analytické nebo vyšetřovací účely;
 - (d) usnadňovat efektivní koordinaci mezi svými příslušnými úřady, orgány a službami a podporovat výměnu zaměstnanců a jiných znalců, včetně, na základě bilaterálních smluv nebo dohod mezi zainteresovanými státními stranami, ustanovení styčných důstojníků;
 - (e) vyměňovat informace s jinými státními stranami ohledně konkrétních prostředků a metod používaných skupinami organizovaného zločinu, včetně, ve vhodných případech, přepravních cest a převodů majetku a využití falešné totožnosti, upravených nebo falešných dokumentů nebo jiných prostředků k utajení jejich činnosti;
 - (f) vyměňovat informace a koordinovat správní a jiná opatření přiměřeně přijatá za účelem včasné identifikace trestných činů upravených touto Konvencí.
2. Za účelem uvedení této Konvence v platnost zváží státní strany uzavření bilaterálních nebo multilaterálních smluv nebo dohod o přímé spolupráci mezi orgány činnými v trestním řízení a tam, kde takové smlouvy nebo dohody již existují, jejich novelizaci. Při neexistenci takovýchto smluv nebo dohod mezi zainteresovanými státními stranami, mohou strany považovat tuto Konvenci za základ pro vzájemnou spolupráci v oblasti trestního stíhání v souvislosti s trestnými činy upravenými touto Konvencí. Státní strany vhodně a v plné míře využijí smluv nebo dohod, včetně dohod o mezinárodních nebo regionálních organizacích, s cílem zlepšit spolupráci mezi orgány činnými v trestním řízení.
3. Státní strany budou maximálně spolupracovat a v rámci svých možností reagovat na mezinárodní organizovaný zločin páchaný prostřednictvím moderních technologií.

Článek 28

Shromažďování, výměna a analýza informací o povaze organizovaného zločinu

1. Všechny státní strany zváží možnost analyzování, ve spolupráci s vědeckou a akademickou obcí, trendů v oblasti organizovaného zločinu na svém území, podmínek, v nichž organizovaný zločin působí, i příslušných profesionálních skupin a technologií.
2. Státní strany zváží vypracování analytických znaleckých posudků v souvislosti s organizovanou trestnou činností a jejich sdílení mezi sebou navzájem i prostřednictvím mezinárodních a regionálních organizací. Za tím účelem by měly být, bude-li to vhodné, vypracovány společné definice, standardy a metody.
3. Všechny státní strany zváží možnost monitorování svých strategií a opatření přijatých za účelem boje proti organizovanému zločinu a hodnocení jejich efektivnosti a účinnosti.

Článek 29

Školení a technická pomoc

1. Všechny státní strany budou v nezbytném rozsahu iniciovat, vypracovávat či zlepšovat konkrétní školicí programy pro orgány činné v trestním řízení, včetně prokurátorů, vyšetřujících soudců a zaměstnanců celních úřadů, a jiné zaměstnance pověřené zajišťováním prevence, odhalování a stíhání trestných činů upravených touto Konvencí. Tyto programy mohou zahrnovat dočasné pracovní pobyty a výměny pracovníků a budou se týkat, v souladu s vnitrostátním právem, zejména následujících záležitostí:
 - (a) metod užívaných při prevenci, odhalování a stíhání trestných činů upravených touto Konvencí;
 - (b) přepravních cest a metod užívaných osobami podezřelými z podílení se na páčání trestných činů upravených touto Konvencí, a to včetně tranzitních států, a příslušných protipatření;
 - (c) monitorování pohybu kontrabandu;
 - (d) odhalování a monitorování pohybů výnosů z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiných prostředků a metod užívaných pro převod, zatajení nebo zastření takovýchto výnosů, majetku, vybavení nebo jiných prostředků včetně metod užívaných při boji proti praní špinavých peněz a jiným finančním trestným činům;
 - (e) Shromažďování důkazů;
 - (f) Dohled v zónách volného obchodu a svobodných přístavech;
 - (g) moderní vybavení a metody uplatňování práva včetně elektronického sledování, sledovaných dodávek a špionážních činností;
 - (h) metody užívané při boji s mezinárodním organizovaným zločinem páchaným prostřednictvím využití počítačů, telekomunikačních sítí nebo jiných forem moderní technologie; a
 - (i) metody užívané při ochraně obětí a svědků.
2. Státní strany si budou vzájemně asistovat při plánování a plnění výzkumných a školicích programů určených k sdílení odborných znalostí v oblastech, na něž se odkazuje v odstavci 1 tohoto článku, a za tím účelem budou též využívat regionální a mezinárodní konference a semináře s cílem podpořit spolupráci a stimulovat diskusi o problémech, které se jich společně týkají, včetně speciálních problémů a potřeb tranzitních států.
3. Státní strany budou podporovat školení a technickou asistenci, která usnadní extradici a vzájemnou právní asistenci. Taková školení a technická pomoc mohou zahrnovat jazyková školení, dočasné pracovní pobyty a vzájemné výměny zaměstnanců v centrálních úřadech nebo agenturách s příslušnou odpovědností.
4. V případě stávajících bilaterálních a multilaterálních smluv nebo dohod státní strany v nezbytném rozsahu posílí své úsilí o maximalizaci provozních a školicích činností v rámci mezinárodních a regionálních organizací a v rámci jiných příslušných bilaterálních a multilaterálních smluv nebo dohod.

Článek 30

Jiná opatření: uplatňování Konvence prostřednictvím hospodářského rozvoje a technické pomoci

1. Státní strany přijmou opatření vedoucí k optimálnímu uplatňování této Konvence v možném rozsahu prostřednictvím mezinárodní spolupráce při zohlednění negativních dopadů organizovaného zločinu na společnost všeobecně, zejména pak na její dlouhodobě udržitelný rozvoj.

2. Státní strany vynaloží konkrétní úsilí v možném rozsahu a ve vzájemné koordinaci i v koordinaci s mezinárodními a regionálními organizacemi s cílem:
 - (a) zlepšit na nejrůznějších úrovních svou spolupráci s rozvojovými zeměmi za účelem posílení schopnosti těchto zemí zajišťovat prevenci proti mezinárodnímu organizovanému zločinu a boje s ním;
 - (b) zlepšit finanční a hmotnou pomoc s cílem podpořit snahy rozvojových zemí bojovat s mezinárodním organizovaným zločinem a pomáhat jim úspěšně uplatňovat tuto Konvenci;
 - (c) poskytovat technickou pomoc rozvojovým zemím a zemím v etapě přechodu na tržní hospodářství a asistovat jim při plnění jejich potřeb tak, aby mohly tuto Konvenci uplatňovat. Za tím účelem se státní strany vynasnaží vkládat přiměřené a pravidelné dobrovolné příspěvky na účet specificky pro tento účel označený v rámci mechanismu financování Organizace spojených národů. Státní strany mohou nadto rovněž zvážit, v souladu se svým vnitrostátním právem a ustanoveními této Konvence, možnost přispět na výše uvedený účet určitou procentuální částkou peněz nebo odpovídající částkou z výnosů z trestné činnosti případně majetku konfiskovaného v souladu s ustanoveními této Konvence;
 - (d) vybízet a přesvědčovat jiné státy a finanční ústavy, bude-li to vhodné, aby se k nim připojily v úsilí vymezeném v tomto článku, zejména poskytováním většího objemu školicích programů a moderního vybavení rozvojovým zemím s cílem asistovat jim při dosažení cílů této Konvence.
3. V možném rozsahu tato opatření nebudou na úkor stávajících závazků k zahraniční asistenci ani jiných dohod o finanční spolupráci na bilaterální, regionální nebo mezinárodní úrovni.
4. Státní strany mohou uzavřít bilaterální nebo multilaterální smlouvy nebo dohody ohledně hmotné a logistické pomoci při zohlednění finančních dohod nutných proto, aby prostředky mezinárodní spolupráce zakotvené v této Konvence byly účinné, a za účelem prevence proti mezinárodnímu organizovanému zločinu, jeho odhalování a stíhání.

Článek 31

Prevence

1. Státní strany se vynasnaží vypracovat a hodnotit národní projekty a vypracovat a prosazovat zásady optimální praxe a strategie zaměřené na prevenci proti mezinárodnímu organizovanému zločinu.
2. Státní strany se prostřednictvím příslušných legislativních, administrativních nebo jiných opatření vynasnaží, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, snížit stávající nebo budoucí příležitosti skupin organizovaného zločinu vstupovat na zákonné trhy s výnosy z trestné činnosti. Tato opatření by se měla zaměřit na:
 - (a) posílení spolupráce mezi orgány činnými v trestním řízení nebo prokurátory a příslušnými soukromými subjekty, včetně jednotlivých průmyslových odvětví;
 - (b) prosazování vypracování standardů a postupů určených k zajištění bezúhonnosti veřejných a příslušných soukromých subjektů i pravidel chování pro jednotlivé profese, zejména právníky, notáře, daňové poradce a účetní znalce;
 - (c) prevenci proti zneužití procesů veřejných soutěží organizovaných veřejnými úřady a dotací a licencí udělovaných veřejnými úřady pro účely obchodní činnosti skupinami organizovaného zločinu;
 - (d) prevenci proti zneužití právnických osob skupinami organizovaného zločinu; takováto opatření by mohla zahrnovat:
 - (i) vytvoření veřejné evidence právnických a fyzických osob podílejících se na založení, řízení a financování právnických osob;

- (ii) zavedení možnosti zabránit na základě soudního nařízení nebo jakéhokoliv vhodného prostředku po přiměřené časové období osobám odsouzených za trestné činy, jichž se týká tato Konvence, v možnosti působit ve funkci ředitelů právnických osob založených v rámci jejich jurisdikce;
 - (iii) vytvoření státní evidence osob, jimž bylo zabráněno v možnosti působit ve funkci ředitelů právnických osob; a
 - (iv) výměnu informací obsažených v evidencích, na něž se odkazuje v pododstavcích (d) (i) a (iii) tohoto odstavce s příslušnými úřady druhé státní strany.
3. Státní strany se vynasnaží prosazovat opětovnou integraci do společnosti osob odsouzených za trestné činy, jichž se týká tato Konvence.
 4. Státní strany se vynasnaží pravidelně hodnotit stávající příslušné právní nástroje a správní praxi za účelem odhalení možností jejich zneužití skupinami organizovaného zločinu.
 5. Státní strany se vynasnaží rozšiřovat povědomí veřejnosti o existenci, příčinách a závažnosti mezinárodního organizovaného zločinu a hrozby, kterou představuje. Informace je možné šířit tam, kde je to vhodné, prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků a budou zahrnovat opatření na prosazování účasti veřejnosti na prevenci a boji proti takovému zločinu.
 6. Všechny státní strany budou informovat Generálního tajemníka Organizace spojených národů o názvu a adrese úřadu nebo úřadů, které mohou asistovat jiným státním stranám při vypracovávání opatření za účelem prevence proti mezinárodnímu organizovanému zločinu.
 7. Státní strany budou řádným způsobem spolupracovat spolu navzájem a s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi na prosazování a vypracovávání opatření, na která se odkazuje v tomto článku. To zahrnuje účast na mezinárodních projektech zaměřených na prevenci proti mezinárodnímu organizovanému zločinu, spočívající například v ulehčení podmínek, které vystavují skupiny na okraji společnosti působení mezinárodního organizovaného zločinu.

Článek 32

Konference stran Konvence

1. Tímto se zavádí konference stran Konvence s cílem zlepšit schopnost státních stran bojovat s mezinárodním organizovaným zločinem a prosazovat a kontrolovat uplatňování této Konvence.
2. Generální tajemník Organizace spojených národů svolá konferenci stran nejpozději jeden rok po nabytí účinnosti této Konvence. Konference stran přijme jednací řád a pravidla upravující činnosti popsané v odstavcích 3 a 4 tohoto článku (včetně pravidel týkajících se platby výdajů vzniklých při provádění těchto činností).
3. Konference stran odsouhlasí mechanismy dosahování cílů uvedených v odstavci 1 tohoto článku, včetně:
 - (a) usnadňování činností státních stran dle článků 29, 30 a 31 této Konvence včetně činností spočívajících ve vybízení k mobilizaci dobrovolných příspěvků;
 - (b) usnadňování výměny informací mezi státními stranami ohledně modelů a trendů v mezinárodním organizovaném zločinu a ohledně úspěšných postupů v oblasti boje proti němu;
 - (c) spolupráce s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi a nestátními organizacemi;
 - (d) periodické kontroly uplatňování této Konvence;
 - (e) poskytnutí doporučení za účelem zlepšení této Konvence a jejího uplatňování.

4. Pro účely odstavců 3 (d) a (e) tohoto článku konference stran obdrží nezbytné informace o opatřeních přijatých státními stranami při uplatňování této Konvence a obtížích, s kterými se tyto strany setkaly, prostřednictvím sdělení, které poskytnou, a prostřednictvím takových dodatečných kontrolních mechanismů, které mohou být konferencí stran stanoveny.
5. Všechny státní strany poskytnou konferenci stran informace o svých programech, plánech a praxi i o legislativních a administrativních opatřeních přijatých za účelem uplatnění této Konvence, dle požadavků konference stran.

Článek 33 *Sekretariát*

1. Generální tajemník Organizace spojených národů poskytne nezbytné sekretářské služby konferenci stran účastnících se Konvence.
2. Sekretariát bude:
 - (a) asistovat konferenci stran při provádění činností popsanych v článku 32 této Konvence a organizovat a poskytovat nezbytné služby v souvislosti se zasedáními konference stran;
 - (b) na požádání asistovat státním stranám při poskytování informací konferenci stran, jak je zakotveno v článku 32, odstavec 5, této Konvence; a
 - (c) zajišťovat nezbytnou koordinaci se sekretariáty příslušných mezinárodních a regionálních organizací.

Článek 34 *Plnění Konvence*

1. Všechny státní strany přijmou nezbytná opatření včetně legislativních a administrativních opatření, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, s cílem zajistit splnění svých povinností v souladu s touto Konvencí.
2. Trestné činy stanovené v návaznosti na články 5, 6, 8 a 23 této Konvence budou stanoveny ve vnitrostátním právu všech státních stran bez ohledu na mezinárodní povahu nebo účast skupiny organizovaného zločinu tak, jak stanoví odstavec 1 článku 3 této Konvence, s výjimkou rozsahu, v němž by článek 5 této Konvence vyžadoval účast skupiny organizovaného zločinu.
3. Všechny státní strany mohou přijmout přísnější nebo tvrdší opatření, než jsou opatření stanovená touto Konvencí pro prevenci a boj proti mezinárodnímu organizovanému zločinu.

Článek 35 *Řešení sporů*

1. Státní strany se vynasnaží řešit spory v souvislosti s výkladem nebo uplatňováním této Konvence na základě jednání.
2. Veškeré spory mezi dvěma nebo více státními stranami v souvislosti s výkladem nebo uplatňováním této Konvence, které nebude možné vyřešit na základě jednání v rámci přiměřeného časového období, budou na žádost jedné z takovýchto státních stran předloženy k smírcímu řízení. Jestliže šest měsíců od data podání žádosti o smírcí řízení tyto státní strany nebudou schopny se dohodnout na organizaci smírcího řízení, kterákoliv z takovýchto státních stran může spor postoupit Mezinárodnímu soudnímu dvoru prostřednictvím žádosti podané v souladu se stanovami tohoto soudního dvora.
3. Všechny státní strany mohou v době podpisu, ratifikace, přijetí nebo odsouhlasení této Konvence nebo v době přistoupení k ní, prohlásit, že se nepovažují za vázané odstavcem 2

tohoto článku. Ostatní státní strany nebudou vázány odstavcem 2 tohoto článku vůči žádné státní straně, která měla takovou výhradu.

4. Jakákoliv státní strana, která měla výhradu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, může kdykoliv tuto výhradu stáhnout na základě sdělení poskytnutého Generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

Článek 36

Podpis, ratifikace, přijetí, odsouhlasení a přistoupení

1. Tuto Konvenci budou moci všechny státy podepsat od 12. do 15. prosince 2000 v Palermu v Itálii a následně pak v ústředním sídle Organizace spojených národů v New Yorku až do 12. prosince 2002.
2. Tato Konvence bude rovněž moci být podepsána regionálními organizacemi pro hospodářskou integraci za předpokladu, že alespoň jeden členský stát takové organizace tuto Konvenci podepsal v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.
3. Tato Konvence podléhá ratifikaci, přijetí nebo odsouhlasení. Ratifikační listiny a listiny o přijetí či odsouhlasení budou uloženy u Generálního tajemníka Organizace spojených národů. Regionální organizace pro hospodářskou integraci může uložit svou ratifikační listinu a listinu o přijetí či odsouhlasení, jestliže alespoň jeden z jejích členských států učinil totéž. V takovéto ratifikační listině a listině o přijetí či odsouhlasení taková organizace vyhlásí rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Konvencí. Takováto organizace bude rovněž informovat uschovatele o jakékoliv významné modifikaci rozsahu svých kompetencí.
4. K této Konvenci může volně přistoupit jakýkoliv stát nebo jakákoliv regionální organizace pro hospodářskou integraci, jejíž alespoň jeden členský stát je stranou této Konvence. Listiny o přistoupení budou uloženy u Generálního tajemníka Organizace spojených národů. V době svého přistoupení regionální organizace pro hospodářskou integraci prohlásí rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Konvencí. Takováto organizace bude rovněž informovat uschovatele o jakékoliv významné modifikaci rozsahu svých kompetencí.

Článek 37

Vztah k protokolům

1. Tato Konvence může být doplněna jedním nebo více protokoly.
2. Aby se mohly stát stranou protokolu, stát nebo regionální organizace pro hospodářskou integraci musí být rovněž stranou této Konvence.
3. Státní strana této Konvence není vázána protokolem, pokud se nestane stranou protokolu v souladu s jeho ustanoveními.
4. Jakýkoliv protokol k této Konvenci bude vykládán společně s touto Konvencí při zohlednění účelu daného protokolu.

Článek 38

Vstup v platnost

1. Tato Konvence vstoupí v platnost devadesátého dne od data uložení čtyřicáté ratifikační listiny, listiny o přijetí, odsouhlasení nebo přistoupení. Pro účely tohoto odstavce žádná listina uložená regionální organizací pro hospodářskou integraci nebude považována za dodatečnou k listinám uloženým členskými státy takové organizace.
2. Pro každý stát nebo regionální organizaci pro hospodářskou integraci ratifikující, přijímající, odsouhlasující tuto Konvenci nebo k ní přistupující po uložení čtyřicáté listiny dokládající takovýto akt tato Konvence vstoupí v platnost třicátého dne od data uložení příslušné listiny tímto státem nebo organizací.

Článek 39 *Novelizace*

1. Po uplynutí pěti let od vstupu této Konvence v platnost může státní strana navrhnout novelizaci a předložit tento návrh Generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, který poté sdělí návrh novelizace státním stranám a konferenci stran účastnících se Konvence za účelem zvážení návrhu a rozhodnutí o něm. Konference stran se vynasnaží dosáhnout konsensu ohledně každé novelizace. Jestliže všechny snahy o konsensus byly vyčerpány a nebylo dosaženo dohody, bude přijetí novelizace, jako poslední možnost, vyžadovat dvoutřetinovou většinu hlasů státních stran přítomných na hlasování na jednání konference stran:
2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci v záležitostech, které spadají do jejich kompetencí, budou uplatňovat své právo hlasovat dle tohoto článku s počtem hlasů rovnajícím se počtu jejich členských států, které jsou stranami této Konvence. Takové organizace neuplatní své právo hlasovat, jestliže jejich členské státy uplatní své a naopak.
3. Na novelu přijatou v souladu s odstavcem 1 tohoto článku se vztahuje povinnost ratifikace, přijetí nebo odsouhlasení státními stranami.
4. Novela přijatá v souladu s odstavcem 1 tohoto článku vstoupí v platnost v souvislosti se státní stranou devadesát dní od data uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí či odsouhlasení takovéto novely nebo o přistoupení k ní u Generálního tajemníka Organizace spojených národů.
5. Poté, co novela vstoupí v platnost, bude závazná pro ty státní strany, které vyslovily svůj souhlas s tím, že pro ně bude závazná. Jiné státní strany budou nadále vázány ustanoveními této Konvence a všemi předchozími novelami, které ratifikovaly, přijaly či odsouhlasily.

Článek 40 *Vypovězení Konvence*

1. Státní strana může vypovědět tuto Konvenci na základě písemného sdělení předaného Generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Takové vypovězení nabude účinnosti jeden rok od data převzetí tohoto sdělení Generálním tajemníkem.
2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci přestane být stranou této Konvence poté, co jí všechny její členské státy vypověděly.
3. Vypovězení této Konvence v souladu s odstavcem 1 tohoto článku bude mít za následek vypovězení veškerých s ní souvisejících protokolů.

Článek 41 *Uschovatel a jazyky*

1. Generální tajemník Organizace spojených národů je designovaným uschovatelem této Konvence.
2. Originál této Konvence, jejíž arabská, čínská, anglická, francouzská, ruská a španělská verze mají stejnou platnost, bude uložen u Generálního tajemníka Organizace spojených národů.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní zplnomocnění zástupci řádně pověřeni svými příslušnými vládami tuto Konvenci podepsali.

Příloha I:

Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, doplňující Konvenci Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu

Preambule

Státy, které jsou stranami tohoto Protokolu,

prohlašující, že účinným krokem k zabránění a potírání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, vyžaduje komplexní mezinárodní přístup v zemích původu, tranzitu a určení, zahrnující opatření k zamezení takového obchodování, k potrestání obchodníků a k ochraně obětí takového obchodování, včetně ochrany jejich mezinárodně zaručených lidských práv,

berouce v úvahu fakt, že navzdory existenci množství mezinárodních instrumentů s pravidly a praktickými opatřeními boje s vykořisťováním osob, zejména žen a dětí, neexistuje univerzální nástroj, který by pokrýval veškeré aspekty obchodování s lidmi,

uvědomující si, že v případě absence takového instrumentu jsou osoby ohrožené obchodováním nedostatečně chráněny,

připomínající si Rezoluci Generálního shromáždění 53/111 ze dne 9. prosince 1998, ve které se shromáždění rozhodlo založit otevřený mezivládní výbor zřízení ad hoc pro účely vypracování všeobecné mezinárodní konvence proti nadnárodně organizovanému zločinu a k prodiskutování mimo jiné i mezinárodního nástroje pokrývajícího obchodování se ženami a dětmi,

jsouce přesvědčení, že doplnění Konvence Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu mezinárodním nástrojem pro prevenci, potírání a trestání obchodování s lidmi, zejména ženami a dětmi, bude užitečným v prevenci a boji s tímto zločinem,

usnesly se na následujícím:

I. Obecná ustanovení

Článek 1

Vztah ke Konvenci Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu

1. Tento Protokol doplňuje Konvenci Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu. Bude vykládán spolu s Konvencí.
2. Ustanovení této Konvence platí na bázi vzájemnosti v tomto Protokolu, pokud není stanoveno jinak.

3. Trestné činy definované v souladu s článkem 5 tohoto Protokolu budou považovány za trestné činy definované v souladu s touto Konvencí.

Článek 2 *Definice účelu*

Účelem tohoto protokolu je:

- (a) Prevence a boj s obchodováním s lidmi se zvláštním zřetelem na ženy a děti;
- (b) Ochrana a pomoc oběťm takového obchodování, s plným ohledem na jejich lidská práva; a
- (c) Zahájení spolupráce mezi členskými státy za účelem dosažení těchto cílů.

Článek 3 *Vymezení pojmů*

Pro účely tohoto Protokolu:

- (a) **„Obchodováním s lidmi,,** se rozumí najímání, doprava, transfery, ukrývání nebo přijímání osob pod hrozbou nebo za použití síly nebo jiných forem nátlaku, únosem, lstí, podvodem, zneužitím pravomoci nebo situace bezbrannosti nebo za použití poskytnutí nebo získání peněz nebo prospěchu k získání souhlasu pro ovládnutí osoby jinou osobou, za účelem vykořisťování. Vykořisťování zahrnuje minimálně vykořisťování prostitucí jiných nebo jinými formami sexuálního vykořisťování, nucenou práci nebo službami, otroctvím nebo praktikami podobnými otroctví, nevolnictví nebo odstraňování orgánů.
- (b) Souhlas oběti obchodování s lidmi k úmyslnému vykořisťování uvedenému v odstavci (a) tohoto článku, bude neúčinný tam, kde byl použit některý z prostředků uvedených v odstavci (a);
- (c) Najímání, doprava, transfery, ukrývání nebo přijímání dítěte pro účely vykořisťování bude považováno za „obchodování s lidmi,, i v případě, že nebude zahrnovat žádný z prostředků uvedených v odstavci (a);
- (d) **„Dítětem,,** se rozumí jakákoliv osoba mladší osmnácti let.

Článek 4 *Rozsah použití*

Tento Protokol se použije, s výjimkami zde uvedenými, k zamezení, vyšetřování a stíhání trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 tohoto Protokolu tam, kde tyto trestné činy jsou mezinárodní povahy a zahrnují organizované zločinecké skupiny a dále k ochraně obětí takovýchto trestných činů.

Článek 5 *Trestnost*

1. Každý členský stát přijme taková legislativní a další opatření, kterých bude zapotřebí k zavedení trestných činů spočívajících ve skutcích stanovených v článku 3 tohoto Protokolu, pokud jsou tyto spáchány mezinárodně.
2. Každý členský stát dále přijme taková legislativní a další opatření, kterých bude zapotřebí k zavedení trestných činů:
 - (a) na základě základních ustanovení svých právních systémů trestnost pokusu trestného činu stanoveného v souladu s odstavcem 1 tohoto článku;
 - (b) účastenství ve formě spolupachatelství na trestném činu stanoveném v souladu s odstavcem 1 tohoto článku;
 - (c) organizování nebo řízení jiných osob pro spáchání trestného činu stanoveného v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

II. Ochrana obětí obchodování s lidmi

Článek 6 *Pomoc a ochrana obětí obchodování s lidmi*

1. V příslušných případech a v rozsahu možném podle domácího práva se zavazuje každý členský stát chránit soukromí a identitu obětí obchodování s lidmi včetně, mimo jiné, přijetím takových právních postupů, které uchovají toto obchodování důvěrným.
2. Každý členský stát zajistí, aby jeho domácí právní nebo administrativní systém obsahoval opatření, která zajistí obětem obchodování s lidmi v příslušných případech:
 - (a) informování o příslušných soudních a administrativních postupech;
 - (b) pomoc při prezentování jejich názorů a zájmů na příslušných stupních trestního řízení proti pachatelům způsobem, který nebude ovlivňovat práva na obranu.
3. Každý členský stát přijme implementující opatření za účelem poskytnutí psychického, psychologického a sociálního zotavení obětí obchodování s lidmi včetně, v příslušných případech ve spolupráci s nevládními organizacemi, dalšími příslušnými organizacemi a jinými součástmi občanské společnosti a, v jednotlivých případech, poskytnutí:
 - (a) příslušného bydlení;
 - (b) poradenství a informace v jednotlivých případech týkající se jejich zákonných práv, v jazyce, kterému oběti obchodování s lidmi rozumějí;
 - (c) lékařské, psychologické a materiální pomoci; a
 - (d) zaměstnání, vzdělání a školení.
4. Každý členský stát bude brát ohled při aplikaci ustanovení tohoto článku na věk, pohlaví a zvláštní potřeby obětí obchodování s lidmi, v jednotlivých případech na zvláštní potřeby dětí, včetně příslušného bydlení, vzdělávání a péče.

5. Každý členský stát vynaloží úsilí k zajištění fyzické bezpečnosti obětí obchodování s lidmi po dobu, po kterou se nacházejí na jeho území.
6. Každý členský stát zajistí, že jeho domácí právní systém bude obsahovat opatření, která umožní obětem obchodování s lidmi možnost získat náhradu za utrpěné škody.

Článek 7

Postavení obětí obchodování s lidmi v přijímacích státech

1. Vedle opatření přijatých podle článku 6 tohoto Protokolu, zajistí každý členský stát přijetí legislativy nebo jiných vhodných opatření tak, aby umožnil obětem obchodování s lidmi zůstat na jeho území, dočasně nebo trvale v jednotlivých případech.
2. Při zavádění ustanovení obsaženého v odstavci 1 tohoto článku bude brát každý členský stát příslušný ohled na humanitární a šetrné aspekty.

Článek 8

Repatriace obětí obchodování s lidmi

1. Členský stát, jehož státním příslušníkem je oběť obchodování s lidmi nebo ve kterém má taková osoba právo trvalého pobytu v době vstupu na území přijímacího členského státu, zajistí s řádnou péčí bezpečnost takové osoby a návrat takové osoby bez zbytečného nebo bezdůvodného odkladu.
2. V případě, že členský stát navrátí oběť obchodování s lidmi do členského státu, jehož je taková osoba státním příslušníkem nebo ve kterém tato osoba v době vstupu na území přijímacího členského státu měla právo trvalého pobytu, bude takový návrat proveden s ohledem na bezpečnost takové osoby a podle právních postupů souvisejících s faktem, že tato osoba je obětí obchodování s lidmi a bude pokud možno proveden na bázi dobrovolnosti.
3. Na žádost přijímacího členského státu je dožádaný členský stát bez zbytečného nebo bezdůvodného odkladu povinen ověřit, zda určitá osoba, která je obětí obchodování s lidmi jeho státním příslušníkem nebo zda má právo trvalého pobytu na jeho území v době vstupu na území přijímacího členského státu.
4. Za účelem umožnění návratu oběti obchodování s lidmi, která není vybavena řádnými dokumenty, se zavazuje členský stát, jehož je tato osoba státním příslušníkem nebo ve kterém měla tato osoba právo trvalého pobytu v době vstupu na území přijímacího členského státu, vystavit na žádost přijímacího členského státu, takové cestovní dokumenty nebo jiná oprávnění, která mohou být nezbytná k umožnění takové osobě vstupovat na jeho území.
5. Práva priznaná obětem obchodování s lidmi na základě jakéhokoli domácího právo přijímacího členského státu zůstávají tímto článkem nedotčena.
6. Jakékoli platné dvoustranné nebo vícestranné dohody nebo ujednání, která upravují ať již zcela nebo částečně návrat obětí obchodování s lidmi, zůstávají tímto článkem nedotčena.

III. Prevence, spolupráce a další opatření

Článek 9

Prevence obchodování s lidmi

1. Členské státy stanoví komplexní postupy, programy a jiná opatření:
 - (a) k prevenci a potírání obchodování s lidmi; a
 - (b) k ochraně obětí obchodování s lidmi, zvláště žen a dětí před tím, aby se tyto osoby znovu staly oběťmi.
2. Členské státy vynaloží úsilí k přijetí opatření jako jsou výzkum, informování a mediální kampaně a sociálně-ekonomické iniciativy k prevenci a potírání obchodování s lidmi.
3. Postupy, programy a jiná opatření zavedená v souladu s tímto článkem budou v jednotlivých případech zahrnovat spolupráci s nevládními organizacemi, dalšími příslušnými organizacemi a jinými institucemi občanské společnosti.
4. Členské státy přijmou nebo posílí opatření včetně opatření na základě dvoustranné nebo vícestranné spolupráce k zmírnění faktorů, které činí osoby, zejména ženy a děti, ohroženými obchodováním, jako jsou chudoba, nezaměstnanost a nedostatek rovných příležitostí.
5. Členské státy přijmou nebo posílí legislativu nebo jiná opatření, jako jsou vzdělávací, sociální nebo kulturní opatření včetně opatření na základě dvoustranné nebo vícestranné spolupráce k odstranění potřeb, které podporují všechny formy vykořisťování osob, zvláště žen a dětí, vedoucí k obchodování.

Článek 10

Výměna informací a školení

1. Příslušné orgány členských států z oblasti právní, imigrační nebo jiné příslušné orgány budou navzájem spolupracovat prostřednictvím výměny informací, v souladu s jejich domácím právem za účelem umožnění určení:
 - (a) Zda osoby, které překračují nebo se pokusí překročit mezinárodní hranici s cestovními dokumenty patřícími jiným osobám nebo bez cestovních dokumentů, jsou pachateli nebo oběťmi obchodování s lidmi;
 - (b) typů cestovních dokumentů, které osoby použily nebo se pokusily užít k překročení mezinárodní hranice pro účely obchodování s lidmi; a
 - (c) způsobů a metod použitých organizovanými zločineckými skupinami pro účely obchodování s lidmi včetně najímání a přepravy obětí, cest a spojení mezi osobami a skupinami zapojenými v takovém obchodování a případná opatření pro jejich zjišťování.

2. Členské státy zajistí nebo posílí školení orgánů v oblasti právní, imigrační a jiných příslušných představitelů v oblasti prevence obchodování s lidmi. Toto školení by se mělo zaměřit na metody používané při prevenci takového obchodování s lidmi, stíhání obchodníků a ochrana práv obětí, včetně ochrany obětí před obchodníky. Toto školení by se také mělo týkat potřeby respektu k lidským právům a citlivých záležitostí týkajících se dětí a rozdílů mezi pohlavími a také by měla povzbudit ke spolupráci s nevládními organizacemi, jinými příslušnými organizacemi a dalšími institucemi občanské společnosti.
3. Členský stát, který obdrží informaci, bude jednat v souladu s požadavky členského státu, který tuto informaci poskytl, na niž se vztahují omezení.

Článek 11 Hraniční opatření

1. Členské státy se zavazují posílit v rámci možného rozsahu hraniční kontroly tak, jak je nutné za účelem prevence a odhalování obchodování s lidmi, přičemž mezinárodní závazky týkající se svobodného pohybu osob tím zůstávají nedotčeny.
2. Každý členský stát přijme legislativní a jiná přiměřená opatření k zabránění v maximálně možném rozsahu takovým užitím prostředků přepravy provozovaných obchodními dopravci, které jsou užívány ke spáchání trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 tohoto Protokolu.
3. Tam, kde je to možné a bez omezení platných mezinárodních konvencí, budou taková opatření zahrnovat závazek obchodních dopravců včetně veškerých přepravních společností nebo vlastníků nebo provozovatelů jakýchkoli způsobů přepravy k zajištění toho, že všichni cestující jsou držiteli cestovních dokumentů požadovaných pro vstup do přijímacího státu.
4. Každý členský stát přijme nezbytná opatření v souladu se svým domácím právem ke stanovení sankcí v případech porušení závazků stanovených v odstavci 3 tohoto článku.
5. Každý členský stát přijme taková opatření, která umožní, v souladu se svým domácím právem odepření vstupu nebo zrušení víz osob zúčastněných na spáchání trestných činů stanovených v souladu s tímto Protokolem.
6. Bez ohledu na článek 27 této konvence, posílí členské státy spolupráci mezi orgány kontroly hranic prostřednictvím mimo jiné zřízením a údržbou přímých komunikačních kanálů.

Článek 12 Bezpečnost a kontrola dokumentů

Každý členský stát přijme taková opatření, kterých může být zapotřebí, v rámci dostupných prostředků:

- (a) zajištění toho, že cestovní dokumenty vydané tímto státem jsou takové kvality, že nemohou být snadno zneužity a nemohou být snadno padělané nebo neoprávněně pozměněny, kopírovány nebo vystaveny; a

- (b) zajištění integrity a bezpečnosti cestovních nebo identifikačních dokumentů vystavených členským státem a k zabránění jejich neoprávněného vytvoření, vystavení a použití.

Článek 13
Pravost a platnost dokumentů

Na žádost jiného členského státu se členský stát zavazuje, v souladu se svým domácím právem, ověřit v rámci přiměřené časové doby pravost a platnost cestovních nebo identifikačních dokumentů vystavených nebo údajně vystavených jeho jménem a podezřelé z toho, že jich bylo použito k obchodování s lidmi.

IV. Závěrečná ustanovení

Článek 14
Salvátorská klauzule

1. Nic z tohoto Protokolu nemá vliv na práva, závazky a odpovědnosti států a jednotlivých osob podle mezinárodního práva, včetně mezinárodního humanitárního práva a mezinárodních zákonů o lidských právech a v jednotlivých případech, tam, kde je to aplikovatelné, podle konvence z roku 1951 a podle protokolu z roku 1967 týkajících se postavení uprchlíků tak, jak je tam uvedeno.
2. Opatření uvedená v tomto Protokolu budou vykládána a aplikována takovým způsobem, který není diskriminující k osobám na takovém základě, že se jedná o oběti obchodování s lidmi. Výklad a aplikace těchto opatření bude v souladu s mezinárodně uznávanými principy nediskriminace.

Článek 15
Řešení sporů

1. Členské státy vyvinou úsilí k tomu, aby spory, týkající se výkladu nebo aplikace tohoto Protokolu, byly vyřešeny jednáním.
2. Jakékoliv spory mezi dvěma nebo více členskými státy, týkající se výkladu nebo aplikace tohoto Protokolu, které nemohou být vyřešeny jednáním v rámci přiměřeného časového období, budou, na základě žádosti jednoho z těchto států, předloženy rozhodčímu soudu. Pokud do šesti měsíců od data požadavku o rozhodčí řízení nejsou strany schopny se shodnout na organizaci rozhodčího řízení může kterýkoli z těchto členských států odkázat řešení tohoto sporu k mezinárodnímu soudnímu dvoru na základě žádosti v souladu se statutem tohoto soudního dvora.
3. Každý z členských států může v průběhu podpisu, ratifikace, přijetí nebo schválení nebo přistoupení k tomuto Protokolu prohlásit, že nebude zavázán odstavcem 2 tohoto článku s ohledem na členský stát, který takové prohlášení učinil.

4. Jakýkoli členský stát, který učinil výhradu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, může kdykoli tuto výhradu stáhnout na základě informace generálnímu tajemníkovi Spojených národů.

Článek 16

Podpis, ratifikace, přijetí, schválení a přistoupení

1. Tento Protokol zůstává otevřený všem státům k podpisu od 12. do 15. prosince 2000 v Palermu v Itálii a dále v ústředí Spojených národů v New Yorku do 12. prosince 2002.
2. Tento Protokol bude dále otevřen k podpisu regionálním organizacím ekonomické integrace za předpokladu, že alespoň jeden členský stát takové organizace podepsal tento Protokol v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.
3. Tento Protokol je předmětem ratifikace, přijetí nebo schválení. Dokumenty ratifikace, přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Spojených národů. Regionální organizace ekonomické integrace mohou uložit své dokumenty ratifikace, přijetí nebo schválení v případě, že alespoň jeden z jejich členských států toto učinil. V takovém dokumentu ratifikace, přijetí nebo schválení uvede taková organizace rozsah svého oprávnění s ohledem na záležitosti upravené tímto Protokolem. Taková organizace bude dále informovat deponitáře o jakýchkoli důležitých změnách v rozsahu svého oprávnění.
4. Tento Protokol je otevřen pro přistoupení jakéhokoliv státu nebo jakékoliv regionální organizace ekonomické integrace, jejíž alespoň jeden členský stát je stranou tohoto Protokolu. Dokumenty o přistoupení budou uloženy u generálního tajemníka Spojených národů. V okamžiku jejího přistoupení uvede taková regionální organizace ekonomické integrace rozsah svého oprávnění s ohledem na záležitosti upravené tímto Protokolem. Taková organizace bude dále informovat deponitáře o jakýchkoli důležitých změnách v rozsahu svého oprávnění.

Článek 17

Vstoupení v platnost

1. Tento Protokol nabývá platnosti devátého dne po datu uložení čtvrtého dokumentu ratifikace, přijetí, schválení nebo přistoupení, s výjimkou toho případu, že nenabude platnosti předtím, než nabude platnosti tato Konvence. Pro účely tohoto odstavce žádná listina uložená regionální organizací ekonomické integrace nebude počítána jako další k těm, které budou uloženy členskými státy takové organizace.
2. Pro každý stát nebo regionální organizaci ekonomické integrace, která ratifikuje, přijme, schválí nebo přistoupí k tomuto Protokolu po uložení čtvrtého dokumentu o takovém úkonu, nabude tento Protokol platnosti třicátého dne po uložení takovým členským státem nebo organizací příslušného dokumentu nebo dne, kdy tento Protokol nabude platnosti podle odstavce 1 tohoto článku, podle toho, co nastane později.

Článek 18

Dodatky

1. Po uplynutí pěti let ode dne, kdy tento Protokol nabude platnosti, může členský stát navrhnout dodatek k tomuto Protokolu a uložit ho u generálního tajemníka Spojených národů, který na základě toho projedná navržený dodatek se členskými státy a na konferenci signatářů této Konvence za účelem posouzení rozhodnutí o návrhu. Členské státy tohoto Protokolu, které se sejdou na konferenci stran, vynaloží veškeré úsilí k dosažení konsensu o každém dodatku. V případě, že veškeré úsilí dosáhnout konsensu bylo vyčerpáno a nebylo dosaženo dohody, bude zapotřebí k platnosti tohoto dodatku jako poslední možnosti nutné dosažení dvoutřetinové většiny při hlasování členských států tohoto Protokolu na schůzce konference stran.
2. Regionální organizace ekonomické integrace v záležitostech v rámci jejich pravomoci budou vykonávat své volební právo podle tohoto článku s příslušným počtem hlasů, který je roven počtu jejich členských států, které jsou stranami tohoto Protokolu. Takové organizace nebudou vykonávat své volební právo v případě, že své volební právo vykonávají jejich členské státy a naopak.
3. Dodatek přijatý v souladu s odstavcem 1 tohoto článku podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení ze strany členských států.
4. Dodatek přijatý v souladu s odstavcem 1 tohoto článku nabude platnosti pro členský stát devadesát dnů po datu, kdy bude u generálního tajemníka Spojených národů uložen dokument o ratifikaci, přijetí nebo schválení takového dodatku.
5. Poté, co dodatek nabude platnosti, bude zavazovat ty členské státy, které vyjádřily svůj souhlas k tomu, aby jím byly zavázány. Ostatní členské státy budou pak vázány ustanoveními tohoto Protokolu a jakýmkoli dřívějšími dodatky, které tyto státy ratifikovaly, přijaly nebo schválily.

Článek 19 Výpověď

1. Členský stát může tento Protokol vypovědět písemným sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi Spojených národů. Taková výpověď nabývá účinnosti jeden rok po datu, kdy tuto výpověď obdrží generální tajemník.
2. Regionální organizace ekonomické integrace může přestat být stranou tohoto Protokolu poté, co všechny její členské státy tento Protokol vypověděly.

Článek 20

Depozitář a jazyky

1. Generální tajemník Spojených národů je jmenován depozitářem tohoto Protokolu.
2. Originál tohoto Protokolu, jehož texty v arabštině, čínštině, angličtině, francouzštině, ruštině a španělštině jsou stejně autentickými, bude uložen u generálního tajemníka Spojených národů.

NA DŮKAZ VÝŠE UVEDENÉHO níže podepsaní zplnomocnění zástupci, kteří jsou řádně oprávněni svými příslušnými vládami, podepsali tento Protokol.

Příloha II:

Protokol proti pašování migrantů po souši, mořem a vzduchem, doplňující Konvenci Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu

Preambule

Státy, které jsou stranami tohoto Protokolu,

prohlašující, že účinným krokem k zabránění a potírání pašování migrantů po souši, mořem a vzduchem, vyžaduje komplexní mezinárodní přístup včetně spolupráce, výměny informací a jiných vhodných opatření včetně socioekonomických opatření na národní, regionální a mezinárodní úrovni,

připomínající si Rezoluci Generálního shromáždění 54/212 ze dne 22. prosince 1999, ve které shromáždění vybízelo na členské státy a systém Spojených národů k posílení mezinárodní spolupráce v oblasti mezinárodní migrace a k pokroku za účelem vyřešení základních příčin migrace, zvláště těch, které se týkají chudoby a k maximalizaci výhod mezinárodní migrace zúčastněných a k posílení tam, kde je to vhodné, meziregionálních, regionálních a subregionálních mechanismů při pokračování řešení otázky migrace a rozvoje,

uvědomující si potřebu poskytnout migrantům lidské zacházení a plnou ochranu jejich práv,

berouce v úvahu fakt, že navzdory práci učiněné na jiných mezinárodních fórech neexistuje univerzální nástroj, který by pokrýval veškeré aspekty pašování migrantů a jiné související otázky,

uvědomující si významný nárůst činností organizovaných zločineckých skupin při pašování migrantů a jiných souvisejících trestních činnostech uvedených v tomto Protokolu, které přinášejí velkou újmu dotčených států.

dále si uvědomující, že pašování migrantů může ohrozit životy nebo bezpečnost migrantů, kterých se týká,

připomínající si Rezoluci Generálního shromáždění 53/111 ze dne 9. prosince 1998, ve které se shromáždění rozhodlo založit otevřený mezivládní výbor zřízení ad hoc pro účely vypracování všeobecné mezinárodní konvence proti nadnárodně organizovanému zločinu a k prodiskutování mimo jiné i mezinárodního nástroje pokrývajícího nezákonné obchodování a transport migrantů, včetně transportu po moři,

jsouce přesvědčení, že doplnění Konvence Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu mezinárodním nástrojem pro prevenci, potírání a trestání obchodování s lidmi, zejména ženami a dětmi, bude užitečným v prevenci a boji s tímto zločinem,

usnesly se na následujícím:

I. Obecná ustanovení

Článek 1

Vztah ke Konvenci Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu

1. Tento Protokol doplňuje Konvenci Spojených národů proti mezinárodnímu organizovanému zločinu. Bude vykládán spolu s Konvencí.
2. Ustanovení této Konvence platí na bázi vzájemnosti v tomto Protokolu, pokud není stanoveno jinak.
3. Trestné činy definované v souladu s článkem 5 tohoto Protokolu budou považovány za trestné činy definované v souladu s touto Konvencí.

Článek 2

Vymezení účelu

Účelem tohoto Protokolu je zamezit a bojovat s pašováním migrantů a zakotvit spolupráci mezi členskými státy s tímto účelem při ochraně práv pašovaných migrantů.

Článek 3

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto Protokolu:

- (a) **„Pašováním migrantů„**, se rozumí zprostředkování, za účelem získání ať již přímo nebo nepřímo, finančního nebo jiného hmotného prospěchu z ilegálního vstupu osoby do členského státu, jehož tato osoba není státním občanem nebo tam nemá trvalý pobyt;
- (b) **„Ilegálním vstupem„**, se rozumí překročení hranic bez splnění nutných požadavků pro legální vstup do přijímacího státu;
- (c) **„Padělaným cestovním nebo identifikačním dokumentem„**, se rozumí jakýkoli cestovní nebo identifikační dokument:
 - (i) který byl zfalšován nebo pozměněn jakýmkoli podstatným způsobem osobou odlišnou od osoby nebo úřadu, který je řádně oprávněn vyrábět nebo vystavovat cestovní nebo identifikační dokumenty jménem státu; nebo
 - (ii) který byl nesprávně vystaven nebo získán v důsledku omylu, korupce nebo nátlaku nebo jakýmkoli jiným nezákonným způsobem; nebo
 - (iii) který byl použit osobou odlišnou od oprávněného držitele;
- (d) **„Plavidlem„**, se rozumí jakýkoli druh vodního dopravního prostředku, včetně nevýtlakových plavidel a hydroplánů použitých nebo způsobilých k použití jako dopravní prostředek na vodě, s výjimkou válečné lodě, pomocných námořních zařízení

nebo jiných plavidel vlastněných nebo provozovaných státem a používaných v době své existence pouze k vládním nekomerčním službám.

Článek 4 Rozsah použití

Tento Protokol se použije, s výjimkami zde uvedenými, k zamezení, vyšetřování a stíhání trestných činů stanovených v souladu s článkem 6 tohoto Protokolu tam, kde tyto trestné činy jsou mezinárodní povahy a zahrnují organizované zločinecké skupiny a dále k ochraně práv, osob, které byly předmětem takovýchto trestných činů.

Článek 5 Trestní odpovědnost migrantů

Migranti nebudou podléhat trestnímu stíhání podle tohoto Protokolu v důsledku skutečnosti, že byly objekty jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu

Článek 6 Trestnost

1. Každý členský stát přijme taková legislativní a jiná opatření, kterých může být zapotřebí ke stanovení následujících trestných činů, pokud jsou tyto spáchány mezinárodně a za účelem získání přímo nebo nepřímo finančního nebo jiného hmotného prospěchu:
 - (a) pašování migrantů;
 - (b) v případě, že je spácháno pro účely umožnění pašování migrantů:
 - (i) výroba falešných cestovních nebo identifikačních dokumentů;
 - (ii) zajištění, poskytnutí nebo držba takového dokumentu;
 - (c) umožnění osobě, která není státním příslušníkem nebo držitelem oprávnění k trvalému pobytu zůstat ve státě bez splnění nezbytných požadavků stanovených pro legální pobyt ve státě za použití prostředků uvedených pod písmenem (b) tohoto odstavce nebo jakýmkoli jiným nezákonným způsobem.
2. Každý členský stát se dále zavazuje přijmout taková legislativní a jiná opatření, kterých může být zapotřebí pro stanovení následujících trestných činů:
 - (a) na základě základních ustanovení svých právních systémů trestnost pokusu trestného činu stanoveného v souladu s odstavcem 1 tohoto článku;
 - (b) účastenství ve formě spolupachatelství na trestném činu stanoveném v souladu s odstavcem 1 (a), (b) (i) nebo (c) tohoto článku a na základě základních ustanovení svých právních systémů účastenství ve formě spolupachatelství na trestném činu stanoveném v souladu s odstavcem 1 (b), (ii) nebo (c) tohoto článku;
 - (c) organizování nebo řízení jiných osob pro spáchání trestného činu stanoveného v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

3. Každý členský stát se dále zavazuje přijmout taková legislativní a jiná opatření, kterých může být zapotřebí pro stanovení takových přitěžujících okolností u trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 1 (a), (b) (i) nebo (c) tohoto článku a na základě základních ustanovení svých právních systémů u trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 2 (b) a (c) (ii) tohoto článku u následujících okolností:
 - (a) které ohrozí nebo mohou ohrozit životy nebo bezpečnost migrantů, kterých se týkají; nebo
 - (b) které znamenají nehumánní nebo degradující zacházení včetně vykořisťování takových migrantů.
4. Žádné z ustanovení tohoto Protokolu nezabavuje členský stát možnosti přijmout opatření proti osobě, jejíž jednání zakládá trestný čin podle vnitrostátního práva členského státu.

II. Pašování migrantů po vodě

Článek 7 Spolupráce

Členské státy se zavazují spolupracovat v maximálním možném rozsahu při zamezení a potírání pašování migrantů po vodě v souladu s mezinárodním námořním právem.

Článek 8 Opatření proti pašování migrantů po vodě

1. Členský stát, který má důvodné podezření, že plavidlo, které pluje pod jeho vlajkou nebo pod jeho registrací, které však k tomuto státu nepřísluší nebo takové, ačkoli pluje pod cizí vlajkou nebo odmítá vlajku ukázat a přísluší ve skutečnosti k tomuto členskému státu a je považováno za zapojené na pašování migrantů po vodě, může požádat o pomoc ostatních členských států při potlačování užívání plavidel k tomuto účelu. Členské státy takto požádané se zavazují poskytnout takovou pomoc v rozsahu možném v rámci jejich prostředků.
2. Členský stát, který má důvodné podezření, že plavidlo vykonávající volnou plavbu v souladu s mezinárodním právem a plující pod vlajkou nebo pod registrací jiného členského státu, je považováno za zapojené na pašování migrantů po vodě, může v tomto smyslu uvědomit stát vlajky a požádat o potvrzení registrace a v případě, že je tato potvrzena, požádat o oprávnění od státu vlajky k přijetí příslušných opatření týkajících se tohoto plavidla. Stát vlajky může udělit oprávnění žádajícímu státu mimo jiné k:
 - (a) vstupu na palubu tohoto plavidla;
 - (b) prohlídce plavidla; a
 - (c) v případě, že je nalezen důkaz o tom, že toto plavidlo je zapojeno v pašování

migrantů po vodě, přijmout příslušná opatření týkající se tohoto plavidla a osob a nákladu na palubě dle oprávnění státu vlajky.

3. Členský stát, který přijal některá z opatření v souladu s odstavcem 2 tohoto článku bude bezodkladně informovat zúčastněný stát vlajky o výsledcích takových opatření.
4. Členský stát se zavazuje bezodkladně odpovědět na žádost od jiného členského státu o určení zda plavidlo, které uvádí registraci tohoto členského státu nebo plující pod jeho vlajkou je oprávněno tak činit a na požadavek pro oprávnění učiněný v souladu s odstavcem 2 tohoto článku.
5. Stát vlajky může v souladu s článkem 7 tohoto Protokolu předmět svého oprávnění vázat na splnění podmínek, které mají být sjednány mezi tímto státem a státem, který vznáší požadavek, včetně podmínek týkajících se odpovědnosti a rozsahu účinných opatření, která mají být přijata. Členský stát se zavazuje nepřijmout jakákoli další opatření bez výslovného oprávnění státu vlajky s výjimkou těch opatření, která jsou nutná za účelem odvrácení bezprostředního nebezpečí hrozícího životům osob nebo těch, která jsou odvozena od příslušných dvoustranných nebo vícestranných dohod.
6. Každý členský stát jmenuje orgán nebo tam, kde je to nezbytné, orgány k přijímání a vydávání odpovědí na požadavky o pomoc, pro potvrzení registrace nebo práva plavidla plout pod jeho vlajkou a ke schvalování podniknutí příslušných opatření. Takové jmenování bude sděleno prostřednictvím generálního tajemníka ostatním členským státům do jednoho měsíce od jeho jmenování.
7. Členský stát, který má důvodné podezření, že plavidlo je zapojeno v pašování migrantů po vodě a je bez státní příslušnosti nebo může být považováno za plavidlo bez státní příslušnosti, může vstupovat na palubu a prohlížet takové plavidlo. V případě, že jsou nalezeny důkazy potvrzující toto podezření, zavazuje se členský stát přijmout příslušná opatření v souladu s příslušným domácím a mezinárodním právem.

Článek 9

Ustanovení o ochranných opatřeních

1. Tam, kde členský stát přijme opatření proti plavidlu v souladu s článkem 8 tohoto Protokolu, zavazuje se:
 - (a) zajistit bezpečnost a humánní zacházení s osobami na palubě;
 - (b) brát náležitý ohled na potřebu neohrozit bezpečnost plavidla nebo jeho nákladu;
 - (c) brát náležitý ohled na potřebu neohrozit obchodní nebo právní zájmy státu vlajky nebo jakéhokoli jiného zúčastněného státu;

- (d) zajistit v rámci dostupných prostředků, že veškerá přijatá opatření v souvislosti s plavidlem jsou šetrná k životnímu prostředí.
2. Tam, kde pro důvody k opatřením přijatým v souladu s článkem 8 tohoto Protokolu nebudou nalezeny důkazy, bude takovému plavidlu poskytnuta náhrada za veškeré utrpěné ztráty a škody, za předpokladu, že se plavidlo nedopustilo jiného skutku, který by ospravedlňoval přijatá opatření.
3. Veškerá opatření přijatá, podniknutá nebo zavedená v souladu s touto kapitolou budou brát řádný ohled na potřebu neporušit nebo nepoškodit:
- (a) práva a závazky a výkon soudní pravomoci pobřežních států v souladu s mezinárodním námořním právem; nebo
 - (b) oprávnění státu vlajky vykonávat soudní pravomoc a kontrolu ve správních, technických a sociálních záležitostech týkajících se plavidla.
4. Jakákoli opatření přijatá na základě této kapitoly budou prováděna pouze válečnými plavidly nebo vojenskými letadly nebo jinými plavidly nebo letadly jasně označenými a identifikovatelnými jako loď a letadla sloužící vládě a oprávněná k takovým opatřením.

III. Prevence, spolupráce a další opatření

Článek 10 Informace

1. Bez omezení článků 27 a 28 této Konvence se zavazují členské státy zvláště ty, které mají hranice nebo se nacházejí na cestách, po kterých jsou migranti pašováni, pro účely dosažení cílů tohoto Protokolu vzájemně vyměňovat v souladu s jejich příslušnými domácími právními a administrativními systémy, příslušné informace o záležitostech jako jsou:
- (a) body nalodění a určení, trasy, přepravci a způsoby transportu, u kterých je známo nebo u kterých existuje podezření, že jsou užívány organizovanými zločineckými skupinami, které se dopouštějí jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu;
 - (b) totožnost a metody organizací nebo organizovaných zločineckých skupin o kterých je známo nebo u kterých existuje podezření, že se dopouštějí jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu;
 - (c) pravost a řádné formy cestovních dokumentů vydaných členským státem a o krádežích nebo souvisejících zneužití čistých cestovních nebo identifikačních dokumentů;
 - (d) prostředky a metody utajování a transportu osob, neoprávněné pozměňování, reprodukce nebo nabývání nebo jiné zneužití cestovních nebo identifikačních

dokumentů použitých při jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu a způsobech jejich odhalování;

- (e) legislativní zkušenosti a praxe a opatření k prevenci a potírání jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu; a
 - (f) vědecké a technologické informace použité k posílení práva a ke zlepšení jiných možností prevence, odhalování a vyšetřování jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu a ke stíhání zúčastněných osob.
2. Členský stát, který získá informaci bude jednat v souladu se všemi požadavky členského státu, který vyslal tuto informaci, která stanoví omezení pro její použití.

Článek 11 Hraniční opatření

1. Členské státy se zavazují posílit v rámci možného rozsahu hraniční kontroly tak, jak je nutné za účelem prevence a odhalování obchodování s lidmi, přičemž mezinárodní závazky týkající se svobodného pohybu osob tím zůstávají nedotčeny.
2. Každý členský stát přijme legislativní a jiná přiměřená opatření k zabránění v maximálně možném rozsahu takovým užitím prostředků přepravy provozovaných obchodními dopravci, které jsou užívány ke spáchání trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 tohoto Protokolu.
3. Tam, kde je to možné a bez omezení platných mezinárodních konvencí, budou taková opatření zahrnovat závazek obchodních dopravců včetně veškerých přepravních společností nebo vlastníků nebo provozovatelů jakýchkoli způsobů přepravy k zajištění toho, že všichni cestující jsou držiteli cestovních dokumentů požadovaných pro vstup do přijímacího státu.
4. Každý členský stát přijme nezbytná opatření v souladu se svým domácím právem ke stanovení sankcí v případech porušení závazků stanovených v odstavci 3 tohoto článku.
5. Každý členský stát přijme taková opatření, která umožní, v souladu se svým domácím právem odepření vstupu nebo zrušení víz osob zúčastněných na spáchání trestných činů stanovených v souladu s tímto Protokolem.
6. Bez ohledu na článek 27 této konvence, posílí členské státy spolupráci mezi orgány kontroly hranic prostřednictvím mimo jiné zřízením a údržbou přímých komunikačních kanálů.

Článek 12 Bezpečnost a kontrola dokumentů

Každý členský stát přijme taková opatření, kterých může být zapotřebí, v rámci dostupných prostředků:

- (a) zajištění toho, že cestovní dokumenty vydané tímto státem jsou takové kvality, že nemohou být snadno zneužity a nemohou být snadno padělány nebo neoprávněně pozměněny, kopírovány nebo vystaveny; a
- (b) zajištění integrity a bezpečnosti cestovních nebo identifikačních dokumentů vystavených členským státem a k zabránění jejich neoprávněného vytvoření, vystavení a použití.

Článek 13 Pravost a platnost dokumentů

Na žádost jiného členského státu se členský stát zavazuje, v souladu se svým domácím právem, ověřit v rámci přiměřené časové doby pravost a platnost cestovních nebo identifikačních dokumentů vystavených nebo údajně vystavených jeho jménem a podezřelé z toho, že jich bylo použito k obchodování s lidmi.

Článek 14 Školení a technická spolupráce

1. Členské státy posílí specializovaná školení pro imigrační a jiné příslušné úředníky při prevenci jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu a pro humánní zacházení s migranty, kteří byli předmětem takového jednání při respektování jejich práv tak, jak jsou stanovena v tomto Protokolu.
2. Členské státy budou spolupracovat navzájem a s příslušnými mezinárodními organizacemi, nevládními organizacemi, jinými příslušnými organizacemi a dalšími institucemi občanské společnosti tak, jak je zapotřebí při zajištění příslušného školení personálu na jejich území pro prevenci, potírání a vymýcení jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu a k ochraně práv migrantů, kteří byli předmětem takového jednání. Takové školení bude zahrnovat:
 - (a) zlepšení bezpečnosti a kvality cestovních dokumentů;
 - (b) odhalování a zjišťování padělaných cestovních nebo identifikačních dokumentů;
 - (c) shromažďování kriminálních poznatků týkajících se identifikace organizovaných zločineckých skupin o kterých je známo, nebo které jsou podezřelé ze zapojení v jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu, o metodách použitých pro přepravu pašovaných migrantů, zneužití cestovních nebo identifikačních dokumentů pro účely jednání uvedeného v článku 6 a o prostředcích utajování užívaných při pašování migrantů;
 - (d) zlepšení postupů odhalování pašovaných osob na běžných a neběžných bodech vstupu a výstupu;
 - (e) lidské zacházení s migranty a ochrana jejich práv tak, jak je uvedeno v tomto Protokolu.

3. Členské státy s příslušnými znalostmi zajistí poskytnutí technické asistence států, které jsou často zeměmi původu nebo tranzitu pro osoby, které jsou předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu. Členské státy vynaloží veškeré úsilí k poskytnutí potřebných zdrojů jako jsou vozidla, počítačové systémy a čtecí zařízení pro dokumenty k potírání jednání uvedeného v článku 6.

Článek 15

Další preventivní opatření

1. Každý členský stát se zavazuje přijmout opatření k zajištění poskytování nebo posílení informačních programů za účelem zvýšení veřejného povědomí o skutečnosti, že jednání uvedené v článku 6 tohoto protokolu je trestnou činností často páchanou organizovanými zločineckými skupinami za účelem zisku, a že toto představuje vážná rizika pro zúčastněné migranty.
2. V souladu s článkem 31 této Konvence se zavazují členské státy spolupracovat v oblasti veřejné informovanosti za účelem zamezení případným migrantům stát se oběťmi organizovaných zločineckých skupin.
3. Každý členský stát zavede nebo posílí dle potřeby rozvojové programy a spolupráci na národní, regionální a mezinárodní úrovni, která bude brát v úvahu socioekonomická fakta migrace se zvláštním důrazem na ekonomicky a sociálně postižené oblasti za účelem potírání kořenů socioekonomických důvodů pašování migrantů, jako jsou chudoba a nezaměstnanost.

Článek 16

Ochranná a asistenční opatření

1. Při provádění tohoto Protokolu se zavazuje každý členský stát přijmout, v souladu se svými závazky podle mezinárodního práva, veškerá příslušná opatření včetně legislativních, pokud to bude zapotřebí, za účelem uchování a ochrany práv osob, které jsou předmětem jednání uvedených v článku 6 tohoto Protokolu tak, jak jsou dodržována podle platného mezinárodního práva zejména práva na život a práva nebýt předmětem mučení nebo jiného krutého, nelidského nebo degradujícího zacházení nebo trestu.
2. Každý členský stát přijme veškerá příslušná opatření k umožnění příslušné ochrany migrantů proti násilí, které na ně může být vyvíjeno, ať už ze strany jednotlivců nebo skupin, z důvodu toho, že byly předmětem jednání v článku 6 tohoto Protokolu.
3. Každý členský stát se zavazuje poskytnout příslušnou asistenci migrantům, jejichž život nebo bezpečnost byly ohroženy z důvodu, který je předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu.

4. Při aplikaci ustanovení tohoto článku se členské státy zavazují přihlížet ke zvláštním potřebám žen a dětí.
5. V případě zadržení osoby, která byla předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu, zavazuje se každý členský stát jednat se svými závazky na základě Vídeňské konvence o konzulárních vztazích tam, kde je to možné, včetně neodkladného informování zúčastněné osoby o ustanoveních týkajících se správy a kontaktu s konzulárními úředníky.

Článek 17
Dohody a ujednání

Členské státy zváží uzavření oboustranných nebo regionálních dohod nebo operativních ujednání nebo souhlasů týkajících se:

- (a) stanovení nejvhodnějších a nejúčinnějších opatření pro zamezení a potírání jednání stanovených ve článku 6 tohoto protokolu; nebo
- (b) posílení ustanovení tohoto Protokolu mezi nimi.

Článek 18
Návrat pašovaných migrantů

1. Každý členský stát souhlasí s tím, že zajistí a umožní bez zbytečného nebo neodůvodněného odkladu návrat osoby, která byla předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu, a která je jeho státním příslušníkem, nebo která má právo trvalého pobytu na jeho území v okamžiku návratu.
2. Každý členský stát zváží možnost ulehčení a přijetí návratu osoby, která byla předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu, a která měla právo trvalého pobytu na území tohoto členského státu v době vstupu do přijímacího státu v souladu s jeho domácím právem.
3. Na žádost přijímacího členského státu se zavazuje dožádaný členský stát bez zbytečného nebo neodůvodněného odkladu ověřit, zda osoba, která byla předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu, byla státním občanem tohoto státu nebo zda měla právo trvalého pobytu na území tohoto státu.
4. Za účelem ulehčení zajištění návratu osoby, která byla předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu, a která není vybavena řádnými dokumenty, souhlasí členský stát, jehož je taková osoba státním občanem nebo v němž má taková osoba právo trvalého pobytu, s tím, že vystaví, na žádost přijímacího členského státu takové cestovní dokumenty nebo jiné oprávnění, které může být zapotřebí k umožnění takové osobě cestovat nebo se vrátit na jeho území.

5. Každý členský stát, který se účastní návratu osoby, která byla předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu, přijme příslušná opatření k tomu, aby návrat byl proveden řádným způsobem a s náležitou péčí s ohledem na bezpečnost a důstojnost takové osoby.
6. Členské státy budou spolupracovat s příslušnými mezinárodními organizacemi při provádění tohoto článku.
7. Tímto článkem zůstávají nedotčena jakákoli práva udělená osobám, které byly předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu, na základě domácího práva přijímacího členského státu.
8. Tímto článkem zůstávají nedotčeny jakékoli závazky vzniklé na základě jakýchkoli dalších platných mezinárodních smluv, dvoustranných nebo vícestranných nebo jakýchkoli jiných prováděcích dohod nebo ujednání, kterými se řídí, ať již zcela nebo částečně, návrat osob, které byly předmětem jednání uvedeného v článku 6 tohoto Protokolu.

IV. Závěrečná ustanovení

Článek 19

Salvátorská klauzule

1. Nic z tohoto Protokolu nemá vliv na práva, závazky a odpovědnosti států a jednotlivých osob podle mezinárodního práva, včetně mezinárodního humanitárního práva a mezinárodních zákonů o lidských právech a v jednotlivých případech, tam, kde je to aplikovatelné, podle konvence z roku 1951 a podle protokolu z roku 1967 týkajících se postavení uprchlíků tak, jak je tam uvedeno.
2. Opatření uvedená v tomto Protokolu budou vykládána a aplikována takovým způsobem, který není diskriminující k osobám na takovém základě, že se jedná o oběti obchodování s lidmi. Výklad a aplikace těchto opatření bude v souladu s mezinárodně uznávanými principy nediskriminace.

Článek 20

Řešení sporů

1. Členské státy vyvinou úsilí k tomu, aby spory, týkající se výkladu nebo aplikace tohoto Protokolu, byly vyřešeny jednáním.
2. Jakékoliv spory mezi dvěma nebo více členskými státy, týkající se výkladu nebo aplikace tohoto Protokolu, které nemohou být vyřešeny jednáním v rámci přiměřeného časového období, budou, na základě žádosti jednoho z těchto států, předloženy rozhodčímu soudu. Pokud do šesti měsíců od data požadavku o rozhodčí řízení nejsou

strany schopny se shodnout na organizaci rozhodčího řízení může kterýkoli z těchto členských států odkázat řešení tohoto sporu k mezinárodnímu soudnímu dvoru na základě žádosti v souladu se statutem tohoto soudního dvora.

3. Každý z členských států může v průběhu podpisu, ratifikace, přijetí nebo schválení nebo přistoupení k tomuto Protokolu prohlásit, že nebude zavázán odstavcem 2 tohoto článku s ohledem na členský stát, který takové prohlášení učinil.
4. Jakýkoli členský stát, který učinil výhradu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, může kdykoli tuto výhradu stáhnout na základě informace generálnímu tajemníkovi Spojených národů.

Článek 21

Podpis, ratifikace, přijetí, schválení a přistoupení

1. Tento Protokol zůstává otevřený všem státům k podpisu od 12. do 15. prosince 2000 v Palermu v Itálii a dále v ústředí Spojených národů v New Yorku do 12. prosince 2002.
2. Tento Protokol bude dále otevřen k podpisu regionálním organizacím ekonomické integrace za předpokladu, že alespoň jeden členský stát takové organizace podepsal tento Protokol v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.
3. Tento Protokol je předmětem ratifikace, přijetí nebo schválení. Dokumenty ratifikace, přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Spojených národů. Regionální organizace ekonomické integrace mohou uložit své dokumenty ratifikace, přijetí nebo schválení v případě, že alespoň jeden z jejich členských států toto učinil. V takovém dokumentu ratifikace, přijetí nebo schválení uvede taková organizace rozsah svého oprávnění s ohledem na záležitosti upravené tímto Protokolem. Taková organizace bude dále informovat depozitáře o jakýchkoli důležitých změnách v rozsahu svého oprávnění.
4. Tento Protokol je otevřen pro přistoupení jakéhokoliv státu nebo jakékoliv regionální organizace ekonomické integrace, jejíž alespoň jeden členský stát je stranou tohoto Protokolu. Dokumenty o přistoupení budou uloženy u generálního tajemníka Spojených národů. V okamžiku jejího přistoupení uvede taková regionální organizace ekonomické integrace rozsah svého oprávnění s ohledem na záležitosti upravené tímto Protokolem. Taková organizace bude dále informovat depozitáře o jakýchkoli důležitých změnách v rozsahu svého oprávnění.

Článek 22

Vstoupení v platnost

1. Tento Protokol nabývá platnosti devátého dne po datu uložení čtvrtého dokumentu ratifikace, přijetí, schválení nebo přistoupení, s výjimkou toho případu, že nenabude platnosti předtím, než nabude platnosti tato Konvence. Pro účely tohoto odstavce žádná listina uložená regionální organizací ekonomické integrace nebude počítána jako další k těm, které budou uloženy členskými státy takové organizace.

2. Pro každý stát nebo regionální organizaci ekonomické integrace, která ratifikuje, přijme, schválí nebo přistoupí k tomuto Protokolu po uložení čtvrtého dokumentu o takovém úkonu, nabude tento Protokol platnosti třicátého dne po uložení takovým členským státem nebo organizací příslušného dokumentu nebo dne, kdy tento Protokol nabude platnosti podle odstavce 1 tohoto článku, podle toho, co nastane později.

Článek 23 *Dodatky*

1. Po uplynutí pěti let ode dne, kdy tento Protokol nabude platnosti, členský stát navrhnout dodatek k tomuto Protokolu a uložit ho u generálního tajemníka Spojených národů, který na základě toho projedná navržený dodatek se členskými státy a na konferenci signatářů této Konvence za účelem posouzení rozhodnutí o návrhu. Členské státy tohoto Protokolu, které se sejdou na konferenci stran, vynaloží veškeré úsilí k dosažení konsensu o každém dodatku. V případě, že veškeré úsilí dosáhnout konsensu bylo vyčerpáno a nebylo dosaženo dohody, bude zapotřebí k platnosti tohoto dodatku jako poslední možnosti nutné dosažení dvoutřetinové většiny při hlasování členských států tohoto Protokolu na schůzce konference stran.
2. Regionální organizace ekonomické integrace v záležitostech v rámci jejich pravomoci budou vykonávat své volební právo podle tohoto článku s příslušným počtem hlasů, který je roven počtu členských států, které jsou stranami tohoto Protokolu. Takové organizace nebudou vykonávat své volební právo v případě, že své volební právo vykonávají jejich členské státy a naopak.
3. Dodatek přijatý v souladu s odstavcem 1 tohoto článku podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení ze strany členských států.
4. Dodatek přijatý v souladu s odstavcem 1 tohoto článku nabude platnosti pro členský stát devadesát dnů po datu, kdy bude u generálního tajemníka Spojených národů uložen dokument o ratifikaci, přijetí nebo schválení takového dodatku.
5. Poté, co dodatek nabude platnosti, bude zavazovat ty členské státy, které vyjádřily svůj souhlas k tomu, aby jím byly zavázány. Ostatní členské státy budou pak vázány ustanoveními tohoto Protokolu a jakýmkoli dřívějšími dodatky, které tyto státy ratifikovaly, přijaly nebo schválily.

Článek 24 *Výpověď*

1. Členský stát může tento Protokol vypovědět písemným sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi Spojených národů. Taková výpověď nabývá účinnosti jeden rok po datu, kdy tuto výpověď obdrží generální tajemník.
2. Regionální organizace ekonomické integrace může přestat být stranou tohoto Protokolu poté, co všechny její členské státy tento Protokol vypověděly.

Článek 25 *Depozitář a jazyky*

1. Generální tajemník Spojených národů je jmenován deponitářem tohoto Protokolu.
2. Originál tohoto Protokolu, jehož texty v arabštině, čínštině, angličtině, francouzštině, ruštině a španělštině jsou stejně autentickými, bude uložen u generálního tajemníka Spojených národů.

NA DŮKAZ VÝŠE UVEDENÉHO níže podepsaní zplnomocnění zástupci, kteří jsou řádně oprávněni svými příslušnými vládami, podepsali tento Protokol.

(Zákony přijaté shodně s hlavou VI Smlouvy o Evropské Unii)

SPOLEČNÝ POSTUP
z 21. prosince 1998
přijatý Radou na základě Článku K3 Smlouvy o Evropské Unii,
o tom, že trestným činem je účast ve zločinecké organizaci
v členských státech Evropské unie

(98/733/JHA)

RADA EVROPSKÉ UNIE

s ohledem na Smlouvu o Evropské Unii a především na její článek K3 (2)(b),

s ohledem na zprávu o organizovaném zločinu na vysoké úrovni, schválené Evropskou radou na jednání v Amsterdamu ve dnech 16. a 17. července 1997 a především v Doporučení č. 17 akčního plánu,

příčemž Rada rozhoduje, že vážnost a vývoj určitých forem organizovaného zločinu vyžaduje upevnění spolupráce mezi členskými státy Evropské Unie, především s ohledem na následující zločiny: nekalé obchodování s drogami, nekalé obchodování s lidmi, terorismus, nekalé obchodování s uměleckými díly, praní peněz, vážné hospodářské zločiny, vydírání a ostatní násilné činy proti životu, fyzické integritě nebo svobodě osoby, nebo vytváření kolektivního nebezpečí pro osoby,

příčemž, aby bylo možné reagovat na různé vyhrůžky, se kterými jsou členské státy konfrontovány, je nezbytný společný postup k účasti na aktivitách zločineckých organizací,

příčemž členské státy budou usilovat při zavádění tohoto společného postupu o aplikaci nebo o podporu opatření vztahujících se k ochraně svědků a/nebo jedinců, kteří spolupracují se soudním řízením v boji proti mezinárodnímu organizovanému zločinu, předloženého v rezolucích Rady z 23. listopadu 1995 ⁽²⁾ a 20. prosince 1996 ⁽³⁾,

zdůrazňuje svoji důvěru ve strukturu a fungování právních systémů členských států a v jejich schopnost ručit za spravedlivý soud,

příčemž členské státy mají v úmyslu zajistit, že ti, kdo se účastní činnosti zločineckých organizací, neuniknou vyšetřování a žalobě ve spojení se zločiny zahrnované v tomto společném postupu; nakonec členské státy usnadní spolupráci se soudním procesem při vyšetřování a žalobě takových zločinů;

⁽²⁾ OJ C 327, 7. 12.1995, str. 5.

⁽³⁾ OJ C 10, 11. 1. 1997, str. 1.

připomíná, že Evropská Unie respektuje základní práva popsána v Evropské konvenci na ochranu lidských práv a základních svobod, jejímiž účastníky jsou všechny členské státy a zvláště ustanovení vztahující se ke svobodě projevu, mírové spolupráci a svobodě sdružování;

prošetřila názory Evropského parlamentu po konzultacích v souladu s článkem K.6 Smlouvy⁽⁴⁾,

PŘIJALA TENTO SPOLEČNÝ POSTUP :

Článek 1

V mezích významu tohoto společného postupu se zločineckou organizací míní uspořádaná společnost, založená na určité časové období, nebo více než dvě osoby, působící v souladu s tím, aby páchaly zločiny, které jsou trestné odnětím svobody nebo příkazem k zadržení na maximálně čtyři roky nebo závažnější tresty, ať jsou takové zločiny výsledkem jejich samotných nebo prostředkem k získání materiálního prospěchu a/nebo případně nečistého působení na činnost veřejných úřadů.

Zločiny uvedené v prvním pododstavci obsahují ty, které jsou zmíněné v Článku 2 Evropské konvence a v jejím dodatku a mající za následek rozsudek nejméně ekvivalentní prvnímu pododstavci.

Článek 2

1. Aby se účastnil boje proti zločineckým organizacím, každý členský stát převezme odpovědnost v souladu s postupem daným dále v Článku 6 za to, že zajistí, že jeden nebo oba typy jednání níže popsaného jsou trestně stíhatelné efektivními, úměrnými a varovnými trestními postihy:
 - a) Jednání kterékoliv osoby, která s úmyslem a s vědomím buď o cílech a obecné kriminální činnosti organizace nebo o úmyslu organizace dopustit se uvedeného zločinu, se aktivně účastní v:
 - kriminálních činnostech organizace spadajících do Článku 1, i když se tato osoba neúčastní současného páchání uvedených zločinů a předmět týkající se obecných principů trestního práva členských států, i když uvedené zločiny nejsou právě páchané,
 - jiné činnosti organizace při vědomí, že její účast bude jednou z příčin provádění zločineckých činností organizace, spadajících pod Článek 1;
 - b) jednání jakékoliv osoby spočívající v souhlasu s jednou nebo více osobami, jejichž činnost by mohla být stíhaná, kdyby byla vykonána, a spadala by do rozsahu zločinů v Článku 1, i když tato osoba se neúčastní současného provádění takové činnosti.

⁽⁴⁾ Názor vydaný 20. listopadu 1997.

2. Bez ohledu na to, zda stanovily typ jednání uvedeného v odstavcích 1 (a) nebo (b) jako kriminální čin, poskytnou členské státy tu nejrozsáhlejší možnou podporu vzhledem k trestným činům uvedeným v tomto Článku, jakož i k trestným činům uvedeným v Článku 3 (4) konvence vztahující se k vydání mezi členskými státy Evropské Unie, navržené Radou dne 27. září 1996.

Článek 3

Každý členský stát zajistí, že právnické osoby, které by si počínaly trestně nebo jinak selhaly jsouce vystavené trestným činům spadajícím pod Článek 2 (1), kterých se dopustily tyto právnické osoby, budou sesazeny v souladu s postupy podle národního práva. Taková povinnost právnické osoby bude bez podjatosti ke zločinné odpovědnosti běžných osob, které byly pachateli trestných činů nebo jejich spolupachateli. Každý členský stát zajistí především, že právnické osoby mohou být potrestány efektivním, úměrným a varovným způsobem a že na ně mohou být uvaleny materiální a ekonomické sankce.

Článek 4

Každý členský stát zajistí, že typy jednání uvedené v Článku 2 (1) (a) nebo (b), které jsou spáchány na jejich území, jsou předmětem soudního stíhání kdekoliv na území členských států, kde je organizace založena nebo kde provozuje své zločinné činnosti, nebo kdekoliv se uskutečňuje činnost obsažená v dohodě uvedené v Článku 2 (1) (b).

Kde má soudní pravomoc více členských států s ohledem na činy účasti ve zločineckých organizacích, budou spolu vzájemně konzultovat tak, aby koordinovaly svou činnost s cílem efektivně vést soudní jednání a počítat přitom především s umístěním různých součástí organizace na území dotyčných členských států.

Článek 5

1. V případech, kdy se použije dohoda vztahující se k vydání mezi členskými státy Evropské Unie, sestavená Radou 27. září 1996, taková společná činnost nepostihne vůbec žádným způsobem povinnosti podle Dohody ani jejich výklad.
2. Nic v tomto společném postupu nezabrání členskému státu provádět trestní řízení vůči zločinecké organizaci, která je širšího rozsahu než je definováno v Článku 2 (1).

Článek 6

Během roku následujícího po počátku platnosti tohoto společného postupu, budou odeslány každému členskému státu odpovídající návrhy k zavedení, pro rozhodnutí oprávněných úřadů týkající se jejich přijetí.

Článek 7

Tento společný postup vstupuje v platnost dnem vydání.

Článek 8

Tento společný postup bude vydán v oficiálním věstníku.

Dáno v Bruselu, 21. prosince 1998

Za Radu
M. BARTENSTEIN
president

Prohlášení Rady

Rada vyhodnotí mezi dneškem a koncem prosince 1999, zda členské státy dodržují své povinnosti uvedené v tomto společném postupu, se zvláštním odkazem na implementaci jeho Článku 2. Může potom rozhodnout v pokračování tohoto vyhodnocování na pravidelném základu.

K tomuto termínu obdrží Rada zprávu založenou na informaci zajišťovanou členskými státy, v souladu s mechanismem vyhodnocení přijatém Radou 5. prosince 1997, která bude:

- popisovat pokrok v zavádění tohoto společného postupu,
- vyznačovat obrysy národních opatření, aplikovaných podle tohoto společného postupu a především uváží prováděcí pokyny použité při soudním stíhání trestných činů jimi pokrytých,
- uvažovat jakákoliv opatření potřebná k dosažení efektivnější soudní spolupráce nad trestnými činy pokrytými tímto společným postupem, přezkoušením mimo jiné časových limitů pro soudní spolupráci a jestli jsou v národních právních předpisech obsažené podmínky dvojité kriminality bránící soudní spolupráci mezi členskými státy,
- vysvětlit, kde to je vhodné, proč byla implementace tohoto společného postupu zpožděna.

Prohlášení rakouské delegace ke Článku 3

Rakousko se odvolává na možnost umožňující to v Článku 1 (2) druhého protokolu k Dohodě o ochraně finančních zájmů Evropské unie (OJ C 221, 19.7.1997, str. 11), že nejsou vázané článkem 3 a 4 tohoto protokolu po dobu pěti let, a tímto konstatuje, že splní své povinnosti podle článku 3 společného postupu ve stejném období.

Prohlášení dánské delegace ke článku 3

Dánsko konstatuje, že nezamýšlí rozšiřovat aplikovatelné dánské předpisy o trestní odpovědnosti v případě právnických osob za účelem zavedení článku 3.

Prohlášení německé delegace ke článku 4 (2)

Německo předpokládá, že při konzultacích poskytovaných k druhému pododstavci článku 4 bude věnována náležitá pozornost, tj. oblast operací, zločinecké organizace nebo její součásti.

Stanovisko belgické delegace ke článku 1

Belgická delegace zvažuje že definice „zločinné organizace,, uvedené v článku 1 obsahuje modus operandi použitý pachateli trestného činu. Tento modus operandi pokrývá použití zastrašování, vyhrůžky, násilí, podvodnou manipulaci nebo korupci nebo použití komerčních nebo jiných struktur k zatajení nebo usnadnění páchaní trestných činů.

OPRAVA

Oprava společného postupu 94/733/JHA z 21. prosince 1998, přijatého Radou na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii, že kriminálním trestným činem je účast v kriminální organizaci v členských státech Evropské unie (1).

(Oficiální věstník Evropského společenství L 351 z 21. prosince 1998).

Na straně 1 označení poznámky pod čarou v titulku ⁽¹⁾ a poznámka pod čarou samotná zní následovně:

(1) Výhrada belgické delegace proti parlamentnímu skrutiniu se ruší.

Poznámky pod čarou i v textu ⁽²⁾, ⁽³⁾ a ⁽⁴⁾ se přečísloují na ⁽¹⁾, ⁽²⁾ a ⁽³⁾.

5816/99
OMEZENO
CRIMORG 18

SPOLEČNÉ STANOVISKO

ze dne 29. března 1999

definované Radou na základě článku 3 Smlouvy o Evropské Unii
k návrhu Konvence Spojených národů proti organizovanému zločinu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

berouc v úvahu Smlouvu o Evropské Unii, zejména její články K.3(2) a K.5,

uznávajíc důležitost soudní spolupráce v trestních záležitostech a policejní spolupráce pro účely prevence a boje se všemi závažnými formami mezinárodního zločinu, tak, jak je stanoveno v článku K.1 Smlouvy,

Vzhledem k tomu, že členské státy považují boj s organizovaným zločinem jako věci veřejného zájmu;

Vzhledem k tomu, že schůzka Evropské rady v Amsterdamu v červnu 1997 schválila Akční plán nejvyšší skupiny organizovaného zločinu, který obsahuje rozsáhlé návrhy pro posílení boje proti organizovanému zločinu;

Vzhledem k tomu, že musí být brány v potaz opatření, která již byla doposud učiněna Evropskou Unií nebo probíhají jejich přípravy nebo přijetí pro účely implementace tohoto Akčního plánu a, zvláště, Společná akce 98/733/JHA ze dne 21. prosince 1998 o zavedení trestnosti členství ve zločinecké organizaci ve členských státech Evropské Unie (1);

(1) OJ L 351, 29.12.1998, s 1

Vzhledem k tomu, že byla učiněna opatření k vývoji a projednání Konvence Spojených národů o boji s organizovaným zločinem;

Vzhledem k tomu, že Rada ve svých Závěrech ze dne 5. října 1998 požádala předsednictvo o návržení jednoho nebo více Společných stanovisek, v souladu s článkem K.3 Smlouvy o Evropské Unii, v souvislosti s návrhem Konvence Spojených národů a jejích protokolů;

Vzhledem k tomu, že je záměrem přispět v co největší míře k jednáním o navrhované konvenci a zamezit nekompatibilitě mezi navrženou konvencí a dokumenty navrženými v Unii,

BYLO DEFINOVÁNO TOTO SPOLEČNÉ STANOVISKO :

Článek 1

1. Členské státy podpoří vypracování návrhu navrhované Konvence Spojených národů proti organizovanému zločinu a všechny případné protokoly. Členské státy se zasadí o začlenění takových ustanovení v návrhu konvence, které usnadní v maximálním možném rozsahu efektivní prevenci, stíhání a vyšetřování organizovaného zločinu.
2. Členské státy zajistí, že ustanovení navrhované konvence týkající se závazku zavedení trestnosti jednotlivých činností budou v souladu s příslušnými články 1 a 2 Společné akce 98/733/JHA.
3. Protože jsou dotčena ostatní ustanovení konvence, je nutno je vykládat co možná nejdříve s ohledem na činnosti zločineckých organizací a s ohledem na mezinárodní spolupráci v oblasti boje s těmito organizacemi. V podstatě budou příslušná ustanovení návrhu konvence zahrnovat ty činnosti osob, které jednájí v souladu s úmyslem spáchat závažný trestný čin, budou se týkat jakýchkoli zločineckých organizací, které mají určitou strukturu a jsou nebo byly založeny na určité časové období. Neměly by být omezeny na skupiny s vysoce rozvinutou strukturou nebo trvalého charakteru, jako jsou organizace typu mafie; a tyto organizace nemusí mít formálně definované role pro jejich členy nebo trvání členství.
4. Ustanovení, která mají být obsažena v návrhu konvence o mezinárodní spolupráci by měly zajistit příslušné záruky k ochraně lidských práv a ulehčit takovou spolupráci. Měly by být aplikovány na takové situace kde, díky tomu, že vyšetřování se nachází v předběžné fázi, není možné pro dožádaný stát s určitostí stanovit, že spáchaný trestný čin má souvislost s organizovaným zločinem. Dále může být užitečné, že byla specifikována určitá kritéria pro účely odhalení spojení s organizovaným zločinem.
5. Pokud se tedy týká opatření pro boj s praním špinavých peněz, konvence by měla být rozšířena na široký okruh trestných činů a, dále by měla být v jednotlivých případech v souladu se 40 doporučeními Financial Action Task Force.
6. Jakákoli ustanovení návrhu konvence, která se týkají majetku, by neměly být v nesouladu a měly by brát ohled na Společnou Akci 98/699/JHA ze dne 3. prosince 1998 o praní peněz, identifikaci, sledování, zmrazení, zabavení a konfiskaci prostředků a výtěžků z trestné činnosti (1).
7. Příslušná ustanovení návrhu konvence by měla, tak, jak bude zapotřebí, být vytvářena na základě Konvence Spojených národů z roku 1988 proti nezákonné přepravě

narkotik a psychotropních látek. Dále by měla brát plný ohled na Konvenci Rady Evropy o praní, vyhledávání, zabavení a konfiskaci prostředků získaných z trestné činnosti.

Článek 2

V průběhu jednání o navrhované Konvenci Spojených národů a jakýchkoli případných protokolech se členské státy zavazují, tak, jak to bude proveditelné, koordinovat své postoje na základě iniciativy Předsednictva a budou se snažit o nalezení společného stanoviska na všechna témata, která mají významný vliv na zájmy Unie. Komise se bude této práci plně účastnit. Pokud to bude nezbytné, budou přijímána rozhodnutí ve světle způsobů, ve kterých byla jednání zahájena a bude nutné brát nezbytný ohled na další kroky, které musí být podniknuty.

Článek 3

Členské státy zajistí, že ustanovení navrhované Konvenci Spojených národů a veškerých případných protokolů nebudou v nesouladu s dokumenty přijatými před nimi.

Článek 4

Rada se přičiní o dosažení dalších Společných stanovisek tak, jak to bude zapotřebí v souvislosti s návrhem konvence a částečně v souladu s jakýmkoli případnými protokoly.

Článek 5

Toto Společné stanovisko bude publikováno v úředním věstníku.

Dáno v Bruselu,

Za Radu
Prezident

TRESTNÍ ZÁKON KANADY

ustanovení týkající se organizovaného zločinu

Přeloženo z MARTIN'S ANNUAL CRIMINAL CODE 2001

TRESTNÍ ZÁKON KANADY

ustanovení týkající se organizovaného zločinu

VÝKLAD

ČLÁNEK 2

V tomto zákoně

„zločinecká organizace“ znamená skupinu, sdružení nebo jiný spolek pěti či více osob, který může a nemusí být formálně organizován a

(a) jednou z jeho hlavních činností je spáchání závažného trestného činu podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu, kde nejvyšší trestní sazba činí odnětí svobody na pět let nebo více, a

(b) jeden nebo více jeho členů se podílí nebo v posledních pěti letech podílelo na spáchání série takovýchto trestných činů;

„trestný čin organizované skupiny“ znamená

(a) trestný čin podle článku 467.1 nebo závažný trestný čin podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu, spáchaný ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací, kde nejvyšší trestní sazba činí odnětí svobody na pět let nebo více, nebo

(b) spolčení, pokus o spáchání, napomáhání v přípravě nebo nabádání k trestnému činu uvedenému v odstavci (a);

„majetek spojený s trestným činem“ znamená majetek v Kanadě nebo v zahraničí,

(a) jehož prostřednictvím nebo s jehož využitím byl spáchán trestný čin organizované skupiny,

(b) jehož použití má jakoukoli spojitost se spácháním trestného činu organizované skupiny nebo

(c) který je určen pro spáchání trestného činu organizované skupiny,

avšak nezahrnuje nemovitý majetek, s výjimkou nemovitostí zvláště postavených nebo zásadním způsobem pozměněných za účelem spáchání trestného činu organizované skupiny;

ODDÍL II – TRESTNÉ ČINY PROTI VEŘEJNÉMU POŘÁDKU

DRŽENÍ BEZ ZÁKONNÉHO TITULU / Držení ve spojení se zločineckou skupinou

ČLÁNEK 82

(1) Osoba, která bez zákonného titulu (příčemž sama nese důkazní břemeno) vyrábí, drží, má v úschově nebo pod svou kontrolou výbušnou látku, se dopouští závažného trestného činu a bude potrestána odnětím svobody až na dobu pěti let.

(2) Osoba, která bez zákonného titulu (příčemž sama nese důkazní břemeno) vyrábí, drží, má v úschově nebo pod svou kontrolou výbušnou látku ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou skupinou, se dopouští závažného trestného činu a bude potrestána odnětím svobody až na dobu čtrnácti let.

Sčítání doby trestu

82.1 Trest, k němuž je osoba odsouzena za spáchání trestného činu podle paragrafu 82(2), se přičítá k dalším trestům, ke kterým byla tato osoba odsouzena za stejné skutky nebo série skutků, a ke všem ostatním trestům, jež si tato osoba odpykává v době vynesení trestu za spáchání trestného činu podle paragrafu 82(2).

ODDÍL VI – PORUŠENÍ SOUKROMÍ

DEFINICE

ČLÁNEK 183

V tomto oddílu

„**trestný čin**“ znamená trestný čin[,] spolčení, pokus o spáchání, napomáhání v přípravě trestného činu nebo nabádání k trestnému činu podle článku 47 (velezrada), 51 (vyhrožování Parlamentu nebo zákonodárnému sboru), 52 (sabotáž), 57 (padělání ad.), 61 (podněcování ke vzpouře), 76 (únos dopravního prostředku), 77 (ohrožení bezpečnosti letounu nebo letiště), 78 (pronesení útočných zbraní ad. na palubu letadla), 78.1 (trestné činy proti námořní dopravě a vrtným plošinám), 80 (porušení úřední povinnosti), 81 (použití výbušnin), 82 (držení výbušnin), 96 (držení zbraně získané spácháním trestného činu), 99 (obchod se zbraněmi), 100 (držení zbraní za účelem obchodu), 102 (zhotovení automatické palné zbraně), 103 (dovoz či vývoz s vědomím nezákonnosti), 104 (nelegální dovoz či vývoz), 119 (úplatkářství ad.), 120 (úplatkářství ad.), 121 (zneužití vládního postavení), 122 (porušení důvěry), 123 (úplatkářství obecních zastupitelů), 132 (křivopřísežnictví), 139 (bránění výkonu spravedlnosti), 144 (útěk z vězení), 163.1 (dětská pornografie), 184 (nezákonné odposlouchávání), 191 (držení odposlouchávacího zařízení), 235 (vražda), 264.1

(vyhrožování), 267 (napadení se zbraní nebo způsobující tělesnou újmu), 268 (napadení s přitěžujícími okolnostmi), 269 (nezákonné způsobení tělesné újmy), 271 (sexuálně motivované násilí), 272 (sexuálně motivované násilí se zbraní, ohrožující třetí osoby nebo způsobující tělesnou újmu), 273 (sexuálně motivované násilí s přitěžujícími okolnostmi), 279 (únos pro výkupné), 279.1 (braní rukojmí), 280 (únos osoby do šestnácti let věku), 281 (únos osoby do čtrnácti let věku), 282 (únos v rozporu s úředně stanoveným opatrovnictvím), 283 (únos), 318 (obhajoba genocidy), 327 (držení zařízení pro napojení na telekomunikační soustavu nebo službu), 334 (krádež), 342 (krádež, padělání ad. platební karty), 342.1 (nepovolené užití počítače), 342.2 (držení zařízení pro napojení na počítačovou službu), 344 (loupež), 346 (vydírání), 347 (nepřiměřený úrok), 348 (vloupání), 354 (držení majetku pocházejícího z trestné činnosti), 356 (zcizení poštovních zásilek), 367 (padělání), 368 (předložení padělané listiny), 372 (pozměňování zpráv), 380 (zpronevěra), 381 (zneužití listovního tajemství), 382 (podvodné ovlivnění burzovních obchodů), 424 (hrozba spáchání trestného činu proti osobě s mezinárodní ochranou), 426 (tajné pověření), 430 (ohrožení), 431 (útok na prostory, rezidenci nebo dopravní prostředek osoby s mezinárodní ochranou), 433 (žhářství), 434 (žhářství), 434.1 (žhářství), 435 (žhářství za účelem podvodu), 449 (výroba falešných peněz), 450 (držení ad. padělaných peněz), 452 (uvádění falešných peněz do oběhu ad.), 462.31 (legalizace výnosů pocházejících z trestné činnosti [praní špinavých peněz]), 467.1 (podíl na činnosti zločinecké organizace), dále podle paragrafu 145(1) (útěk ad.), 201(1) (provozování nepovolené herny či sázkové kanceláře), 210(1) (provozování nevěstince), 212(1) (kuplířství), 212(2) (kuplířství), 212(2.1) (trestný čin s přitěžujícími okolnostmi využívání výdělků z prostituce osoby do osmnácti let věku), 212(4) (trestný čin prostituce osoby do osmnácti let věku) nebo 462.33(11) (nedodržení příkazu k obstavení majetku) nebo podle odstavce 163(1)(a) (obscénní materiály) nebo 202(1)(e) (hazardní hry ad.) tohoto zákona, dále podle článku 45 (tajná úmluva) *zákona o hospodářské soutěži* ve vztahu k některému ze skutků uvedených v odstavcích 45(4)(a) až (d) onoho zákona, podle článku 47 (machinace ve výběrovém řízení) nebo paragrafu 52.1(3) (klamavý telemarketing) onoho zákona, podle článku 5 (obchod), 6 (dovoz a vývoz), 7 (výroba), 8 (držení majetku pocházejícího z trestné činnosti v souvislosti s určenými látkami) nebo 9 (legalizace výnosů z trestné činnosti v souvislosti s určenými látkami) *zákona o kontrolovaných léčivech a omamných látkách*[.] podle článku 153 (nepravdivé prohlášení), 159 (pašování), 163.1 (držení majetku pocházejícího z trestné činnosti pašování ad.) nebo 163.2 (legalizace výnosů z trestné činnosti pašování ad.) *celního zákona*, článků 94.1 a 94.2 (organizování vstupu na území Kanady), 94.4 (vysazování osob na moři) a 94.5 (nabádání k nepravdivé výpovědi) *zákona o přistěhovalectví z roku 1976*, podle článku 126.1 (držení majetku pocházejícího z trestné činnosti obchodu s lihovinami), 126.2 (legalizace výnosů z trestné činnosti obchodu s lihovinami), 158 (nepovolená destilace lihovin) nebo 163 (nepovolený prodej lihovin) nebo paragrafu 233(1) (nedovolené balení či kolkování) nebo 240(1) (nedovolené držení či prodej vyrobeného tabáku a tabákových výrobků) *zákona o spotřební dani*, podle článku 198 (podvodný úpadek) *zákona o konkursu a platební neschopnosti*, článku 3 (uplácení zástupců cizích států), článku 4 (držení majetku) nebo článku 5 (legalizace výnosů z trestné činnosti) *zákona o korupci zástupců cizích států*, podle článku 3 (špionáž) *zákona o státním tajemství*, článku 13 (vývoz či pokus o vývoz), 14 (dovoz či pokus o dovoz), 15 (odvedení pozornosti

ad.), 16 (nepřenosná povolení), 17 (uvedení nepravdivých údajů) nebo 18 (napomáhání a navádění) *zákona o vývozních a dovozních povoleních*, nebo jiný trestný čin podle tohoto zákona, za který může být pachatel odsouzen k odnětí svobody na dobu pěti let a více, pokud lze na základě známých skutečností oprávněně usuzovat, že je součástí širší trestné činnosti naplánované a zorganizované v součinnosti více osob; nebo jiný trestný čin podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu, za který může být pachatel odsouzen k odnětí svobody na dobu pěti let a více, pokud lze na základě známých skutečností oprávněně usuzovat, že byl spáchán ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací.

ODDÍL VI – PORUŠENÍ SOUKROMÍ

ŽÁDOST O POVOLENÍ

ČLÁNEK 185

(1) Žádost o povolení podle článku 186 se podává písemně ex parte [bez účasti druhé strany] soudci soudu vyššího stupně s příslušností pro trestní věci nebo soudci určenému v článku 552. Žádost musí být podepsána Nejvyšším žalobcem [Attorney General] pro provincii, v níž se podává, nebo Vrchním žalobcem [Solicitor General] pro Kanadu nebo zmocněncem zvláště písemně pověřeným pro tento účel buď

(a) Vrchním žalobcem pro Kanadu nebo jeho zástupcem (...),

(b) Nejvyšším žalobcem pro provincii nebo jeho zástupcem (...)

a její součástí musí být přísězné prohlášení žádajícího úředníka či strážce pořádku, uvádějící na základě jeho informací či přesvědčení:

(...)

(h) zda byly vyzkoušeny a selhaly ostatní vyšetřovací postupy nebo je zřejmé, že by jejich použití nevedlo k úspěchu, nebo má případ takovou naléhavost, že by jeho vyšetřování pouze s využitím ostatních postupů bylo neúčelné.

(1.1) Ustanovení odstavce (1)(h) však neplatí v případě, kdy se žádost o povolení podává v souvislosti s

(a) trestným činem podle článku 467.1; nebo

(b) trestným činem spáchaným ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací.

ODDÍL VI – PORUŠENÍ SOUKROMÍ

DOSTATEČNÉ PŘESVĚDČENÍ SOUDCE

ČLÁNEK 186

(1) Povolení podle tohoto článku lze vydat, pokud soudce, jemuž je podána žádost, nabude dostatečného přesvědčení,

(a) že je v nejlepším zájmu spravedlnosti, aby je vydal; a

(b) že byly vyzkoušeny a selhaly ostatní vyšetřovací postupy nebo je zřejmé, že by jejich použití nevedlo k úspěchu, nebo má případ takovou naléhavost, že by jeho vyšetřování pouze s využitím ostatních postupů bylo neúčelné.

(1.1) Ustanovení odstavce (1)(b) však neplatí v případě, kdy se žádost o povolení podává v souvislosti s

(a) trestným činem podle článku 467.1; nebo

(b) trestným činem spáchaným ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací.

ODDÍL VI – PORUŠENÍ SOUKROMÍ

ČASOVÉ OMEZENÍ VE VZTAHU KE ZLOČINECKÝM ORGANIZACÍM

ČLÁNEK 186.1

Bez ohledu na ustanovení odstavců 184.2(4)(e) a 186(4)(e) a paragrafu 186(7) platí, že povolení či prodloužení povolení zůstává v platnosti po jedno či více období v něm uvedených a přesahujících šedesátidenní lhůtu s tím, že každé toto období může trvat nejvýše jeden rok, pokud se povolení vydává v souvislosti s

(a) trestným činem podle článku 467.1; nebo

(b) trestným činem spáchaným ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací.

1997, c. 23, s. 6.

ODDÍL VI – PORUŠENÍ SOUKROMÍ

POVINNOST PÍSEMNÉHO OZNÁMENÍ

ČLÁNEK 196

(5) Bez ohledu na ustanovení paragrafů (3) a 185(3) platí, že pokud soudce, jemuž je podána žádost podle paragrafu (2) nebo 185(2), nabude na základě přísěžného prohlášení, které je součástí žádosti, dostatečného přesvědčení, že vyšetřování probíhá v souvislosti s

(a) trestným činem podle článku 467.1 nebo

(b) trestným činem spáchaným ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací,

a je názoru, že v zájmu spravedlnosti je vyhovět této žádosti, může rozhodnout o prodloužení nebo dalším prodloužení platnosti povolení, a to pokaždé nejvýše o tři roky.

ODDÍL VIII – TRESTNÉ ČINY PROTI OSOBĚ

KVALIFIKACE VRAŽDY / Použití výbušnin ve spojení se zločineckou organizací

ČLÁNEK 231

(6.1) Bez ohledu na to, zda je ze strany pachatele plánovaná a úmyslná, se vražda považuje za vraždu prvního stupně, pokud je smrt způsobena při provádění nebo pokusu o provedení trestného činu podle článku 81 ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací.

ODDÍL XII.2 – VÝNOSY Z TRESTNÉ ČINNOSTI

DEFINICE

ČLÁNEK 462.3

V tomto oddílu

„soustavný trestný čin“ znamená

(a) trestný čin podle kteréhokoli z těchto ustanovení, konkrétně

(i) paragrafu 99(1) (obchod se zbraněmi),

(i.1) paragrafu 100(1) (držení zbraní za účelem obchodu),

(i.2) paragrafu 102(1) (zhotovení automatické palné zbraně),

(i.3) paragrafu 103(1) (dovoz či vývoz s vědomím nezákonnosti),

(i.4) paragrafu 104(1) (nelegální dovoz či vývoz),

(i.5) článku 119 (podplácení soudních úředníků ad.),
(ii) článku 120 (podplácení úředníků),
(iii) článku 121 (zneužití vládního postavení),
(iv) článku 122 (porušení důvěry ze strany úředníka),
(iv.1) článku 123 (úplatkářství obecních zastupitelů),
(iv.2) článku 124 (prodej či koupě úřadu),
(iv.3) článku 125 (ovlivňování, vyjednávání o obsazení, nabízení úřadu),
(v) článku 163 (kažení mravnosti),
(v.1) článku 163.1 (dětská pornografie),
(vi) paragrafu 201(1) (provozování nepovolené herny či sázkové kanceláře),
(vii) článku 202 (sázení, hazardní hry ad.),
(vii.1) odstavce 206(1)(e) (pyramidové hry ad.),
(viii) článku 210 (provozování nevěstince),
(ix) článku 212 (kuplířství),
(x) článku 235 (trest za vraždu),
(xi) článku 334 (trest za krádež),
(xii) článku 344 (trest za loupež),
(xiii) článku 346 (vydírání),
(xiii.1) článku 347 (nepřiměřený úrok),
(xiv) článku 367 (trest za padělání),
(xv) článku 368 (předložení padělané listiny),
(xvi) článku 380 (podvod),
(xvii) článku 382 (podvodné ovlivnění burzovních obchodů),
(xvii.1) článku 394 (podvod související s drahými kovy a kameny),
(xvii.2) článku 394.1 (držení ukradených či podvodem získaných drahých kovů a kamenů),
(xviii) článku 426 (tajné pověření),
(xix) článku 433 (žhářství),
(xx) článku 449 (výroba falešných peněz),
(xxi) článku 450 (držení ad. padělaných peněz),
(xxii) článku 452 (uvádění falešných peněz do oběhu ad.),
(xxiii) článku 462.31 (legalizace výnosů z trestné činnosti) nebo
(xxiv) článku 467.1 (podíl na činnosti zločinecké organizace),
(a.1) závažný trestný čin podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu, spáchaný ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací, kde nejvyšší trestní sazba činí odnětí svobody na pět let nebo více,
(b) trestný čin podle paragrafu 96(1) (držení zbraně získané spácháním trestného činu) nebo článku 354 (držení majetku pocházejícího z trestné činnosti), který byl spáchan v souvislosti s majetkem, věcí nebo výnosem získaným nebo přímo či nepřímo odvozaným od
(i) trestného činu podle odstavce (a) nebo (a.1) nebo trestného činu v souvislosti s určenými látkami, který byl spáchan v Kanadě, nebo
(ii) jednání či opomenutí, ke kterému došlo kdekoli v zahraničí a které by v Kanadě bylo trestným činem podle odstavce (a) nebo (a.1) nebo trestným činem v souvislosti s určenými látkami,

(b.1) trestný čin podle článku 126.1 nebo 126.2 nebo paragrafu 233(1) nebo 240(1) zákona o spotřební dani, článku 153, 159, 163.1 nebo 163.2 celního zákona nebo paragrafu 52.1(9) zákona o hospodářské soutěži nebo

(c) spolčení, pokus o spáchání, napomáhání v přípravě nebo nabádání k trestnému činu uvedenému v odstavci (a), (a.1), (b) nebo (b.1).

ODDÍL XII.2 – VÝNOSY Z TRESTNÉ ČINNOSTI

POSKYTNUTÍ INFORMACÍ O DANI Z PŘÍJMU

ČLÁNEK 462.48

(1) Nejvyšší žalobce může pro účely vyšetřování případu

(a) trestného činu v souvislosti s určenými látkami,

(b) trestného činu podle článku 354 nebo 462.31, pokud existuje důvodné podezření, že byl spáchán v souvislosti s majetkem, věcí nebo výnosem získaným nebo přímo či nepřímo odvozaným od

(i) trestného činu v souvislosti s určenými látkami, který byl spáchán v Kanadě, nebo

(ii) jednání či opomenutí, ke kterému došlo kdekoli v zahraničí a které by v Kanadě bylo trestným činem v souvislosti s určenými látkami, nebo

(c) trestného činu podle článku 467.1 nebo spolčení, pokusu o spáchání, napomáhání v přípravě nebo nabádání k takovému trestnému činu

podat v souladu s paragrafem (2) žádost o příkaz k poskytnutí informací podle paragrafu (3).

(2) Žádost podle paragrafu (1) se podává písemně ex parte soudci. Součástí žádosti musí být přísežné prohlášení Nejvyššího žalobce nebo jeho zmocněnce zvláště pověřeného pro tento účel, uvádějící na základě jeho informací či přesvědčení zejména

(a) vyšetřovaný trestný čin či záležitost;

(b) osobu, které se týkají požadované informace a písemnosti uvedené v bodu (c);

(c) druh informace nebo knihy, záznamu, písemnosti, daňového přiznání nebo jiného dokumentu, který získalo Ministerstvo státních příjmů pro účely stanovené *zákonem o dani z příjmů* a o jehož zpřístupnění se žádá nebo který má být prozkoumán či poskytnut; a

(d) skutečnosti, na nichž se zakládá oprávněné přesvědčení, že osoba uvedená v odstavci (b) spáchala nebo získala užitek ze spáchání trestného činu podle odstavce (1)(a), (1)(b) nebo (1)(c) a že informace či dokumenty uvedené v odstavci (c) mají samostatně či ve spojení s jinými materiály zásadní význam pro vyšetřování k těm účelům, pro něž se podává předmětná žádost.

ODDÍL XIII – POKUS – SPOLČENÍ – NAPOMÁHÁNÍ

PODÍL NA ČINNOSTI ZLOČINECKÉ ORGANIZACE / Sčítání doby trestu

ČLÁNEK 467.1

(1) Každý, kdo

(a) se podílí nebo podstatným způsobem přispívá k činnosti zločinecké organizace s vědomím, že jeden nebo více členů této organizace se podílí nebo v posledních pěti letech podílelo na spáchání série závažných trestných činů podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu, kde nejvyšší trestní sazba u každého z těchto trestných činů činí odnětí svobody na pět let nebo více, a

(b) podílí se na spáchání závažného trestného činu ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací, kde nejvyšší trestní sazba činí odnětí svobody na pět let nebo více, se dopouští závažného trestného činu a bude potrestán odnětím svobody až na dobu čtrnácti let.

(2) Trest, k němuž je osoba odsouzena za spáchání trestného činu podle paragrafu (1), se přičítá k dalším trestům, ke kterým byla tato osoba odsouzena za stejné skutky nebo série skutků, a ke všem ostatním trestům, jež si tato osoba odpykává v době vynesení trestu za spáchání trestného činu podle paragrafu (1). 1997, c. 23, s. 11.

PRAVOMOCI NEJVYŠŠÍHO ŽALOBCE PRO KANADU / Pravomoci Nejvyššího žalobce pro provincii

ČLÁNEK 467.2

(1) Bez ohledu na vymezení „Nejvyššího žalobce“ v článku 2 je Nejvyšší žalobce pro Kanadu oprávněn vést řízení ve věci trestného činu organizované skupiny v případě, kdy důvodně předpokládaný trestný čin byl způsoben jednáním, které zcela či částečně souvisí s porušením některého zákona Parlamentu nebo z něj vyplývající právní úpravy, ačkoli se nejedná přímo o tento zákon ani z něj vyplývající právní úpravu. Za tímto účelem může Nejvyšší žalobce pro Kanadu vykonávat veškeré pravomoci a plnit veškeré povinnosti a pověření, které jsou mu propůjčeny tímto zákonem.

(2) Paragraf (1) neomezuje pravomoc Nejvyššího žalobce pro provincii vést řízení ve věci trestného činu podle paragrafu 467.1(1) a vykonávat veškeré pravomoci a plnit veškeré povinnosti a pověření, které jsou mu propůjčeny tímto zákonem.

ODDÍL XV – ZVLÁŠTNÍ PROCEDURY A PRAVOMOCI

INFORMACE PRO VYDÁNÍ PŘÍKAZU K PROHLÍDCE

ČLÁNEK 487

(1) Orgán spravedlnosti, který na základě přísežného prohlášení dle Vzoru 1 nabude oprávněného přesvědčení, že v dané budově, přístřeší nebo místě se nachází

(a) cokoli, na čem nebo v souvislosti s čím byl spáchán nebo existuje podezření, že byl spáchán trestný čin podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu,

(b) cokoli, u čeho lze důvodně předpokládat, že poskytne důkaz o spáchání trestného činu podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu nebo pomůže zjistit, kde se zdržuje osoba, která zřejmě spáchala takovýto trestný čin,

(c) cokoli, u čeho lze oprávněně předpokládat, že má být použito ke spáchání trestného činu proti osobě, za [jehož přípravu] může být pachatel zadržen bez vydání zatýkacího příkazu, nebo

(c.1) majetek spojený s trestným činem,

může kdykoli vydat příkaz k prohlídce, opravňující strážce pořádku nebo úředníka jmenovaného či pověřeného správou či výkonem federálního nebo provinciálního práva, jehož pověření zahrnuje také provádění tohoto zákona či jiného zákona Parlamentu a jehož jméno je uvedeno v příkazu,

(d) prohledat uvedenou budovu, přístřeší nebo místo a zadržet tyto předměty a

(e) v souladu s ostatními zákony Parlamentu v co nejkratší lhůtě předložit zadržené předměty, případně zápis o zadržení předmětů, svrchu uvedenému orgánu spravedlnosti nebo jinému orgánu spravedlnosti s místní příslušností podle článku 489.1.

INFORMACE PRO VYDÁNÍ PŘÍKAZU KE SLEDOVÁNÍ

ČLÁNEK 487.01

(5.1) Příkaz vydaný podle paragrafu (1), opravňující strážce pořádku k tajnému vniknutí a prohledání místa, bude jako jednu z podmínek zmíněných v paragrafu (3) obsahovat lhůtu, kterou soudce považuje za přiměřenou okolnostem a do jejíhož uplynutí musí být tajná prohlídka oznámena [sledované osobě].

(5.2) Jestliže soudce, jenž vydal příkaz podle paragrafu (1), nebo jiný soudce s pravomocí vydat takovýto příkaz nabude na základě přísežného prohlášení, tvořícího součást žádosti o změnu lhůty pro oznámení tajné prohlídky dle paragrafu (5.1), přesvědčení, že v zájmu spravedlnosti je vyhovět této žádosti, může rozhodnout o prodloužení nebo dalším prodloužení uvedené lhůty, a to nejvýše o tři roky.

ZÁKAZ ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ POSKYTNUTÝCH PRO VYDÁNÍ PŘÍKAZU

ČLÁNEK 487.3

(1) Soudce nebo orgán spravedlnosti může na základě žádosti, podané při vydání příkazu podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu, při vydání povolení ke vstupu do obydlí podle článku 529 nebo povolení podle článku 529.4 nebo kdykoli později, vydat zákaz zpřístupnění a zveřejňování informací souvisejících s příkazem či povolením, pokud

(a) by zveřejněním informací došlo k ohrožení cílů spravedlnosti z příčiny uvedené v paragrafu (2) nebo by informace mohly být použity k nevhodným účelům; a

(b) důvod uvedený v odstavci (a) má větší závažnost než argumenty pro zpřístupnění těchto informací.

(2) Pro účely odstavce (1)(a) se stanoví, že zákaz ve smyslu paragrafu (1) může být vydán, pokud by zveřejněním došlo k ohrožení cílů spravedlnosti

(a) tím, že by zveřejnění informací

(i) ohrozilo utajení totožnosti důvěrného zpravodajce,

(ii) ohrozilo povahu a rozsah probíhajícího vyšetřování,

(iii) uvedlo v nebezpečí osobu, která se zabývá určitými technikami sběru informací, a tím ohrozilo budoucí využití těchto technik ve vyšetřování, nebo

(iv) ohrozilo zájmy nevinné osoby; a

(b) z jiného oprávněného důvodu.

(3) V případě vydání zákazu podle paragrafu (1) musí orgán spravedlnosti či soudce ihned po svém rozhodnutí ve věci žádosti stanovit podmínky přiměřené okolnostem (mimo jiné včetně údajů o trvání zákazu, částečném zpřístupnění některé písemnosti, zničení určitých informací a včetně dalších podmínek), všechny písemné materiály související s žádostí zapečetit do obálky a tuto obálku uložit na neveřejném místě u soudu nebo v jiném místě podle svého uvážení. Se zapečetěnou obálkou se smí nakládat výhradně podle podmínek uvedených v zákazu, případně změněných v souladu s paragrafem (4).

(4) Žádost o ukončení platnosti zákazu nebo o změnu jeho podmínek lze podat orgánu spravedlnosti nebo soudci, který tento zákaz vydal, nebo některému ze soudců soudu, před nímž může probíhat řízení ve věci případu, pro jehož vyšetřování byl příslušný příkaz vydán.

ZABAVENÍ MAJETKU SPOJENÉHO S TRESTNÝM ČINEM

Příkaz k zabavení majetku po odsouzení

490.1 (1) (S výhradou ustanovení 490.3 a 490.4) Je-li osoba uznána vinnou z trestného činu organizované skupiny a soud na základě žádosti Nejvyššího žalobce zváží míru pravděpodobnosti a nabude přesvědčení, že určitý majetek je majetkem spojeným s trestným činem a že trestný čin byl spáchán v souvislosti s tímto majetkem, pak soud

(a) pokud bylo stíhání trestného činu zahájeno na úrovni vlády provincie a vedeno jménem této vlády, přikáže zabavení majetku ve prospěch Jejího Veličenstva jménem této provincie, přičemž s majetkem bude v souladu se zákonem nakládat Nejvyšší žalobce nebo Vrchní žalobce pro tuto provincii; a

(b) v ostatních případech přikáže zabavení majetku ve prospěch Jejího Veličenstva jménem Kanady, přičemž s majetkem bude v souladu se zákonem nakládat Královna soukromá rada pro Kanadu, kterou lze ustanovit pro účely tohoto odstavce.

Majetek spojený s jinými trestnými činy

(2) Pokud nelze prokázat a soud nenabude dostatečného přesvědčení, že trestný čin organizované skupiny, z něhož byla osoba uznána vinnou, byl spáchán v souvislosti s majetkem, na nějž by se jinak vztahovala ustanovení paragrafu (1) o příkazu k zabavení majetku, nicméně soud je nad vší pochybnost přesvědčen, že majetek je majetkem spojeným s trestným činem, pak soud může přesto přikázat zabavení tohoto majetku podle paragrafu (1).

Odvolání

(3) Osoba, která byla uznána vinnou z trestného činu organizované skupiny, i Nejvyšší žalobce se mohou odvolat k odvolacímu soudu proti vydání či nevydání příkazu podle paragrafu (1) obdobně, jako kdyby se jednalo o odvolání proti rozsudku ve věci tohoto trestného činu.

Žádost o zabavení in rem

490.2 (1) Bylo-li podáno oznámení o trestném činu organizované skupiny, může Nejvyšší žalobce požádat soudce o vydání příkazu k zabavení majetku podle paragrafu (2).

Příkaz k zabavení majetku

(2) (S výhradou ustanovení 490.3 a 490.4) Pokud soudce obdrží žádost podle paragrafu (1) a nabude přesvědčení

- (a) mimo vši pochybnost, že určitý majetek je majetkem spojeným s trestným činem,
 - (b) že bylo zahájeno řízení ve věci trestného činu organizované skupiny v souvislosti s majetkem uvedeným v odstavci (a) a
 - (c) že obžalovaný z trestného činu organizované skupiny zemřel nebo uniká spravedlnosti,
- přikáže zabavení majetku a jeho dispozici v souladu s paragrafem (4).

Obžalovaný unikající spravedlnosti

(3) Pro účely paragrafu (2) se obžalovaný z trestného činu organizované skupiny považuje za unikajícího spravedlnosti, jestliže

- (a) bylo podáno oznámení o spáchání tohoto trestného činu obžalovaným,
- (b) na základě této informace byl vydán příkaz k zadržení obžalovaného a
- (c) přiměřená snaha o zadržení obžalovaného nebyla úspěšná ani po uplynutí šesti měsíců ode dne vydání příkazu;

obžalovaný se považuje za unikajícího spravedlnosti počínaje posledním dnem této šestiměsíční lhůty.

Kdo je oprávněn nakládat se zabaveným majetkem

(4) Pro účely paragrafu (2) soudce:

- (a) pokud bylo stíhání trestného činu zahájeno na úrovni vlády provincie a vedeno jménem této vlády, přikáže zabavení majetku ve prospěch Jejího Veličenstva jménem této provincie, přičemž s majetkem bude v souladu se zákonem nakládat Nejvyšší žalobce nebo Vrchní žalobce pro tuto provincii; a
- (b) v ostatních případech přikáže zabavení majetku ve prospěch Jejího Veličenstva jménem Kanady, přičemž s majetkem bude v souladu se zákonem nakládat Královnina soukromá rada pro Kanadu, kterou lze ustanovit pro účely tohoto odstavce.

Definice „soudce“

(5) V tomto článku a dále v článcích 490.5 a 490.8 se „soudcem“ rozumí soudce určený v článku 552 nebo soudce soudu vyššího stupně s příslušností pro trestní věci.

Zrušitelné převody

490.3 Soud může předtím, než přikáže zabavení majetku spojeného s trestným činem podle paragrafu 490.1(1) nebo 490.2(2), prohlásit za neplatný převod nebo prodej tohoto majetku, k němuž došlo v době po jeho zajištění, nebo nařídít jeho obstavení s výjimkou případů, kdy tento majetek byl převeden nebo prodán za přiměřenou cenu osobě jednající v dobré víře.

Oznámení

490.4 Soud předtím, než přikáže zabavení majetku spojeného s trestným činem podle paragrafu 490.1(1) nebo 490.2(2), zašle všem osobám, které podle poznatků soudu mají platný právní zájem na tomto majetku, oznámení v souladu s paragrafem (2) a může tyto osoby vyslechnout.

Způsob oznámení

(2) Oznámení podle paragrafu (1) musí

(a) být předáno nebo doručeno způsobem, který nařídí soud nebo který je stanoven v procesním řádu soudu;

(b) obsahovat lhůtu [pro odvolání?], kterou soud považuje za přiměřenou nebo která je stanovena v procesním řádu soudu; a

(c) uvádět obvinění z trestného činu organizované skupiny a popis předmětného majetku.

Příkaz k vrácení majetku

(3) Nabude-li soud přesvědčení, že některá osoba s výjimkou

(a) osoby obviněné z trestného činu organizované skupiny a

(b) osoby, jež získala vlastnické právo nebo držbu majetku od osoby uvedené v odstavci (a) za podmínek, ze kterých lze oprávněně usuzovat, že k převodu vlastnického práva nebo držby došlo s cílem předejít zabavení majetku,

je právoplatným vlastníkem nebo je právoplatně oprávněna k držbě majetku nebo části majetku, který by jinak byl zabaven příkazem podle paragrafu 490.1(1) nebo 490.2(2), a že tato osoba podle známých skutečností není vinna spoluúčastí na trestném činu uvedeném v odstavci (a) ani se na něm nepřímo nepodílela, může soud přikázat, aby jí byl tento majetek nebo část majetku vrácen.

Žádost

490.5 (1) Byl-li majetek spojený s trestným činem zabaven ve prospěch Jejího Veličenstva podle paragrafu 490.1(1) nebo 490.2(2), může každá osoba uplatňující svůj právní zájem na majetku s výjimkou

(a) {v případě majetku zabaveného příkazem podle paragrafu 490.1(1)} osoby odsouzené za trestný čin organizované skupiny, v souvislosti se kterým bylo přikázáno zabavení majetku,

(b) {v případě majetku zabaveného příkazem podle paragrafu 490.2(2)} osoby obviněné z trestného činu organizované skupiny, v souvislosti se kterým bylo přikázáno zabavení majetku, nebo

(c) osoby, jež získala vlastnické právo nebo držbu majetku od osoby uvedené v odstavci (a) nebo (b) za podmínek, ze kterých lze oprávněně usuzovat, že k převodu vlastnického práva nebo držby došlo s cílem předejít zabavení majetku uvedené osobě,

ve třicetidenní lhůtě od zabavení písemně požádat soudce o vydání příkazu podle paragrafu (4).

Stanovení dne slyšení

(2) Soudce, který obdrží žádost podle paragrafu (1), stanoví datum, kdy proběhne slyšení v této věci, a to ne dříve než třicet dnů po doručení žádosti.

Oznámení

(3) Žadatel zašle oznámení o své žádosti podle paragrafu (1) a o slyšení v této věci [úřadu] Nejvyššího žalobce, a to nejméně patnáct dnů před stanoveným dnem slyšení.

Příkaz stanovující, že právní zájem není dotčen zabavením

(4) Nabude-li soudce po slyšení ve věci žádosti podle paragrafu (1) přesvědčení, že žadatel

(a) není osobou uvedenou v odstavcích (1)(a), (b) a (c) a podle známých skutečností není vinen spoluúčastí na trestném činu organizované skupiny, v souvislosti se kterým bylo přikázáno zabavení majetku, ani se na něm nepřímo nepodílel a

(b) vyvinul přiměřené úsilí k zajištění toho, aby majetek nemohl být použit k nezákonné činnosti osobou, které povolil držbu majetku nebo od které získal držbu majetku, nebo pokud žadatel vystupuje jako hypoteční či zástavní věřitel, hypotečním či zástavním dlužníkem,

může soudce vydat příkaz stanovující, že právní zájem žadatele není dotčen zabavením, s vymezením povahy a rozsahu nebo hodnoty tohoto právního zájmu.

Odvolání proti příkazu podle paragrafu (4)

(5) Proti příkazu vydanému podle paragrafu (4) se může odvolat žadatel i Nejvyšší žalobce, přičemž platí ustanovení oddílu XXI o odvolacím řízení s výjimkami, které lze stanovit s přihlédnutím k okolnostem.

Vrácení majetku

(6) Nejvyšší žalobce na základě žádosti osoby, v jejímž případě soudce vydal příkaz podle paragrafu (4), vypršely lhůty pro odvolání a o všech podaných odvoláních ve smyslu paragrafu (5) bylo pravomocně rozhodnuto, nařídí, aby

(a) žadateli byl vrácen majetek nebo část majetku, na který se vztahuje právní zájem žadatele; nebo

(b) žadateli byla vyplacena částka rovnající se hodnotě právního zájmu žadatele, která je uvedena v příkazu.

Odvolání proti příkazům podle paragrafu 490.2(2)

490.6 Osoba, která je podle jejich [svého] názoru poškozena příkazem podle paragrafu 490.2(2), je oprávněna se odvolat proti tomuto příkazu obdobně, jako kdyby příkaz [!] byl odvoláním proti odsuzujícímu, respektive osvobozujícímu rozsudku či výroku, přičemž platí ustanovení oddílu XXI s výjimkami, které lze stanovit s přihlédnutím k okolnostem.

Odkladný účinek odvolání

490.7 Bez ohledu na ostatní ustanovení tohoto zákona platí, že účinnost příkazu podle paragrafu 490.1(1), 490.2(2) nebo 490.5(4) je pozastavena po dobu [řízení ve věci]

(a) žádosti související s předmětným majetkem, jež byla podána podle některého z těchto ustanovení nebo z ostatních ustanovení tohoto nebo jiného zákona Parlamentu, která upravují vrácení a zabavování majetku, nebo

(b) odvolání proti příkazu k zabavení nebo vrácení předmětného majetku

a s majetkem nelze žádným způsobem nakládat až do uplynutí třicetidenní lhůty od vydání příkazu podle některého z těchto ustanovení.

Žádost o příkaz k obstavení

490.8 (1) U majetku spojeného s trestným činem může Nejvyšší žalobce v souladu s ustanoveními tohoto článku požádat o vydání příkazu k obstavení.

Procedura

(2) Žádost o vydání příkazu k obstavení majetku spojeného s trestným činem podle paragrafu (1) se podává písemně ex parte soudci a její součástí musí být přísedné prohlášení Nejvyššího žalobce nebo jiného podatele, uvádějící na základě jeho informací či přesvědčení:

- (a) trestný čin organizované skupiny, se kterým souvisí majetek spojený s trestným činem;
- (b) osobu, která by měla mít majetek spojený s trestným činem v držení; a
- (c) popis majetku spojeného s trestným činem.

Příkaz k obstavení

(3) Obdrží-li soudce žádost o vydání příkazu k obstavení podle paragrafu (1) a nabude-li oprávněného přesvědčení, že předmětný majetek je majetkem spojeným s trestným činem, může vydat příkaz k obstavení, který

- (a) zakazuje komukoli nakládat s majetkem nebo s právními zájmy na majetku spojeném s trestným činem jinak, než je výslovně uvedeno v příkazu; a
- (b) pokud o to požádá Nejvyšší žalobce a soudce je názoru, že to okolnosti vyžadují,
 - (i) jmenuje osobu, která převezme majetek nebo jeho část a v souladu s pokyny soudce bude tento majetek spravovat, a
 - (ii) nařídí všem, kdo mají majetek v držení, aby jej předali osobě jmenované podle bodu (i).

Registrace příkazu

(7) Příkaz k obstavení majetku podle tohoto článku musí být zaregistrován v souladu se zákony provincie, v níž se majetek nachází.

Podmínky

(4) Soudce může pro příkaz k obstavení majetku podle tohoto článku stanovit podmínky podle svého uvážení.

Písemný příkaz

(5) Příkaz k obstavení majetku podle tohoto článku se vydává písemně.

Oznámení příkazu

(6) Osobě, jíž je určen příkaz k obstavení majetku podle tohoto článku, musí být doručen jeden výtisk příkazu způsobem, který nařídí soud nebo který je stanoven v procesním řádu soudu.

Trvání příkazu k obstavení

(8) Příkaz k obstavení majetku podle tohoto článku zůstává v účinnosti, dokud

(a) pro tento majetek není vydán příkaz podle paragrafu 490(9) nebo (11); nebo

(b) není vydán příkaz k zabavení majetku podle článku 490 nebo paragrafu 490.1(1) nebo 490.2(2).

Trestný čin

(9) Osoba, které bylo v souladu s tímto článkem doručeno oznámení o obstavení majetku podle tohoto článku a která v době, kdy příkaz k obstavení zůstává v účinnosti, poruší nebo nedodrží jeho podmínky, se dopouští závažného trestného činu nebo trestného činu souzeného ve zkráceném řízení.

Platnost článků 489.1 a 490

490.9 (1) (S výhradou ustanovení 490.1 a 490.7) Na majetek spojený s trestným činem, který je předmětem příkazu k obstavení podle článku 490.8, se vztahují rovněž články 489.1 a 490 s případnými výjimkami, které lze stanovit s přihlédnutím k okolnostem.

Závazek

(2) Jestliže má být v souladu s paragrafem (1) podle odstavce 490(9)(c) vydán příkaz k vrácení majetku spojeného s trestnou činností, který je předmětem příkazu k obstavení podle článku 490.8, může soudce nebo orgán spravedlnosti, který [prve jmenovaný] příkaz vydává, požadovat, aby před ním žadatel o vydání příkazu podepsal závazek (případně včetně poskytnutí jistoty) na částku a ve znění předepsaném soudcem nebo orgánem spravedlnosti, a pokud to soudce nebo orgán spravedlnosti uzná za vhodné, rovněž složil předepsaný peněžní obnos nebo jinou cenost.

ODDÍL XVI – PŘIVEZENÍ OBŽALOVANÉHO PŘED SOUD

PŘÍKAZ K PROPUŠTĚNÍ

ČLÁNEK 515

(6) Bez ohledu na ostatní ustanovení tohoto článku platí, že pokud je obžalovaný obviněn

- (a) ze závažného trestného činu mimo trestných činů vyjmenovaných v článku 469,
 - (i) který byl podle známých skutečností spáchán v době, kdy byl obžalovaný propuštěn v souvislosti s jiným závažným trestným činem podle ustanovení tohoto oddílu nebo článku 679 nebo 680, nebo
 - (ii) který je trestným činem podle článku 467.1 nebo trestným činem podle tohoto nebo jiného zákona Parlamentu, který byl podle známých skutečností spáchán ve prospěch, pod řízením nebo ve spojení se zločineckou organizací, kde nejvyšší trestní sazba činí odnětí svobody na pět let nebo více,
- (b) ze závažného trestného činu mimo trestných činů vyjmenovaných v článku 469 a nemá trvalý pobyt v Kanadě,
- (c) z trestného činu podle některého z paragrafů 145(2) až (5), který byl podle známých skutečností spáchán v době, kdy byl obžalovaný propuštěn v souvislosti s jiným závažným trestným činem podle ustanovení tohoto oddílu nebo článku 679, 680 nebo 816, nebo
- (d) ze spáchání trestného činu, který lze podle paragrafů 5(3), 6(3) a 7(2) *zákona o kontrolovaných léčivech a omamných látkách* potrestat odnětím svobody na doživotí, nebo z trestného činu pokusu o spáchání takového trestného činu,

orgán spravedlnosti nařídí, aby byl obviněný ponechán ve vazbě až do doby, než s ním bude naloženo podle zákona. Výjimku představují případy, kdy obžalovaný poté, co mu byla poskytnuta přiměřená možnost, prokáže neoprávněnost důvodu vazby; jestliže pak orgán spravedlnosti přikáže propuštění obžalovaného, musí do spisu uvést odůvodnění tohoto příkazu.

PODMÍNKY PRO PODMÍNEČNÉ PROPUŠTĚNÍ

PRÁVO SOUDU ODDÁLIT PODMÍNEČNÉ PROPUŠTĚNÍ

ČLÁNEK 743.6

(1.1) Bez ohledu na ustanovení paragrafu 120(1) *zákona o nápravě a podmíněném propuštění* platí, že pokud je pachatel odsouzen za trestný čin organizované skupiny k trestu odnětí svobody na dva roky nebo více, včetně trestu odnětí svobody na doživotí, kde se nejedná o nejnižší trestní sazbu, může soud nařídít, že povinná doba výkonu trestu, před jejímž uplynutím nesmí být pachatel podmíněčně propuštěn na svobodu, činí jednu polovinu trestu, maximálně deset let.

Obava z trestného činu organizované skupiny

810.01 (1) Osoba, která se oprávněně obává, že jiná osoba spáchá trestný čin organizované skupiny, může se souhlasem Nejvyššího žalobce podat oznámení soudci provinciálního soudu.

Předvolání

(2) Soudce provinciálního soudu, který obdrží oznámení podle paragrafu (1), může předvolat strany v této věci.

Soudní rozhodnutí

(3) Jestliže soudce provinciálního soudu, k němuž se dostaví strany v této věci, na základě předložených důkazů nabude přesvědčení, že oznamovatel má oprávněné důvody k obavám, nařídí odpůrci, aby přijal závazek řádného a smírného chování po stanovenou dobu (nejvýše dvanácti měsíců) a aby dodržoval ostatní přiměřené podmínky obsažené v závazku, včetně podmínek uvedených v paragrafu (5), kterými lze podle názoru soudce předejít spáchání trestného činu organizované skupiny.

Odmítnutí závazku

(4) Jestliže odpůrce nepřijme nebo odmítne přijmout tento závazek, může jej soudce potrestat trestním příkazem k odnětí svobody až na dvanáct měsíců.

Podmínky – palné zbraně

(5) Než soudce provinciálního soudu vydá příkaz podle paragrafu (3), zváží, zda je vhodné v zájmu bezpečnosti odpůrce [oznamovatele] nebo jiných osob stanovit jako jednu z podmínek závazku, že odpůrce nesmí mít po uvedenou dobu v držení palné zbraně, munici ani výbušniny a musí odevzdat všechna osvědčení o držení palné zbraně, a jestliže soudce provinciálního soudu rozhodne, že v zájmu bezpečnosti [oznamovatele] nebo jiných osob by odpůrce neměl mít v držení některou z těchto věcí, může tuto podmínku zahrnout do textu závazku.

Změna podmínek

(6) Soudce provinciálního soudu může na žádost oznamovatele, Nejvyššího žalobce nebo odpůrce změnit podmínky uvedené v závazku.

Platnost dalších ustanovení

(7) Na závazky podle tohoto článku se vztahují rovněž paragrafy 810(4) a (5) s případnými výjimkami, které lze stanovit s přihlédnutím k okolnostem.

ORGANIZOVANÁ KRIMINALITA – GLOBÁLNÍ VÝZVA SI VYŽADUJE GLOBÁLNÍ ODPOVĚDI

1. Úvod

Organizovaná kriminalita je velkou výzvou pro všechny, kteří jsou zodpovědní za úsek vnitřní bezpečnosti. Je velkou výzvou, protože žádný jiný okruh deliktů nepřináší pro bezpečnostní úřady tolik problémů. Problémů, které již začínají při definici tohoto pojmu, které se však objevují především při rozpoznávání a konečně při boji proti organizované kriminalitě. Je však také velkou výzvou, protože mimo mezinárodní terorismus neohrožuje žádná skupina deliktů vnitřní bezpečnost a stabilitu v takové míře jako organizovaná kriminalita.

V současné době pracují Spojené národy na přípravě konvence boje proti mezinárodně organizované kriminalitě. Ukazuje se, že skoro všichni přibližně vědí, co je nebo co může být organizovaná kriminalita, že je však obtížné, najít pro tento pojem právní definici, kterou by navíc přijaly všechny státy. Také u nás v Německu, kde se snažíme najít skoro pro všechny skupiny trestních činů definici, nenajdeme ani v trestním zákoně ani v jiných příslušných zákonech odpovídající definici organizované kriminality. Policie a justice, které se musí tímto fenoménem zabývat v první řadě, si mezitím pomohly samy a ve vzájemné shodě stanovily definici organizované kriminality. Podle této definice je organizovanou kriminalitou „plánovitě páchaní trestných činů za účelem získání zisku nebo moci, které jednotlivě nebo ve svém celku jsou značného významu, jestliže jsou páchany více než dvěma účastníky po delší nebo neurčité době ve vzájemné spolupráci tak, že dochází k dělbě práce a) za použití struktur podobných živnostenskému nebo obchodnímu podnikání, b) použitím násilí nebo jiných prostředků, vhodných pro zastrašování nebo c) získáním vlivu na politiku, média, veřejnou správu, justici nebo hospodářství.,,

Typické pro charakter organizované kriminality je, že existence organizovaných zločineckých struktur se jen těžko pozná. Je možno říci, že se existence organizované kriminality v pokročilém stádiu všude pocítuje, ale, především v ranném stádiu, ji lze sotva uchopit. To je zapříčiněno tím, že se organizovaná kriminalita skrývá za množstvím různých

jednotlivých trestných činů, které teprve tehdy, jsou-li uvedeny do určitých souvislostí, ukáží, že se za jednotlivými trestnými činy skrývá organizovaná činnost.

Boj proti organizované kriminalitě staví bezpečnostní úřady vždy znovu před nové problémy. Strategie boje a recepty, které jsou v jiných oblastech trestných činů účinné, jsou často nedostačující nebo zklamou úplně. Uvedme jen četné varianty a techniky praní špinavých peněz. Nové metody boje proti organizovanému zločinu se časem otupí, protože se i organizovaný zločin novými postupy nebo nasazením nejmodernější techniky stále znovu pokouší zneškodnit strategie policie, zaměřené na boj proti organizovanému zločinu. Na straně bezpečnostních úřadů je tedy bezpodmínečně třeba tvořivě přistupovat k úkolům.

2. Charakter organizované kriminality

Oblasti činnosti organizované kriminality jsou skoro ve všech zemích stejné. Organizovaná kriminalita kontroluje vedle obchodu omamnými látkami výrobu a rozšíření falešných peněz a ilegální obchod zbraněmi. Řídí velkou část majetkové kriminality a živnostenské překupnictví. Další typické oblasti působnosti jsou vymáhání výpalného, obchod s lidmi, prostituce jakož i kriminalita ve spojení s převáděním. Systematicky se otevírají nová pole působnosti. Tak se organizovaný zločin tlačí stále více na lukrativní trh podvodných kapitálových investic a jiných forem organizované hospodářské kriminality. Také z moderní technologie se stává medium organizované kriminality. „High Tech Crime,, umožňuje vznik ohrožení, které má zcela nové rozměry a které nezná ani hranice zemí, ani hranice kontinentů.

Organizovaná kriminalita funguje všude podle podobných ekonomických strukturálních a organizačních principů. V mnoha případech nacházejí orgány trestního stíhání struktury živnostenského nebo obchodního podnikání. Podle stále stejných vzorů se vzájemně propojují legální a ilegální obchody. Systematicky se při tom využívají mnohotvarost a pružnost svobodných hospodářských a právních systémů. Provedení trestného činu se orientuje podle potřeb trhu, jak je to vidět při nelegálních operacích s vysoce hodnotnými motorovými vozidly. Značné zisky se nakonec propletenými cestami vyperou a vplynou do legálního hospodářského oběhu. Zde se také nachází specifický potenciál nebezpečnosti organizovaného zločinu.

Jak pro zavedená tržní hospodářství, jako například v členských zemích Evropské unie, tak i pro právě se rozvíjející národní ekonomiky střední a východní Evropy vznikají

investováním zločineckých zisků v legálním hospodářském světě značná rizika. Ilegálně nashromážděné peníze ochromují hospodářskou soutěž. Práním špinavých peněz se mezinárodně organizovaný zločin maskuje a toto zamaskování lze jen těžko odkrýt. Ilegální zisky, nahospodařené v oblasti organizované kriminality, vedly k nesmírnému mocenskému potenciálu, který organizovanému zločinu dovoluje ovlivnit hospodářská, státní a společenská rozhodování a tak pomalu vytunelovat základy našeho společenského systému. Organizovaný zločin se tak stává nebezpečím nejenom pro jednotlivce, ale i vážným ohrožením společenského řádu a stability každého dotčeného státu. Sociální a zákonné normy se nahrazují násilím a ničím nebržděnou honbou za ziskem. Prostředky použité k dosažení hospodářských cílů, jako korupce, podvod a vydírání rozrušují existující hodnotové systémy, propojení kriminální energie a hospodářské moci ohrožuje sociální a životní prostor všech občanů. Destabilizační působení organizované kriminality na společnost a hospodářství se projevuje v mnoha formách, které zde můžeme uvést jen v příkladech: Ohrožení zdraví lidu obchodem drogami, vysoký potenciál násilí a rostoucí kriminalita, účelové spojení organizované kriminality s teroristickými skupinami, zvýšená korupce v politice a veřejné správě. Nebezpečí vážných chyb v hospodářském vývoji až po „infiltraci – prostoupení,, celých ekonomik.

3. Stav ohrožení

Ohrožení organizovanou kriminalitou je značné. Kvantitativní rozměr zločinnosti v oblasti organizovaného zločinu v Německu samotném je zneklidňující. Německo jako blahobytná země je pro kriminální aktivitu organizované kriminality přednostním cílovým objektem. V roce 1989 proběhlo celkem 832 přípravných řízení v oblasti organizovaného zločinu. Přípravná řízení se týkala celkem 8.400 osob podezřelých z trestných činů. Těžištěm zločinné aktivity je s více než 40 procenty všech jednotlivých deliktů stále ještě obchod omamnými látkami a jejich pašování. Skoro v 60 procentech řízení bylo zjištěno jednání, přesahující příslušný delikt. Podezřelí ze spáchání trestných činů patří celkem k 92 různým národnostem. Přibližně 37 procent podezřelých osob jsou německými státními příslušníky. Podíl zahraničních podezřelých byl s 60 procenty asi dvojnásobně vyšší než v kriminalitě celkem. Již podle počtu a původu podezřelých se jasně ukazují mezinárodní vazby organizované kriminality. Skoro v 80 procentech všech řízení spolupracovali podezřelí různých národností. Ve více než jedné čtvrtině přípravných řízení z oblasti organizované

kriminality jsou pachatelé mezinárodní, přičemž trestný čin byl spáchán v celkem 96 zemích. Podařilo se zjistit spojení k určitým zahraničním zločinným organizacím, jako například k organizaci Camorra, k sicilské mafii, k N'dranghetě, jakož i k ruským skupinám. Přitom organizovaná kriminalita v Německu se již neomezuje na známé „tradiční“, zločinecké organizace jako je Mafie a asijské a jihoamerické drogové kartely. V rostoucí míře se projevují zločinecká uskupení ze zemí východní střední Evropy jakož i ze Společenství nezávislých zemí.

V jiných evropských zemích je ohrožení podobné. Tak dochází Zpráva o situaci v organizované kriminalitě v Evropské unii pro rok 1998 k závěru, že organizovaná kriminalita ve státech Evropské unii dále roste a že za to rostoucí měrou nesou zodpovědnost zločinné organizace ze států, které nepatří k Evropské unii. Vliv zločinných organizací z východní Evropy se považuje za rostoucí ohrožení pro členské země Evropské unie. Přitom se ve zprávě o situaci Evropské unie konstatuje, že tyto zločinné organizace svou mezinárodní spolupráci zintenzivňují, čímž se národním bezpečnostním orgánům ztěžují opatření k boji proti mezinárodní organizované kriminalitě.

Ale i v jiných částech světa organizovaná kriminalita roste a vzkvétá. Zvláště hrozivě se rozvíjí organizovaná kriminalita ve východní Evropě. Za zmínku ale také stojí latinskoamerické drogové kartely, Cosa Nostra v USA, čínské triády a japonská Yakuza.

Organizovaná kriminalita není jen fenoménem, který vystupuje v celosvětovém měřítku. Organizovaná kriminalita se mezitím stala, jak již naznačil přehled o situaci v Německu, velmi často nadnárodní kriminalitou. Organizovaný zločin dnes již nepracuje v úzkých hranicích národního státu. Zločinecké organizace dnes pracují a myslí jako multinacionální koncerny regionálně nebo dokonce globálně. Za to jsou zodpovědné dva faktory:

Za prvé globalizace moderních průmyslových společností, která nachází svůj výraz v bouřlivém vývoji telekomunikace a prudkém přírůstku mobility zboží, služeb, peněz a lidí.

Dále je to historický zlom ve společnostech střední, východní a jihovýchodní Evropy, jehož důsledkem byl import kriminality – stejnou měrou obecné kriminality jako organizované. Oba faktory se vzájemně ještě posilují.

Mnohé svědčí o tom, že aktivity organizované kriminality v budoucnu ještě porostou: globalizace dává netušené možnosti jednotlivcům, podnikům a organizovanému zločinu.

Srůstání trhů, globální přiblížení pomocí nových komunikačních technik a – to alespoň v Evropě – zrušení, případně transparentnost, hranic poskytují možnosti rozvoje, které nemusí být využívány jen legálně. Ale i nadále vysoké zisky v četných oblastech kriminality zvýhodňují organizovanou kriminalitu. K tomu připočteme rostoucí závislost jednotlivých států na zločinným způsobem nahospodařených výnosech, funkce zločineckých organizací jako pořádkové síly a nositele dobročinnosti v některých oblastech a existující mezery v mezinárodní spolupráci při boji proti organizovanému zločinu.

4. Odpovědi na globální výzvu

Toho času je internacionalita náskokem, který má organizovaná kriminalita před bezpečnostními orgány, a je to možná rozhodující náskok. Je to nerovný boj, mají-li národní bezpečnostní orgány omezené národními hranicemi, vybavené národními právními předpisy bojovat proti internacionálně organizované kriminalitě. Žijí-li lidé, stojící v pozadí kriminální organizace v zahraničí, mají národní bezpečnostní orgány značnou měrou svázané ruce. Jestliže se, tak jako v Německu, kriminální bandy skládají z četných zahraničních národností, je boj proti takovými uskupením mnohem těžší. Nejdůležitější nástroj skrytého vyšetřovatele nemůže již být použit, jestliže policejní úředník nevypadá jako ostatní zúčastnění, když tak jako oni nemluví, nemyslí a nemá stejný původ a příslušnost ke klanu. Je proto zcela podstatným požadavkem, aby se národní bezpečnostní orgány dostaly do situace, kdy budou proti mezinárodně operujícímu organizovanému zločinu moci vystupovat na stejné úrovni. Přitom záleží rozhodující měrou na tom, aby mezinárodní spolupráce při boji proti organizované kriminalitě byla zintenzivněna.

Na evropské úrovni byl v této otázce v minulých letech dosažen značný pokrok.

V této souvislosti je nutno poukázat na Schengenskou spolupráci. Schengenskou prováděcí dohodou se partnerské státy, které patří do Schengenského svazku v zásadě shodly na zrušení osobních kontrol na vnitřních hranicích. Aby současně s tím bylo zachyceno případné snížení bezpečnosti, obsahuje smlouva dále řadu takzvaných vyrovnávajících opatření. Je to v podstatě zintenzivnění spolupráce v oblasti vnitřní bezpečnosti až po sledování a pronásledování překračující hranice na území sousedního státu, společný počítačově vybavený pátrací systém (SIS), vysoký standard mimohraniční kontroly a dohledu, harmonizace visové politiky a zbrojního práva ve smluvních státech, kompetence v otázkách azylového práva, zlepšení právní pomoci v trestných záležitostech a vydávání a

intenzivní spolupráci v oblasti kriminality ve spojitosti s omamnými látkami. Tato dvojí strategie, skládající se ze svobody a vyrovnávajících opatření, se osvědčila.

Důležitý krok na úrovni Evropské unie bylo zřízení Evropského policejního úřadu (EUROPOL), zvláště s ohledem na problematiku organizované, hranice překračující kriminality. Od té doby, co EUROPOL zahájil činnost 1. července 1999, disponují členské země Evropské unie společným nástrojem pro výměnu informací, především ale také pro analýzu kriminálně policejních informací na základě ústřední evropské databanky. Tím je dána možnost analyzovat vývoj a organizační strukturu mezinárodně činného závažného zločinu jak v členských zemích Evropské unie, tak i přes hranice na základě dat, pocházejících z mnoha pramenů.

Pro zlepšení boje proti praní špinavých peněz, které stále ještě tvoří páteř organizované kriminality, vypracovala Evropská unie směrnice, týkající se praní špinavých peněz a Evropská rada vypracovala ujednání o praní špinavých peněz jakož o zajištění, zabavení a stažení výnosů z trestných činů. Průkopnickým činem je 40 doporučení OECD, týkající se praní špinavých peněz „Financial Action Task Force on Money Laundering,, která se stala součástí usnesení Mimořádného valného shromáždění Spojených národů o praní špinavých peněz.

Na úrovni Spojených národů byla v oblasti drog, které patří k nejdůležitějším oblastem činnosti organizované kriminality, přijata řada konvencí, které patří k nejvýznamnějším mezinárodním nástrojům boje proti mezinárodní drogové kriminalitě. Usneseními a akčními plány k boji proti celosvětovému drogovému problému, která přijalo Mimořádné valné shromáždění Organizace spojených národů v červnu roku 1998, byla nalezena celosvětová politická platforma pro boj proti drogové kriminalitě. Práce, které nyní probíhají v rámci Spojených národů na konvenci k boji proti nadnárodně organizované kriminalitě jakož i na třech dodatkových protokolech, týkající se obchodu s lidmi, převáděčské kriminality a obchodu zbraněmi, mohou postavit mezinárodní spolupráci na nový základ.

Velmi důležitým motorem při práci na těchto konvencích se staly státy G 8. V rámci států G 8 se vypracovávají důležité iniciativy, které se zapracovávají do prací na konvencích k boji proti nadnárodně organizované kriminalitě. Státy G 8 již zřízením takzvané Lyonské skupiny 1995 vytvořily vysoce postavenou pracovní skupinu, jejíž úkol spočívá s tom, vypracovat strategie boje proti celosvětově organizované kriminalitě. Čtyřicet doporučení,

kteřá tato skupina vypracovala k boji proti nadnárodně organizované kriminalitě, se mezitím proměnilo v referenční dokument.

Spolková republika Německo všechny tyto snahy o lepší spolupráci na evropské jakož i mezinárodní úrovni důrazně podporovala, jestliže je přímo neiniciovála, jako v případě EUROPOLU. Pro Spolkovou republiku Německo je však i bilaterální spolupráce – zvláště ve vztahu k našim východním sousedským zemím – pro účinný boj proti organizované kriminalitě neobyčejně důležitá.

Pokud se týká vztahu k zemím střední a východní Evropy má Spolková republika Německo s řadou států mezivládní dohody o spolupráci při boji proti organizované kriminalitě a tím i základ pro operativní policejní práci, tak například s Bulharskem, Polskem, Ruskem, Českem, Slovenskem, Maďarskem a Vietnamem. Tyto mezivládní dohody upravují především bezprostřední policejní výměnu informací jakož i spolupráci při konkrétním vyšetřování v oblastech drogové kriminality, převáděčské kriminality, zločinné manipulace motorovými vozidly, jaderné kriminality a jiných trestních oblastí organizované kriminality. Široké mechanismy spolupráce byly upraveny v nové německo-švýcarské policejní dohodě z roku 1999, která by mohla mít vzorový charakter. Toto ujednání má přispět k tomu, aby státní hranice nebyly hranicemi účinného boje proti kriminalitě, která přesahuje hranice.

Nadmíru důležitou úlohu při bilaterální spolupráci hrají také styčné orgány, které Spolkový kriminální úřad (Bundeskriminalamt) vyslal do více než třiceti zemí. Tito styční úředníci ztělesňují velkou část mezinárodní spolupráce, neboť to jsou oni, kdo tuto spolupráci v mnoha případech uvádějí do chodu.

Tyto dohody o spolupráci při boji proti organizované kriminalitě se doplňují opatřeními policejní vyzbrojovací a výcvikové pomoci. Státy střední a východní Evropy musí být s to vyzbrojit a vycvičit svou policii tak, že bude možno vést účinný boj proti kriminalitě, který by neztroskotal již na nedostacích výzbroje a výcviku.

5. Další kroky

Všechna dosud učiněná opatření jsou správná a důležitá. Ale skutečná zjištění k situaci mezinárodně organizované kriminality ukazují, že není žádný důvod k odpočinku a bezstarostnosti. Pokračující globalizace vede ke srůstání společností. Vede také k tomu, že se svět stále více srůstá do kriminálně-geografického prostoru s tím následkem, že zanedbá-li se

něco v boji proti organizované kriminalitě v jednom státu, může to mít důsledky pro situaci v jiném státě. Praní špinavých peněz je toho příkladem. Rychlost, s jakou se svět vyvíjí v kriminálně-geografický prostor a ve kterém se struktury organizované kriminality upevňují, ještě neodpovídá rychlosti, s jakou se nacházejí nové formy spolupráce na mezinárodní úrovni v boji proti organizované kriminalitě.

Globalizace zločinu také ukazuje, že boj proti zločinu není již nadále výlučným úkolem národní vnitřní politiky. Situace organizované kriminality v řadě států ukazuje na to, že jen společným, zodpovědným jednáním světového společenství může být boj s mezinárodní organizovanou kriminalitou veden účinně a důrazně. Nutná je mezinárodní celková strategie v boji proti organizované kriminalitě, která plně vyčerpá celou paletu státoprávních možností, jež nám jsou k dispozici a to jak v technických, administrativních tak i zákonodárných aspektech. Přitom bychom měli pro účinný a důsledný boj proti organizovanému zločinu věnovat zvláštní pozornost následujícím pěti bodům:

1. *Odstranění sociální a politické živné půdy, na níž se organizovaná kriminalita může rozvíjet.*

To znamená, že se musí vytvořit základní podmínky v oblasti hospodářské a lidských práv, které odejmou kriminálním organizacím dorost a oporu mezi obyvatelstvem. Alternativní pomoc při rozvoji, kterou podporuje zejména Německo, při tom může účinně pomoci. Důležité však také je, aby organizovaná kriminalita byla zbavena svého převleku, že prý zastupuje oprávněné zájmy diskriminovaných společenských skupin. Musí se podařit organizovanou kriminalitu v celosvětovém měřítku odsoudit.

2. *Musí být vytvořen a prosazen mezinárodní právní standard pokud jde o boj proti organizované kriminalitě.*

Pokud jde o mezinárodní boj proti obchodu drogami a praní špinavých peněz, byly již sjednány důležité mezinárodní standardy. Je nutno vyčkat, jak budou dále probíhat práce na konvenci Spojených národů, týkající se boje proti nadnárodně organizované kriminalitě. V oblasti praní špinavých peněz je zřejmé, že státy s vědomě nízkým standardem boje proti praní špinavých peněz dosahují hospodářských výhod – i z organizovaného zločinu. Tím by mohlo být podkopáváno úsilí jiných států při vedení

boje proti organizované kriminalitě. Aby se tomu zabránilo, je nutné, aby státy, které tento standard neudržují, byly vhodnými prostředky, případně omezením spolupráce s nimi vedeny k jinému chování.

3. Důležitým předpokladem pro boj s organizovanou kriminalitou jsou dobře vycvičené a vybavené bezpečnostní síly a fungující právní řád.

Ukázalo se, že korupce je jednou ze základů organizované kriminality. Jen dobře vycvičeným a přiměřeně zaplaceným policejním a právním aparátem lze účinně bojovat proti korupci. K tomu mohou přispět pomocná opatření při výcviku a vybavení.

4. Hranice překračující a mezinárodní policejní spolupráce musí být dále zintenzivněna.

Náskok organizované kriminality, který spočívá v její mezinárodnosti, musí být snížen. Může-li organizovaný zločin bez jakýchkoliv problémů překračovat hranice, musí být hranice propustnější i pro trestní stíhání. Spolupráce v rámci Schengenských smluvních států a Evropské unie dosáhla v této oblasti již značného zlepšení. Ale i mimo rámec Evropské unie je nutno podniknout další kroky k zintenzivnění spolupráce.

5. Nesmí existovat prostory, kam by se organizovaný zločin mohl stáhnout a kde by si mohl odpočinout.

Státy, které poskytují mezinárodnímu organizovanému zločinu úkryt nebo které trpí jejich aktivy, by měly podobně jako státy, které podporují teroristy, být izolovány a důrazně dovedeny k jinému postoji.

Jistě to vyžaduje značné úsilí, abychom se na mezinárodní úrovni dostali k celkové strategii boje proti organizované kriminalitě. Pokrok při vypracovávání konvence Spojených národů k boji proti nadnárodně organizované kriminalitě ukáže, zda společenství národů i k tomu projeví svou ochotu.

Boj proti organizované kriminalitě potřebuje dlouhý dech. Je to neustálá výzva pro společenství národů. Ukáže se, zda společenství států proti globalizovanému zločinu bude moci postavit globalizaci vnitřní bezpečnosti. Další existence státoprávnosti, demokracie a hospodářské prosperity závisí v rozhodující míře na tom, zda se na národní jakož i na mezinárodní úrovni podaří organizovanou kriminalitu zatlačit zpět.

TRESTNĚ PRÁVNÍ BOJ S ORGANIZOVANOU KRIMINALITOU VE SPOLKOVÉ REPUBLICE NĚMECKO

Úvod

Organizovaná kriminalita se vyvinula tak, že se stala výzvou pro stát a společnost. Pachatelé, většinou mezinárodně propletení, využívají osobní a obchodní spojení s velkou kriminální energií a kapitálovou silou, aby docílili velké ilegální zisky. Konspirativní příprava a provedení trestného činu ztěžují boj proti zločinu. Organizovaná kriminalita se soustřeďuje na delikty, které zaručují vysoký kriminální zisk a u nichž je současně riziko odhalení sníženo tím, že neexistují buď žádné bezprostřední oběti nebo oběti nejsou ochotny učinit udání nebo vypovídat před úřady činnými v trestním řízení.

Charakteristické oblasti trestných činů organizované kriminality jsou obzvláště drogová kriminalita, obchod se zbraněmi a jejich pašování, kriminalita v souvislosti s nočním životem (především pasáctví, prostituce, obchod s lidmi, ilegální hazardní hry), vymáhání výpalného, ilegální převádění cizinců, výroba a šíření falešných peněz, falšování a zneužití nehotovostních platebních prostředků (především šeků a kreditních karet), krádeže v bandách a vloupání do bytů spojené s centrálním zužitkováním lupy, zločinná manipulace vysoce cennými motorovými vozidly a jejich přemístění do zahraničí a ilegální likvidace nebezpečného odpadu.

Německo je v důsledku své zeměpisné polohy v srdci Evropy a zvláště pak přibývajícím mobilitou jak řádných občanů tak také pachatelů trestných činů tím vším postiženo nikoliv nepodstatnou měrou. K překračování hranic do sousedních zemí jako je Francie, Belgie, Lucembursko, Holandsko a Rakousko, které nepodléhají hraniční kontrole, přistupují ještě další 2 miliony přechodů hranic. V důsledku toho učinilo Německo jak vnitrostátně tak i v mezinárodním měřítku opatření k boji proti organizované kriminalitě.

Vnitrostátní zákonodárství

Chronologický přehled

Rozhodnému boji s organizovanou kriminalitou slouží **Zákon o boji s ilegálním obchodem omamnými látkami a jinými formami organizované kriminality (Gesetz zur Bekämpfung des illegalen Rauschgifthandels und anderer Erscheinungsformen der Organisierten Kriminalität – OrgKG (BGBl. I str.1302)**

Tímto zákonem byly v **trestním zákoně** zavedeny nové právní nástroje **majetkového trestu (§ 43 a StGB)** a **rozšířeného propadnutí (§ 73 a StGB)**, sloužící odčerpání zisků z trestných činů zejména v oblasti organizované kriminality a které tak současně umožňují zbavit organizovanou kriminalitu „investičního kapitálu“, pro další trestné činy. V § 261 StGB bylo **praní špinavých peněz** to znamená vpašování majetkových předmětů z organizované kriminality a jiných těžkých trestných činů do legálního finančního a hospodářského oběhu prohlášeno za trestné. Především v oblasti **drogové kriminality formou činnosti band a krádeží a překupnictví prováděného v bandách** byly vytvořeny přísnější trestní postihy.

V oblasti práva, týkajícího se **trestního řízení** bylo zlepšeno vyšetřovací instrumentarium úřadů stíhajících trestné činy, aby bylo možno proniknout do jádra zločineckých organizací a tak odhalit i osoby činné v pozadí a organizátory. Především byly vytvořeny jednoznačné zákonné základy pro vyšetřování formou **nasazení počítačů při prověřování velkého počtu osob, nasazení technických prostředků** (mimo byty), **nasazení utajených vyšetřovatelů a policejního sledování**. Kromě toho byla zlepšena ustanovení na ochranu svědků, aby byla zaručena bezpečnost ohrožených informátorů.

Důraznému boji proti **obchodu s lidmi**, což je rovněž typická oblast trestných činů, páchaných organizovanou kriminalitou, slouží 26. zákon ke změně trestního práva BGBl. I strana 1255), který vstoupil v platnost dne 22.července 1992. Tímto zákonem se zlepšila trestně právní ochrana zejména zahraničních dívek a žen před sexuálním vykořisťováním, zejména před nebezpečím nucené prostituce a obchodu s lidmi.

Zákon o boji proti praní špinavých peněz, který vstoupil v platnost 29.listopadu 1993 (BGBl. I strana 1770) obsahuje úpravy, které zvláště pomocí záznamové a oznamovací povinnosti bank, úvěrových a finančních ústavů má zaručit efektivní trestní stíhání praní špinavých peněz.

1.listopadu 1994 vstoupil v platnost Druhý zákon o boji s **kriminalitou namířenou proti životnímu prostředí** (BGBl. I strana 1440), obsahující zpřísnění v oblasti trestního práva týkající se životního prostředí a mezi jiným také zlepšenému boji proti typickým deliktům ohrožujících životní prostředí (například odstraňování odpadů ohrožující životní prostředí).

Zákon o potírání zločinnosti (BGBl. I strana 3186), který vstoupil v platnost 1.prosince 1994 vytvořil v dílčích oblastech dodatečná opatření pro boj s organizovanou kriminalitou. Zvláště pak uvedlme:

Trestní zákon:

- Zlepšení odčerpání zisku při vymáhání výpalného
- Rozšíření přípravy trestných činů v oblasti praní špinavých peněz
- Rozšíření trestnosti přípravy trestného činu v oblasti listinných deliktů

Zákon o omamných látkách:

- Zostření trestného rámce svedení dětí a mladistvých k nedovolenému styku s omamnými látkami
- Doplnění o nový trestný čin nedovoleného oběhu omamných prostředků se zbraněmi

Zřízení **ústředního informačního systému státního návladního** umožní pro všechny oblasti kriminality efektivní trestní stíhání, protože úřadům státního návladního dovoluje zjistit, zda proti témuž nebo týmž pachatelům je v Německu vedeno vyšetřování.

Zostření trestních předpisů v zákoně o cizincích a azylovém řízení, použitelnost **majtkového postihu a rozšířeného propadnutí** nyní i v této oblasti jakož i doplnění katalogu deliktů umožňující trestně procesní **dohled nad telefonem** o těžké případy převáděčství by měly umožnit zlepšení vedení boje s profesionální převáděčskou kriminalitou, která rovněž patří k oblastem deliktů patřící k organizované kriminalitě.

Kromě toho bylo v **Zákonu k článku 10 základního zákona (Ústavy)** rozšířeno oprávnění k nasazení možností dohledu Spolkové zpravodajské služby (Bundesnachrichtendienst) při **mezinárodní telefonním průzkumu** k rozpoznání nebezpečí vycházející z určitých oblastí závažné mezinárodní kriminality (například nedovolený obchod omamnými látkami a válečnými zbraněmi); **předávání při tom získaných poznatků mezi jiným orgánům činným v trestním řízení** je povoleno, je však přípustné jen za omezených předpokladů.

20.srpna 1997 vstoupil v platnost **Zákon o boji proti korupci** (BGBl. I strana 2038, který v **Trestním zákoně** přinesl následující změny:

- Zavedení nového oddílu „**Trestné činy proti hospodářské soutěži**„ se skutkovými podstatami „Hospodářskou soutěž omezující ujednání při vypsání konkursu„ a „Úplatnost a úplatky v obchodním styku„;
- **Rozšíření a zostření trestních ustanovení** proti přijetí zvýhodnění, poskytnutí zvýhodnění, úplatnosti a uplácení (průběžné zvýšení trestního rámce; uvolnění znaku takzvané dohody o bezpráví u §§ 331, 333 StGB; vyjasnění problematiky výhod poskytnutých třetím; použitelnost předpisů o rozšířením propadnutí a majetkového trestu).

Zákon o změně předpisů cizineckého a azylového práva, který vstoupil v platnost 1.listopadu 1997 (BGBl. I strana 2584) je zaměřen mimo jiné na to, ulehčit **vyhoštění pachatelů trestných činů**, kteří spáchali obzvláště závažnou trestnou činnost.

Šestý zákon k reformě trestního práva (6.StrRG) ze dne 26.ledna 1998 (BGBl. I strana 164, 704), který vstoupil v platnost 1.dubna 1998 obsahuje také opatření k boji s organizovanou kriminalitou. Uvedme:

- Nové znění a rozšíření § 152 a STGB na **kreditní karty a „elektronické peněženky**„;
- Zostření trestu při **vloupání** do bytů;
- Zavedení **nových skutkových podstat zločinů** za živnostensky nebo v bandě provedený trestný čin podvodu nebo listinného podvodu.

Dne 1.dubna 1998 vstoupil v platnost **Zákon o změně ústavy – změně základního zákona – (článku 13)** ze dne 26.března 1998 (BGBl. I strana 610). Tímto zákonem bylo umožněno nasazení technických prostředků k akustickému sledování bytů za účelem boje proti trestným činům.

A konečně vstoupil 9.května 1998 v platnost **Zákon ke zlepšení boje s organizovanou kriminalitou** ze dne 4. května 1998 (BGBl. I strana 845.), který obsahuje změny trestního zákona, procesního řádu trestných činů, zákona o praní špinavých peněz a zákona o finanční správě.

Podstatný obsah:

Trestní zákon:

Rozšíření uplatnění trestního předpisu proti **praní špinavých peněz** (§ 261 StGB), zvláště rozšířením trestnosti na **pachatele připravující trestný čin a katalogu přípravných činů** na další trestné činy se vztahem k organizované kriminalitě (srovnej výše pod X.).

Procesní řád trestných činů : Zlepšení vyšetřovacího trestně procesního instrumentaria

- možnost **akustického sledování bytových prostorů**,
- **snížení prahu podezření** při zajišťování předmětů podle § 111 b StPO a
- rozšíření **telefonního sledování** podle § 100 a na) úmyslné **praní špinavých peněz**;

Zákon o praní špinavých peněz :

Účinnější vypracování předpisů zákona o praní špinavých peněz zejména:

- brzkým ustanovením **informačního svazku** mezi úřady činnými v trestním řízení a finančními úřady a
- brzké uplatnění identifikace prahových hodnot jakož i oznamování podezření na praní špinavých peněz i k trestnímu stíhání **daňových trestných činů**.

Zákon o finanční správě :

Celní úřední dozor nad hranice překračujícím pohybem hotovostí nebo platebních prostředků jim na roveň postavenými jakož i zavedení povinnosti deklarovat na požádání celní správy nebo z jejího pověření deklarovat orgánu Bundesgrenzschutzu, jestliže hodnota platebních prostředků dosahuje nebo překračuje 30.000 DM. Provinění proti ohlašovací povinnosti se trestá pokutou, která může být stanovena až do výše přepravované částky.

Dále vstoupil 1.prosince 1998 v platnost **zákon na ochranu svědků** (BGBl. I strana 820). V něm se poprvé zákonně upravuje nasazení videotechnologie v trestním řízení. Má sloužit zvláště svědkům potřebným ochrany, ke kterým patří obzvláště děti a ženy, které se staly obětí sexuálního trestného činu. Výsledky svědků se mohou za určitých předpokladů provádět odděleně od ostatních účastníků řízení a zaznamenávat na nosiče obrazu a zvuku. Záznam soudcovského výsledku může za dalších předpokladů, které mají zajistit oprávněné zájmy ostatních účastníků řízení – obzvláště také obviněného – být později užít jako náhrada výsledku. Tak se má zamezit zvláště opakovaným výslechům, které zatěžují obzvláště oběti

sexuálních trestních činů a děti, které jsou svědky a oběťmi. Těmto svědeckým skupinám poslouží i oddělené, ostatním účastníkům řízení videotechnikou přenášený výslechy, protože zůstanou ušetřeny toho, aby byly vystaveny často skličující atmosféře řízení v jednacích sálech a konfrontaci se svými mučiteli. Touto zákonnou novinkou se pro mezinárodní spolupráci otevírá obzvláště možnost vyslechnout jinak nedosažitelné a ohrožené svědky.

Mezinárodní spolupráce

Spolková vláda byla od samého počátku pevně přesvědčena, že se proti organizované kriminalitě, která je svou podstatou nadnárodní, nedá bojovat jen národními prostředky a že je k tomu zapotřebí společného úsilí všech států. Proto spolupracuje intenzivně v rozdílných mezinárodních grémiích, která se věnují boji proti organizované kriminalitě a podporuje jejich snahy.

Jen jako příklad uvedme následující grémia **Evropské unie**:

- a) Dřívější skupina ustavená ad hoc pod názvem Mezinárodně organizovaná kriminalita, horizontální skupina sestávající ze zástupců justičních úřadů, policie a celní správy, která předložila v roce 1993 rozsáhlou zprávu s konkrétními doporučeními o boji s organizovanou kriminalitou.
- b) Vysoce postavená skupina, dosazená Evropskou radou v Dublinu, která v roce 1997 vypracovala rozsáhlý akční plán s konkrétními doporučeními pro boj s organizovanou kriminalitou a realistické časové plány jejich realizace.
- c) Multidisciplinární pracovní skupina, skládající se z vysoce postavených zástupců justice a policie, jejichž úkoly spočívají v tom, rozvíjet strategie a politiku Evropské unie, aby byl koordinován boj s organizovanou kriminalitou a aby se zaručila realizace doporučení akčního plánu.

K boji proti organizované kriminalitě vypracovala Evropská unie řadu **nástrojů**, na jejichž vypracování se spolková vláda aktivně podílela mnoha vlastními návrhy. Zmiňme jen následující dohody a jiné instrumenty, které mají zčásti bezprostřední, zčásti nepřímý význam pro trestně právní boj s organizovanou kriminalitou.

- a) **Dohoda** ze dne 10. března 1995 o **zjednodušeném postupu při vydávání zločinců** mezi členskými zeměmi Evropské unie.
- b) **Dohoda** ze dne 27. září o **vydávání zločinců** mezi členskými zeměmi Evropské unie
- c) Společné opatření ze dne 24. února 1997 týkající se **boje proti obchodu s lidmi a sexuálnímu vykořisťování dětí**;
- d) Společné opatření ze dne 29. června 1998 ke zřízení **Evropské justiční sítě**,
- e) Společné opatření ze dne 3. prosince 1998 týkající se **praní špinavých peněz, zjištění, zmrazení, zabavení a odnětí nástrojů, používaných při činu, a výnosů z trestních činů**;
- f) Společné opatření ze dne 21. prosince 1998 týkající se **trestnosti účasti na zločineckém sdružení** v členských zemích Evropské unie;
- g) Usnesení Rady ze dne 23. listopadu 1995 o **ochraně svědků** v rámci boje s mezinárodně organizovanou kriminalitou;
- h) Usnesení Rady ze dne 20. prosince 1996 o **osobách, které** v rámci boje s mezinárodně organizovanou kriminalitou **spolupracují s orgány justice**.

Spolková vláda ratifikovala výše uvedené dohody a ostatní nástroje, pokud mají závazný charakter, realizovala nebo v současné době jejich realizaci připravuje.

Na základě 19. konference evropských ministrů spravedlnosti ve Valaltě v roce 1994 se **Evropská rada** zabývala v multidisciplinární skupině jednou z příčin a jedním z následků organizované kriminality, totiž korupcí. Německo patřilo k prvním signatářům **Trestně-právní dohody o korupci** či **civilně-právní dohody o korupci** dne 27. ledna 1999 respektive 4. listopadu 1999.

Spolková vláda aktivně spolupracovala na vypracování **Dohody ze dne 8. listopadu 1990 o praní špinavých peněz jakož i zjištění, zabavení a zbavení výnosů z trestních činů**, která má velký význam pro odčerpávání zisků v oblasti organizované kriminality a je otevřena i pro vstup zemí, které nejsou členy Evropské rady. Ve Spolkové republice Německo je tato dohoda v platnosti od 1. ledna 1999.

Mimo to přistoupilo Německo ke všem **trestně-právním konvencím včetně dodatečných protokolů Evropské rady**, které mají význam pro boj s organizovanou kriminalitou.

Spolková vláda aktivně spolupracuje v pracovní skupině boje proti praní špinavých peněz **FATF**, vytvořené vrcholnou schůzkou světového hospodářství a rozsáhle realizovala jejich 40 doporučení, pokud měla závazný charakter.

Ve vysoce postavené pracovní skupině dosazené vrcholnou schůzkou světového hospodářství pro boj s nadnárodně organizovanou kriminalitou, **Lyon-Group**, jejichž 40 doporučení bylo v Paříži přijato dne 12.dubna 1996, Spolková vláda od počátku aktivně spolupracovala a předložila vlastní představy.

Spolková vláda podporuje úsilí **Spojených národů** v boji s mezinárodně organizovanou kriminalitou, zvláště pak vypracování celosvětové dohody, které umožní trestně-právní spolupráci v této oblasti v nejširším slova smyslu. Spolková vláda přispěje k tomu, aby tato dohoda mohla být pokud možno do konce roku 2000 předložena k podpisu. Totéž platí i pro tři dodatkové protokoly.

Vedle spolupráce v mezinárodních grémiích a přistoupení k dohodám, sloužícím mezinárodní spolupráci v trestných věcech, učinila Spolková vláda dobré zkušenosti se svým **vnitrostátním zákonem o právní pomoci v trestných záležitostech (IRG)**, Umožňuje rozsáhlou mezinárodní spolupráci i s těmi státy, s nimiž nebyly uzavřeny dohody mezinárodně právního charakteru. Aniž bychom se zabývali podrobnostmi, chtěli bychom poukázat na dva předpisy, mající zvláštní význam v ohledem na zvýšenou mobilitu pachatelů trestných činů a nutnosti rychlého jednání při zajišťování důkazných prostředků v oblasti organizované kriminality.

Podle § 16 IRG může, pokud jsou dány ostatní předpoklady, příslušný německý soud nařídít zatímní zadržení za účelem vydání i tehdy, **neobdržel-li ještě žádnou zahraniční žádost, požadující zadržení nebo vydání**, stíhaný však na základě určitých skutečností je důvodně podezřelý, že spáchal čin, na jehož základě by mohl vzniknout podnět k jeho vydání.

Tato norma nachází uplatnění zejména v případech, kdy německé orgány trestního stíhání „nahodilými nálezy,, u stíhaného nebo na základě jeho vlastního doznání se dozví, že z jiných důvodů se objevivší cizinec spáchal v zahraničí trestný čin, nebo je tam hledán, aby nastoupil trest, Dnes se mohou vyskytnout obzvláště případy, kdy pachatel krátce po spáchání činu uprchne a – třeba při mezipřistání – se v Německu identifikuje ještě dříve, než ve státě, kde spáchal trestný čin byl vydán zatykač a zahájeno po něm mezinárodní pátrání.

Podle § 67 IRG mohou **předměty**, jejichž vydání cizímu státu přichází v úvahu, **být zabaveny nebo jinak zajištěny již před obdržением žádosti o vydání**. Tímto předpisem se má zajistit, aby při naléhavých případech nedošlo ke ztrátě důležitých předmětů, které by mohly být vydány. Vydání přichází v úvahu, lze-li očekávat zahraniční žádost. To může nastat zejména tehdy, je-li to ústně nebo písemně ohlášeno nebo existují-li důvody předpokládat, že předměty (důkazy, kořist, platba) potřebují pro určité účely příslušná místa jiného státu.

Výhledy

Boj s mezinárodně organizovanou kriminalitou, který je celospolečenským úkolem a který se musí vést **preventivně** a **represivně** vyžaduje v trestně-právní oblasti nejenom existenci národních předpisů a ratifikaci mezinárodně-právní závazků. Zkušenost ukazuje, že národní předpisy v celosvětovém měřítku nejsou vyčerpávány, že stávající mezinárodně-právní dohody se dostatečně nerealizují a že jejich užití je často v protikladu s jimi sledovanými cíly restriktivní. Justice ve státech celého světa je – dle svých primárních úkolů – ve velké míře zaměřena výlučně národně, cizí právní řády a jazyky jsou jí neznámé. Má-li trestně-právní boj s mezinárodně organizovanou kriminalitou v budoucnu být veden úspěšněji, musíme v této oblasti ještě mnoho udělat.

INTERNACIONALIZACE TRESTNÍHO PRÁVA HMOTNÉHO

I Úvod:

I když kriminalita a boj s ní je i nadále národního (místního) ražení, můžeme přece v mnoha oblastech pozorovat rostoucí „mezinárodnost“, páchaní trestných činů a nutnost rostoucí mezinárodní koordinace jejich stíhání. U trestného činu může vztah k zahraničí spočívat v tom, že čin je zcela nebo částečně (třeba tím, že překračuje hranici) spáchán v zahraničí, nebo se sice odehrává v tuzemsku, je tu však zaměřen na zahraniční právní statky (právem chráněný statek nebo zájem). Sem patří i ty případy, v nichž jsou činem postiženy celosvětové nebo mezinárodní organizace. Základním předpokladem pro trestní stíhání a odsouzení v tuzemsku je však, že se může uplatnit národní vnitrozemské trestní právo i na takové případy mající vztah k zahraničí. To je především nutné tehdy, když převzetí trestního stíhání jiným státem nebo mezinárodním soudem třeba cestou vydání není možné (například kvůli státní příslušnosti pachatele, srovnej článek 16 Ústavy – Základního zákona) nebo z jiných důvodů nepřichází v úvahu. Při tom musíme rozlišovat dvě věci. Zaprvé jde o otázku, zda národní skutkové podstaty trestného činu rovněž chrání nebo nechrání zájmy cizinců a individuální zahraniční ochranné zájmy až po zájmy cizích států. Za druhé je nutno oddělit otázku, jak a jak dalece i cizí státy, které se obracejí proti domácímu nebo i zahraniční právnímu statku mohou být trestně-právně stíhány. To poslední se řídí dle pravidel mezinárodního práva na uplatňování trestu nebo „jurisdikčního“ práva (srovnej §§ 4 a další trestního zákona a příslušné ustanovení v mezinárodních dohodách). Následující výklad se vztahuje výlučně jen na první oblast.

II. Rostoucí zahrnutí ochrany zahraničních a internacionálních právních statků do národního trestního práva

1. Jako důsledek suverenity státu nad svým výsostným územím, ale i dle zásad mezinárodně právního cizineckého práva společně se zodpovědností za ochranu cizinců v tuzemsku, jež z toho vyplývá, se obecně uznává, že lze také uplatňovat trestní předpisy, chránící

individuální právní statky, jako jsou život, zdraví, svobodu, čest, jmění, vlastnictví, jsou-li příslušným trestným činem dotčeni cizinci (včetně zahraničních podniků). V tomto rámci - vycházejí z obecného mezinárodního práva - zahraniční stát, není-li to výrazem jeho výsostné činnosti v zákonodárství, vládnutí, vnitřní správě nebo justici, ale má-li to charakter individuálně-právní, - požívají trestně-právní ochranu také v tuzemsku. Podvody, krádež, zpronevěra, dle okolností i věrolomnost v neprospěch majetku zahraničního státu (například velvyslanectví) nebo mezinárodního nebo celosvětového úřadu mohou tak být beze všeho i tam trestně-právně stíhány – neexistují-li překážky stíhání, jako například existence imunity.

Naproti tomu nespádají zahraniční veřejné právní statky automaticky do ochranné oblasti národního stavu trestných činů, i když tyto v abstraktní obecné formulaci („kdo úmyslně (nebo z nedbalosti) „trestá se....“) vypadají jako „celosvětové zákony,, (Binding). Ohraničující význam se zde odvozuje méně z mezinárodního práva, spíše pak z úkolů a funkcí vnitrostátní trestní moci, která však v důsledku zmezinárodnění zločinů a boje proti nim podléhá rovněž změnám. Rostoucí solidarita v boji se zločinem by měla i zde vést k větší ochotě silnější měrou pojmout do národního trestního práva ochranu neněmeckých veřejných právních statků, ať již cestou odpovídajícího soudcovského výkladu nebo doplněním na základě vlastních rozhodnutí zákonodárce nebo na základě mezinárodních ujednání.

2. Viděno z perspektivy vnitrostátního práva je však nutno zásadně nejdříve každý jednotlivý trestní předpis zvlášť prověřit, zda chrání jen domácí nebo domácí a zahraniční nebo dokonce jen zahraniční právní statky.

a) Částečně vyplývá ochrana zahraničních právních statků již z textu platné úpravy. Parádním příkladem toho je úsek trestního zákona o „Trestných činech proti zahraničním státům,,.

b) Na druhé straně obsahují například takzvané předpisy na ochranu státu jako o velezradě, ohrožení demokratického právního státu, zradě a ohrožení vnitřní bezpečnosti trestné činy proti ústavním orgánům jakož i (zásadně) trestné činy při volbách a hlasováních a trestné činy proti obraně země takové prvky, které jasně ukazují, že platí omezení na vnitrostátní právní statky. Další známý příklad

vnitrostátního omezení je skutkové podstaty zabývající se trestnými činy, které páchají veřejní činitelé nebo jsou páchány proti veřejným činitelům. Kdo je veřejný činitel, to určuje úprava v obecné části trestního zákona podle německého práva. V souvislosti s úsekem „Trestné činy proti veřejnému pořádku,“ čímž se míní veřejný pořádek, který se musí zachovávat v Německu, se také u většiny tam obsažených trestních předpisů přijímá takové omezení. To platí zejména pro takové skutkové podstaty, které navazují na činy schopné porušit veřejný mír. Podle převládajícího názoru, který je ale podle mého mínění napadnutelný, se například u trestních předpisů o vytváření zločineckých a teroristických sdružení omezujícím způsobem požaduje, že zde musí v Německu existovat nejméně jedna dílčí organizace.

- c) Vztah k tuzemsku je dán i tam, kde trestní předpisy jsou utvářeny druhotně na správní úrovni, protože správně-právní úpravy platí generelně jen pro území Spolkové republiky. Takové utváření nacházíme zvláště v takzvaném vedlejším trestním právu, to znamená v trestních předpisech v zákonech mimo trestní zákon. Takové skutkové podstaty existují však i v trestním zákoně samotném, například v atomovém trestním právu a trestním právu týkajícího se životního prostředí, hazardních her a loterií a částečně i v trestním právu dopravním. Navazují na přestupky proti vnitrostátním správně-právním právním předpisům (například při obchodování bez povolení) nebo správním aktům (zákazy, nařízení, příkazy). Vzhledem k souvislosti daňového a celního trestního práva s daňovým a celním právem tradičně chránícím národní fiskální zájmy, neudivuje, že počínaje rozhodnutím Říšského soudu v roce 1886 podle všeobecného mínění (bez výslovného dodatku) neexistuje trestnost úniků zahraničních daní a cel.
- d) Často je zapotřebí u „neutrální,“ formulaci skutkových podstat vyšetřit, zda je nutno je chápat šíře – ve smyslu pojmů i zahraničních právních statků – či nikoliv. Všeobecně uznávanou jednotnou linii doposud nebylo možno ve všech případech vyvinout. Souvisí to s tím, že možná často hrají svou úlohu úvahy o úkolech a funkci národního trestního práva a dosahu ochrany právních statků, k čemuž přistupuje diskuse o charakteru trestním právem chráněného právního statku; o této otázce existují přirozeně rozdílné názory. Názor, že je nutno rozšíření odmítnout u „neutrálně,“ formulovaných trestních norem na ochranu veřejných právních statků (státu nebo veřejnosti) mi jde však příliš daleko; stejně by bylo možno – opíraje se o několik ranných rozhodnutí Říšského soudu – zastávat opačný názor. I nadále existuje tedy

úkol cestou výkladů určit dosah skutkových podstat, přičemž zákonodárné motivy a pro praxi obzvláště důležitá rozhodnutí soudů hrají velkou úlohu. Jsou-li názory příliš protikladné, doporučuji však objasnění zákonodárcem. Několik příkladů by zde mělo ukázat na stav diskuse.

Například v trestním právu, týkajícím se listin, vyvstává otázka, zda chráněným právním statkem nemůže být jen bezpečnost a spolehlivost tuzemského, ale i zahraničního právního styku. Pokud jde o ochranu pravosti a neporušenosti listin proti falšování, zfalšování, poškození nebo potlačení, vyslovuje se s tím všeobecně souhlas. Jednoznačně se to dalo zjistit z práva, platného až do roku 1943, které výslovně také zahrnovalo ochranu zahraničních veřejných listin a zaměřil jen na klamání. Při dnešní provázanosti státních a soukromých mezinárodních vztahů se ukazuje jako potřebné – nic takovému znění nebrání – zachytit i skutkovou podstatu klamání zahraničního právního styku výrobou nepravých listin jakož i zfalšování a používání takových listin například Němci v zahraničí. Odpovídajícím způsobem to platí i pro skutkové podstaty, které se zakládají na falšování úředních průkazů, dokladů, kterých je třeba k obdržení povolení k pobytu a automobilových dokladů jakož i zdravotnických vysvědčení. Naproti tomu se užití trestního předpisu vztahujícímu se k zahraničí a týkajícího se nepřímého užití falešných dokladů převážně podrobuje různým omezením; i zde bychom se měli odvážit na základě výše uvedených úvah širšího výkladu, který by chránil i zahraniční občany a úřady před užitím falešných listin například Němci v cizině. Totéž platí v protikladu k převažujícímu novějšímu pojetí i pro delikty v souvislosti s přísahou. Zde by se měla zase uplatňovat dřívější jurisdikce, která rozšířila ochranu na zahraniční právo, což dnes zahrnuje i mezinárodní právo. Skutkové podstaty, stojící nad individuálním ochranným charakterem, jako investiční nebo úvěrové podvody také nevyklučují užití na zahraničí obzvláště kvůli souvislosti s ochranou majetkových zájmů. Při zavedení zvláštní skutkové podstaty kapitálového investičního podvodu chtěl zákonodárce každopádně zahrnout do ochranné sféry také podíly na zahraničních akciových společnostech. Odpovídajícím způsobem to platí i pro trestní skutkovou podstatu insolvence, zvláště kvůli tomu, že i zde stojí v popředí ochrana majetkových zájmů věřitele.

3. Porůznu zákonodárce zajistil rozšíření skutkové podstaty trestního činu i na ochranu zahraničních právních statků, jak například učinil původně zákonodárce říšských zákonů v listinném trestním právu. Příkladné tu je zahrnutí zahraničních peněz, zahraničních

cenných papírů a generelně i zahraničních cenin do ochrany příslušných předpisů o falšování. Při falšování peněz bylo zavedeno rovné postavení v německém právu již dlouho před ratifikací ujednání o padělatelích z roku 1929. Od roku 1998 platí toto rovné postavení také na falšování všech zaručených platebních karet. Dalšími příklady jsou zavedení skutkové podstaty subvenčního podvodu v roce 1976 se zahrnutím „evropských“, subvencí a rozšíření skutkové podstaty trestního činu daňového a celního úniku na vstupní údaje, které jsou spravovány jiným členským státem Evropské unie a nebo přísluší státu EFTA, jakož i na obrat a harmonizované spotřební daně jiného členského státu EU. V trestním právu týkající se tuzemců bylo dosaženo prostorově širšího uplatnění tím, že pro uplatnění trestního práva jsou vnitrozemským zákazům postaveny na roven odpovídající zahraniční zákazy.

4. Rozšíření skutkových podstat trestných činů zvláště také na ochranu zahraničních a mezinárodních veřejných právních statků se nadto realizuje silnější měrou v posledních desetiletích, zvláště ale od devadesátých let na základě bilaterálních a multilaterálních ujednání mezinárodního práva nebo v souvislosti s nimi, jakož i změn a doplňků evropského práva (práva Evropské unie)

- a) Známý příklad přímého rozšíření národní skutkové podstaty trestného činu jako následek ratifikace je článek 194 odstavec 1 Smlouvy o Euratomu. Podle tohoto předpisu jsou členové povinni považovat porušení povinnosti utajení třeba členy orgánů společenství Euratomu za provinění proti svým předpisům o utajení (Předpisy o porušení bezpečnosti státu nebo prozrazení služebního tajemství). Odpovídaje tomu nejvyšší německý trestní soud uplatnil předpis o zradě, který – v dřívějším znění – požadoval ohrožení blaha Spolkové republiky Německo na případ prozrazení tajemství, které znamenalo ve svých důsledcích ohrožení blaha společenství Euratomu.

- b) Rozšíření se však provádí větší měrou doplněním vnitrostátního trestního práva na základě závazků vyplývajících z mezinárodně právních ujednání nebo uvnitř Evropské unie v souvislosti se závazky z práva Společenství nebo na základě dohod nebo Společných opatření (nahrazeno – od té co vstoupila v platnost Amsterodamská smlouva – rámcovými usneseními) v rámci ustanovení smlouvy o Evropské unii o policejní a justiční spolupráci v trestných záležitostech.

Při realizaci dohody o fyzické ochraně štěpného materiálu bylo zrušeno vysloveně na tuzemsko vztažené omezení ve správně akcesoricky atomovém trestním právu smluvním zákonem z roku 1990. Pro užití příslušných trestních ustanovení bylo na

roven postaveno zahraniční a vnitrostátní právo, aby v souladu s ujednáním mohly být trestně právně pronásledovány i činy vlastních státních příslušníků, které byly spáchány v zahraničí. Plánovaná realizace dohody Evropské rady o ochraně životního prostředí trestním právem ze dne 4. listopadu 1998 povede k podobným doplněním.

Mladší příklady se vztahují především na trestně právní ochranu tajemství, svěřených evropským veřejným činitelům a boj proti podvodům a úplatkářství.

V první oblasti se národní předpisy o porušení osobních tajemství veřejnými činiteli a porušení úředních tajemství rozšířily na odpovídající činy pracovníků Statistického úřadu Evropských společenství a takzvaných veřejných činitelů „Europolu“, a to tak, že byly úpravou na roven postaveny příslušná ustanovení zákonů z roku 1993 a 1997.

Zákon EU na ochranu financí ze dne 19. září 1998 vedl – při realizaci ujednání o ochraně finančních zájmů Evropských společenství z roku 1995 – k rozšíření skutkové podstaty subvenčního podvodu u subvencí podle práva Evropských společenství. Stále více se rozvíjí evropská solidarita také v boji proti uplácení veřejných činitelů a v soukromém obchodním styku. Zákon EU o úplatcích ze dne 10. září 1998 rozšířil – realizací protokolu k uvedené dohodě z roku 1995 a dohody z roku 1997 uzavřené v rámci takzvaného Třetího sloupu skutkovou podstatu trestného činu uplácení a úplatnosti na úplaty budoucích úředních jednání evropského soudce, člena komise nebo finančního kontrolního úřadu Evropských společenství a úředníka Společenství jakož i soudce nebo jiného úředního činitele členské země Evropské unie. Dodatečně je trestné – realizací na úrovni OECD koncem roku 1997 usnesenou dohodou - od 15. února 1999 na základě zákona o boji proti mezinárodnímu úplatkářství rovněž z 10. září 1998 mezi jiným na budoucí úřední jednání se vztahující aktivní podplácení zahraničních a mezinárodních úředních činitelů v Německu, jestliže je spácháno, aby sobě nebo někomu třetímu sjednal nebo zajistil neslušnou výhodu v mezinárodním obchodním styku. Ratifikace trestně právní dohody Evropské rady o korupci ze dne 27. ledna 1999 povede k dodatečnému rozšíření. Společné opatření týkající se podplácení v soukromém sektoru z konce roku 1998 dává podnět k tomu, aby trestní ustanovení o úplatnost a uplácení v obchodním styku bylo rozšířeno alespoň na oblast Společného trhu. Nelze vyloučit, že v budoucnu i na úrovni Spojených národů budou vyvinuty v celosvětovém měřítku závazky k rozšíření trestního práva v oblasti úplatků, což koncem sedmdesátých let ještě ztroskotalo.

5. Tento vývoj dává podnět k úvahám o tom, aby se na celosvětové nebo alespoň na evropské úrovni učinila další opatření. V těch případech, kde se jedná o ochranu evropských právních statků lze již odvodit z rozhodnutí Evropského soudního dvora z roku 1989 závazek, rozšířit trestně právní ochranu, které se dostává národním právním statkům i na evropské právní statky. Tuto cestu asimilace překračuje Amsterdamská smlouva zdůrazněním cíle sblížení trestních ustanovení členských států. Pokud by toho bylo možno v některých oblastech dosáhnout v příštích letech, mělo by se – pokud je to pro efektivní boj proti zločinu nutné, - přiměřeným způsobem a taky prakticky realizovatelně pokračovat ve výše naznačené linii s rozšiřováním trestního práva na ochranu právních statků jiných států a nadnárodních zájmů. Všeobecnější a dále sahající podnět obsahují sice na evropské úrovni ujednání, která byla doposud ratifikována jen omezeným počtem států o přenesení trestního řízení Evropské rady a členských zemí Evropské unie v rámci Evropské politické spolupráce: Její ratifikace však naráží v Německu na pochybnosti, zvláště pokud jde o určení dosahu úpravy rozšíření.

BOJ PROTI KORUPCI – VÝVOJ Z HLEDISKA NĚMECKÉHO TRESTNÍHO PRÁVA

Korupce je vážným ohrožením základních principů a hodnot demokratické společnosti. Ve veřejné sféře je útokem na ethos těch, kteří stojí ve službách obecního blaha v parlamentu, justici a správě. Ohrožuje zásadu rovného přístupu a zachovávání sociální spravedlnosti. V národním jakož i mezinárodním obchodním styku omezuje fungování soutěže. To platí jak pro korupci ve veřejném sektoru tak v soukromém hospodářství. Korupce působí i značné materiální a nehmotné škody jednotlivým občanům, veřejné správě, podnikům a národnímu hospodářství.

Na tomto pozadí se v posledních dvou desetiletích a zesílenou měrou v nedávné minulosti na národní i mezinárodní úrovni podniká nové úsilí k omezení této nebezpečné formy kriminality. Tento vývoj ovlivnil i německé korupční trestní právo.

I. Boj proti korupci ve vnitrostátní oblasti

Odhalení různých případů korupce od půli osmdesátých let vedlo v Německu k zamyšlení nad tím, jak by se proti takovým jevům mohlo v budoucnu efektivněji zasahovat. Přitom byli všichni zajedno, že těžiště boje proti korupci musí ležet v prevenci. Výsledkem byla integrovaná koncepce, která nesázela jen na zosílení korupčního trestního práva, ale i na služební právo, které ukládá pracovníkům veřejných služeb zákonné povinnosti a definuje následky případného chybného chování a zahrnuje správní interní opatření k zabránění korupce. Zatímco preventivní opatření na úrovni zákonů vyžadují jen okrajové korektury a v ostatním mohou být realizovány administrativní cestou, vyžadují trestně-právní opatření rozsáhlé přepracování trestního práva o korupci v německém trestním zákoníku (Strafgesetzbuch - StGB): Jsou obsažena v Zákoně o boji proti korupci ze dne 13.srpna 1997.

Německé trestní právo rozlišuje tradičně mezi korupčními delikty, jichž se účastní veřejný činitel (§§ 331 ff trestního zákoníku (StGB) a podplácení a úplatnosti v obchodním styku (§§ 299 ff.StGB).

1. Veřejní činitelé v trestněprávním smyslu (§ 11 odstavec 1 číslo 2 StGB) jsou úředníci, soudci a takzvané osoby ve veřejnoprávním úředním poměru. Zahrnuty jsou dále všechny osoby, které jsou ustanoveny k tomu, zastávat úkoly veřejné správy. Zákonem na potírání korupce bylo vyjasněno, že v tomto případě nehraje žádnou úlohu, jakou právní formou se úkoly zastávají. Zahrnuty jsou tak dalece tedy také pracovníci veřejných podniků, které jsou organizované soukromoprávní formou, například v kapitálové společnosti, která je ve vlastnictví spolkové země a je činná v sociální bytové výstavbě. Také na vojáky, kteří podle německého tradice trestního práva nejsou úředními osobami, se uplatňují tatáž ustanovení o korupčních skutkových podstatách. Rozhodčí jsou pokud jde o soudcovská jednání postaveni na roven soudcům.

Německé trestní právo rozlišuje u korupce veřejných činitelů mezi přijetím výhody (! 331 StGB) a poskytnutím výhody (§ 333 StGB) na straně jedné a uplácením (§ 332 StGB) a úplatností (§ 334 StGB) na straně druhé. Pro delikty uvedené jako první stačí požadování, příslib nebo přijetí výhody případně nabídka, příslib nebo poskytnutí výhody za vykonání služby. Přitom nehraje žádnou úlohu, zda výhoda je poskytnuta samotnému veřejnému činiteli nebo třetímu nebo zda má být poskytnuta. Podle zákona o boji s korupcí se zde již nepovažuje jako dříve za nutné, aby výhoda vyžadovala konkrétní protislužbu, trestem hrozí i platby k takzvanému „pěstování dobrého klimatu,“. Nejvyšší tresty zde hrozí třemi lety, v případě soudců zvýšeně pěti lety odnětí svobody. U přísněji trestaných úplatkářských deliktů je naproti tomu dále nutné, aby výhoda představovala protislužbu za úřední jednání odporující povinností. V případě rozhodnutí na základě vlastní úvahy jde již tehdy o jednání v rozporu se zákonem, nechá-li se veřejný činitel ovlivnit výhodou nebo ukáže-li jen ochotu k tomu. Nejvyšší trest zde sahá až po 5 let odnětí svobody, u soudců a rozhodčích až 10 let, Ve zvlášť těžkých případech jsou nyní možné dokonce tresty odnětí svobody až do 10 případně 15 let, přičemž nejnižší trest v těchto případech leží u 1 případně 2 let odnětí svobody (§ 335 StGB). Úprava majetkového trestu a rozšířené propadnutí zajišťují, že protiprávně dosažené zisky z korupčních trestních činů mohou být v plném rozsahu odčerpány (§ 338 StGB).

Poslanci nespádají v německém trestním právu pod pojem veřejný činitel. Uplácení poslanců je proto upraveno zvláštním předpisem, který koupí hlasů a prodej hlasů trestá odnětím svobody do pěti let (§ 108e StGB).

2. Korupce se neomezuje na veřejný sektor. Podobná nebezpečí, jako se například vyskytují při zadávání veřejných zakázek, vznikají například tam, kde obzvláště větší podniky soukromého sektoru získávají zboží a používají služby. Tato oblast získala na významu s privatizací doposud státních podniků. I zde vede korupce ke zkreslování hospodářské soutěže a přináší škody jak postiženým podnikům tak národnímu hospodářství.

Zákon na potírání korupce proto trestní ustanovení o podplácení zaměstnanců, obsažené doposud v Zákonu o nekalé soutěži, zostřil a převedl je jako trestní čin podplatitelnosti a podplácení v obchodním styku do trestního zákona (§ 299). Tím se stalo požadování, příslib nebo přijetí výhody v obchodním styku zaměstnancem nebo pověřencem obchodního podniku pro sebe nebo třetího, je-li to myšleno jako protihodnota za to, že jiného při odběru zboží nebo živnostenských služeb v soutěži nečestným způsobem upřednostní. Viděno zrcadlovým odrazem je aktivní stránka takového podplácení trestná. Nejvyšší trest byl zvýšen z jednoho na tři roky odnětí svobody. Pro obzvláště těžké případy je stanoveno dokonce odnětí svobody až na pět let (§ 300 StGB). Čin může nyní být v protikladu k dřívější právní situaci stíhán i bez návrhu trestu, existuje-li zvláštní veřejný zájem na trestním stíhání. Podle vzoru uplácení veřejných činitelů byly i předpisy o rozšířeném propadnutí a majetkovém trestu prohlášeny za použitelné (§ 302 StGB).

II. Boj proti mezinárodní korupci

1. Také podle zákona o boji proti korupci ze dne 13. srpna 1997 nebyly korupční činy, jichž se účastnily zahraniční veřejní činitelé s několika málo výjimkami pro vojáky a určité osoby ve služebním poměru vojsk NATO trestné. Příčinou toho je, že definice úřední osoby v Trestním zákoně je výlučně vázána na právním postavení „dle německého práva,, (§ 11 odstavec 1 číslo 2) a tím odkazuje na německé správní právo. S touto beztrestností však nebylo nakonec samo, jelikož v daleko převažující většině států odpovídající jednání do této doby rovněž nebylo trestné nebo alespoň nebylo v praxi trestně stíháno. Obecně se považovalo za úkol dotyčného státu, aby dbal na čistotu svého správního aparátu.

Foreign Corrupt Practices Act USA, který byl vydán v roce 1977 v důsledku takzvaného skandálu Lockheed, zde znamenal obrat. Na základě trestů, jimž byly vystaveny, se považovaly podniky v USA proti jiným velkým exportním zemím v konkurenčním boji za znevýhodněny. Protože mezery v trestním stíhání mohou například vzniknout tehdy, když ve státě, kde je veřejný činitel doma, jsou nejvyšší státní úředníci zapleteni do korupce a

v dotyčné zemi není tedy zaručeno efektivní trestní stíhání. Teprve v prosinci 1997, poté co se v průběhu změn světově politické situace pokročilo k otevření světových trhů, se stal tento aspekt konkurenčního boje pomocí dokumentu, dohodnutého Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) o boji proti uplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodním obchodním styku závazným právním nástrojem. Společně s Francií dalo Německo směrodatný impuls pro tento vývoj návrhem na dohodu, předloženou na jaře roku 1997. Základem bylo přesvědčení, že jen koordinovaný postup na základě závazných mezinárodně právních ujednání může zaručit účinný boj s korupcí na mezinárodní úrovni.

Dalším podnětem pro stanovení trestnosti také pro podplácení zahraničních veřejných činitelů byl pro Německo dán Evropskou unií (EU). Srůstání jejích členských zemí názorně ukázalo, že mezinárodní úkazy v boji proti korupci nemohly být déle vyjímány. Nemělo již být rozdílu v tom, zda příslušník jedné členské země Evropské unie podplácí veřejného činitele vlastní země nebo jiné členské země. Kromě toho muselo být zajištěno, aby také aktivní a pasivní podplácení veřejných činitelů Společenství, kteří mají stále větší kompetence v oblasti boje s podvody k tíži Evropského společenství (EG) bylo ve všech členských zemích trestně právně podchyceno. Výsledkem těchto snah je protokol z 27. září 1996 k ujednání o ochraně finančních zájmů Evropských společenství jakož i ujednání z 26. května 1997 o boji proti korupci, jíž se účastní veřejní činitelé Evropských společenství nebo členských zemí Evropské unie. Zavazují členské země Evropské unie, aby trestaly uplácení a úplatnost veřejných činitelů Evropských společenství. V protokolu z roku 1996, který je nutno vidět v souvislosti s mateřským ujednáním a doplňkovými protokoly, je tento závazek však omezen na činy, jimiž se skutečně nebo potenciálně poškozují finanční zájmy Evropských společenství.

2. Německo ratifikovalo v listopadu roku 1998 v OECD vyjednanou dohodu o uplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodním obchodním styku. Byla realizována Zákonem o boji s mezinárodním úplatkářstvím (IntBestG) ze dne 10. září 1999, jehož trestní ustanovení společně s dohodou samotnou vstoupily v platnost dne 15. ledna 1999.

Tímto zákonem jsou zahraniční veřejní činitelé a veřejní činitelé mezinárodních organizací postaveni při uplatňování trestních ustanovení pro podplácení na roven tuzemským veřejným činitelům (§§ 334, 335, 338 odstavec 2 StGB) pokud se čin vztahuje na budoucí služební jednání a je spáchán, aby sobě nebo třetímu opatřil zakázku nebo

neprávem výhodu. (Článek 2 § 1 IntBestG). Toto postavení na roven platí také pro ustanovení o zvlášť těžkých případech jakož i o majetkovém trestu a propadnutí.

Zvláštní předpis v tomto zákoně upravuje podplacení členů zahraničních zákonodárných orgánů a členů parlamentních shromáždění mezinárodních organizací, kteří podle německého chápání trestního práva nespadají pod pojem veřejného činitele (článek 2 § 2 IntBestG). V něm se nabízení, příslib nebo poskytování výhody tomuto okruhu osob nebo třetímu jako protislužba za obdržení zakázky nebo nečestné výhody v mezinárodním obchodním styku jednáním nositele mandátu trestá nejvýše odnětím svobody na pět let, V protikladu s uplácením veřejného činitele zde nezáleží na porušení povinnosti koupeného jednání, protože nositel mandátu nemá zpravidla úzce ohraničený okruh povinností. Prosté postavení na roven s tuzemskými poslanci zde nepřichází v úvahu, protože německý trestní řád v obsahu trestného činu podplacení poslance jak již řečeno trestá jen koupi a prodej hlasů a tak nehrozí trestem pro všechna v dohodě uvedená trestná jednání.

Pro soudnictví určuje článek 2 § 4 IntBestG, že německé trestní ustanovení o uplácení zahraničních veřejných činitelů a zahraničních poslanců v mezinárodním obchodním styku platí při činech v zahraničí nezávisle na právu místa činu, jestliže čin byl spáchán Němcem. Tato úprava překračuje tak závazky podle dohody a již velmi daleko sahající německá ustanovení za jiné zahraniční činy. Reaguje na okolnost, že se podplácení realizuje často v třetí zemi, která podplácení zahraničních veřejných činitelů netrestá. Jinak obvyklý požadavek dvojnásobné trestnosti by zde vedlo k nežádoucím mezerám v trestnosti.

3. Rovněž v listopadu 1998 ratifikovalo Německo protokol k dohodě o ochraně finančních zájmů Evropských společenství. Společně s příslušným Zákonem Evropské unie o úplatcích ze dne 10.září 1998, který platí od 22.září 1998 byly však v Německu současně realizovány závazky vyplývající z Dohody EU o úplatcích z roku 1997, jejichž ratifikace k tomuto datu ze zákoně technických důvodů ještě nebylo možné. Zákon EU o úplatcích (EUBestG) rozšiřuje oblast uplatnění trestních ustanovení o podplácení a úplatnosti (§§ 332, 334 až 336, 338 StGB) za trestní čin podplácení, které se vztahují na budoucí soudní jednání nebo služební jednání, na odpovídající veřejné činitele jiných členských zemí EU a Evropských společenství jakož i členy komise a kontrolního finančního úřadu Evropských společenství (článek 2 § 1 EUBestG). Jelikož poslanci Evropského parlamentu již dle platného práva byli zahrnuti do trestných ustanovení, týkající se podplácení poslanců a

nástroje EU požadují jen asimilaci s národními parlamentáři, nebylo tak dalece zapotřebí žádného rozšíření trestních ustanovení.

Pro soudnictví se zde počítá s tím, že se uplatňují trestní ustanovení o podplácení a úplatnosti dle Trestního zákona a Zákona EU o podplácení jakož i podplácení poslanců a o trestných činech Němců v zahraničí jakož i proti Němcům namířeným trestným činům (článek 2 § 2 EUBestG, § 5 číslo 14a StGB) aniž by záleželo na právu vládnoucím ve státě, kde byl čin spáchán (článek 2 § 2 EUBestG). Zahrnuty jsou do této úpravy i zahraniční trestné činy úředníků, spáchané společně se zahraničními státními příslušníky, kteří patří do zařízení Evropských společenství usazených v Německu.

III. Další vývoj

1. Uvedenými zákony vývoj korupčního trestního práva v Německu ještě nebyl uzavřen. Změny, s kterými se dnes již počítá, opět budou sloužit realizaci mezinárodních právních instrumentů.

a) Realizovat se ještě musí Dohoda o trestním právu Rady Evropy, vztahující se ke korupci ze dne 27.ledna 1999, k jejímž prvním signatářům Německo patří. Tato dohoda byla ujednána v rámci akčního programu proti korupci. Odpovídá cílům Rady Evropy, chránit demokracii, právní stát a lidská práva neomezuje se tato dohoda na boj s mezinárodní korupcí, ale má za cíl minimální standard i u trestních ustanovení o korupci v tuzemském dosahu.

V Německu však vyžaduje tato dohoda především další rozšíření předpisů o podplácení zahraničních veřejných činitelů, neboť Zákon o potírání mezinárodního podplácení veřejných činitelů zahrnuje sice jejich podplácení v celosvětovém měřítku, je však omezen na aktivní podplácení a na takové činy podplácení, které jsou zaměřeny na získání zakázky nebo jiné neoprávněné výhody. Naproti tomu Zákon EU o podplácení, zahrnující jak aktivní tak pasivní podplácení se omezuje na veřejné činitele členských zemí EU jakož i samotných Evropských společenství. Jelikož jednání o trestně právních ujednáních Rady Evropy v době porad o těchto zákonech byla ještě v chodu, rozhodl se německý zákonodárce pro to, omezit se na striktní realizaci již uzavřených dohod a trestní ustanovení, která jsou k tomu zapotřebí zatím zapracovat do jednotlivých smluvních zákonů. Realizace rozsáhlé trestně právní dohody Rady Evropy poskytuje nyní možnost, hledat jednotnou trestně právní úpravu pro všechny právní nástroje zavazující Německo. Tyto by pak mohly najít své místo v německém trestním zákoně.

b) I při trestním činu uplácení a úplatnosti v (soukromém) obchodním styku (§ 299 StGB) je nutno ještě zohlednit nejmladší dopady mezinárodního vývoje práva. Neboť i na mezinárodní úrovni se mezitím neomezuje trestně právní boj proti korupci jen na veřejný sektor. Je zde nutno poukázat na Společné opatření EU ze dne 22. prosince 1998 týkající se podplácení v soukromém sektoru, jímž se členské státy zavazují trestat porušení povinností ze strany zaměstnanců nebo jinými osobami, které jsou činné pro fyzickou nebo právní osobu v soukromém sektoru, jestliže obdrží protihodnotu za poskytnutí nečestné výhody. Tento závazek ke kriminalizaci se však omezují jen na jednání, která alespoň v evropském vnitřním trhu mohou způsobit zkreslení hospodářské soutěže a na základě udělení zakázky odporující pravidlům nebo splnění smlouvy odporující pravidlům mají za následek poškození třetích nebo alespoň mohou mít. Výsledné závazky německé trestní ustanovení o podplácení v obchodním styku dle svého znění splňuje již dnes (§ 299 StGB). Soudy však uplatňovaly předcházející ustanovení v zákoně proti nekalé soutěži pro její souvislost s německým konkurenčním právem jen na jevy, jimiž byl znevýhodněn nejméně i jeden spoluúčastník. Bude tedy nutno vhodným způsobem zajistit, aby se předpis dal použít přinejmenším i na uplácení, které má důsledky pro soutěž na vnitřním trhu.

Trestně právní ujednání Rady Evropy obsahuje ještě dalekosáhlé trestní ustanovení o podplácení a úplatnosti v soukromém sektoru. V protikladu ke Společnému opatření EU se zde nepožaduje zkreslení soutěže nebo škody na majetku. Tyto předpisy jsou však opatřeny rozsáhlými možnostmi výhrad, takže přizpůsobení německého práva není bezpodmínečně nutné.

2. Také na mezinárodní úrovni není diskuse o trestně právním boji proti korupci ještě uzavřená, jak to ukazují současná jednání o trestně právních korupčních předpisech v návrhu Dohody OSN o nadnárodní organizované kriminalitě. Zde je nutno vyčkat, jaký bude příští vývoj.

Přitom však nesmíme pustit ze zřetele, že se o mezinárodní boj proti korupci nesmí omezit na trestní právní oblast. Jak na národní úrovni platí i zde, hovořit o správně právních a civilně právních alternativách trestně právních sankcí. Civilně právní dohody Rady Evropy o korupci ze dne 3. listopadu 1999, k jejímž prvním signatářům patří Německo, je toho příkladem. Důležitá je ale právě myšlenka prevence. I když se dají vhodná preventivní opatření v oblasti podplácení úředníků stanovit jen na základě

národního právního systému a organizačním danostem toho kterého státu, mohou se na mezinárodní úrovni pro to přece definovat zásady. Základem může být Mezinárodní kodex chování veřejného činitele, který je připojen k rezoluci OSN 51/59 ze dne 12.prosince 1996 jakož i odpovídající práce Rady Evropy.

Konvence OSN a další dokumenty k organizovanému zločinu

Překlad: MV ČR, Jednota překladatelů, PRESTO

Vydavatel: Institut pro kriminologii a sociální prevenci
Nám. 14. října 12, Praha 5

Určeno: Pro odbornou veřejnost

Tiskárna: Vydavatelství KUFR
František Kurzweil
Naskové 3, Praha 5

Dáno do tisku: červenec 2001

Vydání: první

Náklad: 160 výtisků

www.kriminologie.cz

ISBN 80-86008-91-6